

העולם הזה

נדי

בשמהים

תמשוך אותה למיטה בדקה וחצי

אורטוסליפ -
כורסא סגורה, נפתחת למיטה אורטופדית 190x70.

אורטוסליפ - כורסא פתוחה למיטה אורטופדית 190x70
אורטוסליפ - דרימושבי. נפתח למיטה כפולה 190x140

ירון -
ספה, מכילה ארגז מצעים קפיצי, הופכת למיטה כפולה.

מזרונות, סיפור הצלחה ישראלי שזכה בפרס הרהיטים האירופאי.
עשרות הדגמים של מזרונות זכו לתשומת לב אירופה כולה.
העיצוב המודרני, טכנולוגית העץ והריפוד המתקדמת,
מודולריות הרהיטים, היופי והאופנתיות
הם שהביאו את מזרונות למקום הראשון.
מזרונות מקורית יש רק אחת. אל תסתפק בחיקויים זולים.
דרוש את המקור עם סמל מזרונות. ותקבל תמורה מלאה לכסףך.
תכניס אותה הביתה, בדקה וחצי תמשוך אותה למיטה...
ותוכל להציע אותה לחותנת.

מזרונות של החברה
פעם ספה פעם מיטה

קול המפרט

מיכתבים

בכינוות לאומנית

על תגובתם של כמה מתושבי רמת-השרון להעמדת דוד-לינה לראשות עובדים ערביים של המועצה המקומית (איגרת העורך), העולם הזה 9.12.87.

התגובה הזאת, להימצאות אורחים ערביים בקירבנו, היא אכן, כדבריו עורך העולם הזה, תגובה של יהודי גיטו, ולא של יהודים בעלי-בית בארצם, האמורים לקבל שכן חדש, או אורח, במאורפנים, כדבר המוכן מאליו. האם בשביל זה יצאנו מן הגיטאות והקמנו מדינה, כדי, שכאשר כמה ערבים ילוננו במרכז עיריה יהודית, יתחיל מייד מסע-בכינוות (אם כי במסווה לאומני)? ראובן סלומון, תל-אביב

פיתרון לרמת-השרון

על אפשרות חלופית להעסקתם של עובדים ערביים («איגרת העורך», העולם הזה 9.12.87).

הפיתגס הערבי אומר: «אל תאדבק אתי ואל תהיה אבני» אם נוכחותם של עובדים ערביים כלי כן מפריעה לתושבי רמת-השרון, אז שיואלו לפי תוח את כיסיהם ועילו בצורה קיצונית את הארץ נונה שהם משלמים למועצה המקומית, ואז, אני בטוח, שבתמורה הנכונה ייצאו מספיק עובדים יהודיים, שהיו מוכנים לנקות את רמת-השרון מאשפתה. ושיבושם להם!

איברהים אברחליפה, חיפה

אחוזה סיוורית

על חברי מרכז מיפלת העבודה שלא קיימו את הבטחתם לתמוך במועמדות ניסים זוויל לראשות הסוכנות («בדק-בית במערך», «תשקיף», העולם הזה 9.12.87).

התנהגותו של משה שחל, איש עדות-המזרח, שהעביר, כפי שדווח במדור תשקיף האחרון, את תמיכתו מניסים זוויל, איש עדות-המזרח, לצד השני, האשכנזי, למרות שמכל הבחינות היה זווילי האיש הנכון, מזכירה לי את התנהגותם של צירים רבים במרכז-החרות בעת ההתמודדות בין צחק שמיר לדוד לוי. גם במקרה ההוא העדיפו צירים אלה, מבני עדות-המזרח, את האשכנזי שמיר על יוצא עדות-המזרח.

אם ככה נוהגים אנשי עדות-המזרח איש כר עה, מה להם כי ילינו על המיסד האשכנזי המקפח אותם בכל עת. רחל חברוני, ירושלים

הנכד והסבא

על הנצחת זיכרו של קצין-מודיעין שהתאבד בכלא המצרי («תמרו-רס», העולם הזה 2.12.87).

הרבה זמן לפני שצה"ל נזכר סוף-סוף, וכיכר את זיכרו של מאיר בינס, שהתאבד בכלא המצרי, בהיותו בשליחות צה"ל במצרים, כיכרה ביתו היחידה, מישל, את זיכרו בצורה הניאותה. מישל, שהיא, אגב, יועצת חינוכית במיקצועה, קראה לכבוד שלושת ילדיה בשם אמיר, שם המכיל את כל אותיות שם אביה המנוח (מאיר). אמנון לריתן, רמת-גן

כורדי נגד עיראקי

על מאבק צפוי בבחירות הבאות לראשות עיריית רמת-גן («תשקיף», העולם הזה 9.12.87).

לתומי חשכתי שהכורדים כבר השלימו עם העיראקים. אבל זה, כנראה, חל רק על האזור של הכורדים שבגבול תורכיה, עיראק ואיראן. כאן, אצלנו, ברמת-גן, לפחות לפי מדור תשקיף, עומדת, כנראה, המילתמה הזאת להתחדש. זה יקרה כאשר באמת ירוץ, בבחירות הבאות לראשות העירייה, צבי בר, בנם של יוצאי כור-ריסתאן, נגד אורי עמית, יוצא עיראק.

יצחק פרחיה, רמת-גן

חשיבות לוח-הכפל

על משל-מיליונים של המדינה («נוס נכסים למארק שגאל», «א-תה והשקל», העולם הזה 9.12.87).

זה שמדינת ישראל קברה כמה עשרות אלפי (המשך בעמוד 4)

כתבת השער הקידם:

סיר-ליחץ

אם להאמין להודעות הרשמיות הרי קם לעם הפלסטיני רוד של גיבורים. אין הם מסתפקים ביידי אבנים מרחוק, הם מסכנים את חייהם מקרוב. מול גבורה זו אין לחיילים ברירה והם. גאלצים לירות. ניסיון לאמוד את מיספר הניפגעים – הרוגים, פצועים ועצורים – של הימים האחרונים אינו מצליח. הדיעות גם חלוקות לגבי הממדים חסרי-התקדים של ההפגנות. רצועת-עזה היא סיר-ליחץ. שנקודת הרתיחה שלו מתקרבת. לאנשים בה אין מה להפסיד.

כתבת השער האחורי:

מעונטת בת-8

כינת אליאס (בתמונה). רק בכיתה ג' וכבר רקדנית-בטן מפורסמת. אומרים עליה שהיא כישרון נדיר. לוח-ההופעות שלה עמוס כבר היום. את תנועות-הריקוד היא למדה בעצמה. את הגברים היא כבר מכירה: «אני סולחת להם. בגלל עוה האופי שלהם. גם בי הם מנסים לגעת. אבל אני לא נותנת להם». האווירה המינית של הריקוד אינה זרה לה. להיפך.

עימנאל ולד מטיח ביקורת נוקבת על המתרחש בצבא. לפי טענתו, אילו היו מיישמים את הדו"ח, שהגיש ב-1984, היה היום הצבא נראה אחרת. הוא גורס כי רק תוכנית רבי-שנתי תית תוכל למנוע הישנותם של המקרים שקרו באחרונה.

רחל המרחלת מרווחת:

גם את נילי פלד (בתי מונה) חברתו מזה שלוש שנים, ניסה יהודה ברקן למתות. עכשיו הם מתחננים • ריי • מונד, מי שהיתה אשתו של קובה זילברנינג, אוחבת לשחק קלפים, בי עיקר בפאריס. אלא מה? החבר הגרמני החדש שלה לא אוהב את העיר הזו. אולי הם יעלו לארץ? • פעם הוא אהב גם בחורים וגם בחורות, בימים אלה התחתן עם החבר שלו בלוס-אנג'לס • גם השחקן האנגלי מרקוס גילברט, הקצין הרוסי מרסבו, ויפה רביב, שניהלה את הבר של מנפרד ביי, מתחננים בלוס-אנג'לס • חתול שחור עבר באחרונה בין נציבי מסי-הכנסה יאיר רבינוביץ ובין אשתו.

אי גנב את רמברנדט?

100 רישומים של רמברנדט, שניתנו לצארות יקטרינה, נתגלו במקרה לפני כמה שנים. מתוך 1000 תחריטים שנעשו להם היו 100 באוסף של עמוס רוזובסקי, עורך-דין ירושלמי, שנמנה עם גדולי אספני-האמנות בישראל. יום אחד הם נעל-מו. למרות התערבות המיטטרה, ורמזים המצביי עים לכיוון מפויים, עדיין לא נעשה דבר לאיתור התחריטים. רוזובסקי עוד לא מתיאש.

המרורים הקבועים:

מיכתבים – בכינוות לאומית
איגרת העורך – זוהר היקר
במדינה – ענה בסלון
ראיון השבוע – דוד עימנאל ולד
תשקיף – סלקציה רחית
הנרדן – מי מאמין
אנשים – ועידת-פיסנה
יומן אישי – אחות קטנה
מה הם אומרים – שמואל טל
אמא, דוד אדמון, דוד יוסף בורג.

ימין רודף-שלום

קשה היה להאמין למראה העיניים: רונלד רגן, שאת הקריירה שלו ביסס על שינאת ברית-יה מועצות, החליף מחמאות עם מיכאיל גורבצ'וב, המזכ"ל הארום. איך זה קרה? תיאוריה פשטנית מסבירה את הכל: לימין הקיצוני, כאשר הוא בשלטון, קל יותר לעשות שלום מאשר לרודף-השלום עצמם. יש כמה דוגמות טובות מאוד לכך.

אתה והשקל

גדיש מיעץ

לחברת-אוטובוסים

פיה ואורה רכשה בית במנהטן • חקירה פלילית נגד האחים ברנסטיין • אנוריד התחייבה לגדל כותנה בקליפורניה, גם להוריד גשם • יצחק גדיש יועץ לחברת-אוטובוסים אמריקאית • כלל מצמצם חברות לפיתוח-תוכנה • יבוא עריליונים לארצות-הברית נאסר • נכסי קוון לבעלות איטלקית.

הכבוד האבוד

של תיקווה

תיקווה מרדכי, בחודשי הריינה האחרונים, יצאה לתומה לקנות צמר. פועל ערבי, שעבד בקירבת מקום, הסתלבט עליה. לדבריה התאנה לה הפועל כבר חצי שנה, «הוא הילל את שדיה ושייב את ישבנה», חצי שנה היא התאפקה ולא אמרה מילה, אך באותו בוקר החליטה להציל כבררה האבוד. סיפור-הקמה יכול לשמש בתס ריט לסרט – יש בו איזמים, פיר צוצים, ואפילו מרדפי-מכוניות.

נוכבים לנוכבה

הנוכבים לא האירו את פניהם לנוכבה לוי, מי שהתפרסמה בפיוע במלון סבוי. ילדות קשה. הורים גרושים. קשיי קליטה בקיבוץ. פירסומים מטעים בעיתונות בקשר לזהותה ומעשיה במלון סבוי באותו לילה גורלי. בשבוע הבא היא תנשא לבחיר-ליכה, ששון גרשוני. מיכתב-היכרות, ש פירסם לפני שנתיים בעולם הזה, יצרה את הקשר הראשוני ביניהם.

לא למבקרי קולנוע

פסטיבל-ריו לא נועד לי מבקרי-קולנוע. החופים, השמש, המיסעדות ומר-ערוניה-הלילה היו מושכים יותר מאולמתי-ה קולנוע. בן, היו גם סרטים. טובים פחות וטובים יותר. חלקם נתקעו במכס ואלה שהגיעו לא תמיד התאימו לתוכנית. סירטו של זאב רוח קצר הצלחה, אבל אפילו הוא לא יוכל היה להתחרות במישחק-הדבורגל המלהיב באיצטרון המאראקנה.

טובה אורן. אריק נחמקין
זה וגם זה – דמי-חונכה
לילות ישראל – בר חשאי
דף חדש – רבישיח
תשבצופן –
מיכתבים לריתי – רוצה ילד
רחל מרחלת – על כל העולם
תמרורים – הצלוב היחיד
אתה והשקל – חקירה פלילית
הורוסקים – בעיות כלכליות

מיכתבים

דניאלה שמי מגלה במדורה כי אחת הסיבות האפשריות בגללן עלולה ישראלית מצוייה להורקק למעיל-פרווה זה אם יש לה מינוי לפילי הרמונית.
מה קרה לבעלת המדור הנכבדה? אין לה מילון טוב בבית?
במילון שלי מצאתי כך:
מינוי (שם עצם) — "הפקרת איש למישרתו; נתינת תואר".
מוני (שם תואר) — "לוקח חלק ב: שהודיע כי ימנעו בין הלוחמים חלק ב:".
מסקנה: מוני (חורז עם קנוי) איננו מינוי (חורז עם שינוי).
צבי פלם, תל-אביב

(המשך מעמד 3)
דולארים, אם לא יותר, בהפקתם של תבליטי מארק שגאל שאין להם ביקוש, והיא מוסיפה ומשלמת, מדי שנה, כמה אלפים דמי-אחסנה, זאת עוד לא סיבה לבטל את לוח-הכפל.
אם מדינת ישראל אכן טבעה 10 אלפים תבליטים, וביקשה למכור כל אחד מהם ב-500 דולר, היא לא יכלה לצפות, כפי שהעולם הזה מדווח, לתמורה של 50 מיליון דולר.
בשום אופן לא. כי עד להודעה חדשה, בהתאם ללוח-הכפל, 10 אלפים פעם 500 הם רק המישה מיליון.
צבי קופיט, חולון

101 קליעות בול

על ייחודם של יהודים מסויימים ("מיכתבים"), העולם הזה 2.12.87. והלאה.

הקורא הלא-פריץ גילה בין יהודי גרמניה גם גנרל-פרשים אחד.
מה הפלא שבין מיליוני יהודים בכל דור מצוי אחד יוצא-דופן?
אני ילד סאן-פרנסיסקו, ועד היום אני זוכר את סיפורי סבי על אחד, פילו ג'קובי, יהודי שהגיע לארצות-הברית באמצע המאה שעברה.
אחרי התחלה חריגה מאוד ליהודי של אותם ימים — הוא סיים בית-ספר לקצינים בגרמניה ושימש קצין שלישי באונייה טראנסאטלנטית —

פילו ג'קובי
מדליה של הקיסר

התגלגל ג'קובי לקליפורניה ויסר בה שבועות יהודי.
אבל עיקר פירסומו בא לו מתחביבו: קליעה למטרה. באחת הפעמים, לפי דברי סבי, הוא קלע 101 קליעות רצופות בול ממרחק 150 יארד (כ-140 מטר), והוא לא רק זכה להיבחר לנשיא מועדון הקלעים הקליפורניים, אלא אף ייצג, בגיל של למעלה מ-50, את המועדון בתחרויות קליעה בינלאומיות באוסטריה ובגרמניה, ובאחת מהן אף זכה במדליית-זהב מידיו של הקיסר פרנץ-יוזף.
איוב וילנצ'יק, הרצליה

הראשונה מאשדוד

על התעלמות מן המקור של ידיעה חשובה ("איגרת העורך", העולם הזה 11.11.87).

לצערי, העולם הזה נאה דורש (כאשר הוא גינה את התעלמותם של עיתונים אחרים מן העובדה כי היתה זאת דפנה ברק שחשפה את כוונתו של אברהם טמיר לרוץ לכנסת הבאה), אך לא נאה מקיים.
בכתבה על גידעון נקש המנחם ("עיוור לי למות", העולם הזה 11.11.87), לא הוזכרה העובדה שהכתבה הראשונה בנושא פורסמה עליידי בכאן דרום.
אני מבינה את דפנה ברק, האם העולם הזה מבין אותי?
רבקה יניב, אשדוד

מוני איננו מינוי

על טעות שכיחה ("גם זה וגם זה", העולם הזה 9.12.87).

קליא יניב

ראג תמיד לבנו-גילי ולחבריו, כאשר היו זקוקים לעזרתו.

בראיונות בכלי-התיקשורת לא הסתיר וזהר אף פעם את מצבו, אלא ביטא את כאבו האיש והכללי באופן גלוי, מבלי לנסות ולהסתיר רבר. תמיד ריבר בגלוי על הסמים ועל התפשטותם כנגד סרטני אצל רבים אחרים.

בעיקבות מותו הבטיח השר דודר לוי להקים קרן למען נפגעי-הסמים, לזיכרו של וזהר. בדברי אלה אני מבקש גם לפנות אליך אישית, כבוד השר, ולאמר שיש הרבה קרנות כאלה. קרן כזו תציל אולי מעט, אבל נפגעי סמים יש הרבה. גם אם יעזרו למעטים, יפלו בידי הסם עוד רבים. לא זו היתה בקשתו של וזהר. אני מכיר את וזהר היטב, ויורע שהיתה לו תפילה גדולה מזה, תפילה שיעזרו לכל נפגעי הסמים, ולא למעטים מהם.

לכן, כבוד השר, אם אתה באמת מודע לבעיה, ורצונך לכבד את זיכרו של וזהר, אז תעשה ותילחם ככל שתוכל כדי שיקימו מרכז-גמילה אמיתי בקנה-מידה גדול, שיעזור לרבים. מרכז כזה יהיה חלק נכבד מהגשמת חלומי הגדול של וזהר, חלום שאותו ביטא פעמים רבות גם כשהיה פונה בראיונות שנתן לכל המשתמשים בסמים, והתחנן לפניהם שלא יפלו קורבן לנגד הסרטני הזה.

וזהר, בעיקבות מצבו, יצר לעצמו תרמית הק שורה בסמים. לכן רבים התעלמו ממסרו, הם התייחסו רק למצבו ולכאבו האיש.

אילו רצה וזהר, הוא היה יכול להפחית באופן ניכר את כמות הסם שבה השתמש. אני יודע את זה באופן אישי ומקורב, מכיוון שלא פעם הייתי איתו ברגעיו הקשים ביותר. הוא היה יכול גם להסתיר את דבר התמכרותו מהקהל ומהמע-רצים, ולהמשיך לחיות טוב יותר. הוא לא עשה את זה, בגלל תחושת-הריקנות שהיתה לו. הכאב האיש והכאב הכללי לגבי הווה והקרובים אליו לא נתנו לו מנוח. הרגישות שלו לחיים שמסביבו יצרה אצלו את תחושת הריקנות, שגרמה לו להתמכר לסם. את התחושה הזאת הוא גם ביטא היטב בשיריו. לכן, ברוב שיריו, הוא ריבר על בדידותו.

בחיי, בשיריו, הוא זעק לאלוקים על בדידות זו. "אך, אלוך, עד מתי אהיה לבד?" הוא שר באחד משיריו.

וזהר, אחי היקר! אני מבטיח לך בשמי ובשם מיישפחתי ובנך, האהובים אותך: נעשה את הכל כדי שלפחות כמותך לא תהיה בורד. יהוד עם זאת אני גם פונה לכל ידידיו, מעריציו ומקורביו, לכל מי שנפגעי הסמים חשובים לו: תנו יד לתפילה הגדולה של וזהר, תיסמו את הנגע הסרטני, שגרם למותו של וזהר. גם לחבריו-למיקצוע אני פונה: עזרו גם אתם כדי להגשים את תפילתי, עזרו להילחם בסמים.

לך, וזהר היקר, אומר זאת:

כוכב נפל מהרקיע
כי אותו הסם השקוע
זהר נפל מהמרומים
והשאר הרבה אוהבים.
למה, וזהר, נעלמת,
ואותנו כואבים השארת?
רק את שיריך לנו הותרת
את קול הזמיר לקחת.
במותך חלל עמוק יצרת.
אולם את כל אשר נדרת
מבטיח אני לעשות
בדיוק כפי שחשקת.

שלך כאהבה בלי מעצורים, אחיך בצלאל.

צלאל

כאשר סיקר שי כרם לפני חורש את הלוויית הוזהר ארגוב (העולם הזה 11.11.87) הוא שם לב לבחור שחום ויפה-תואר, שפרץ בזעקות-שבר, ושהתמוטט כמה פעמים. קרובי מישפחה תמכו בו משני צידי.

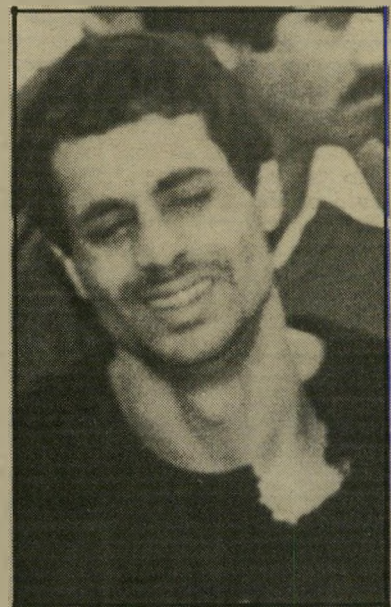
היה זה בצלאל עורקבי, אחיו של וזהר. משתתפים אחרים בהלווייה סיפרו כי היחסים בין שני אחים אלה היו קרובים במיוחד.

מאז נכתבו הרבה מאמרים על ארגוב, גם בירי עיתונאים שלא התייחסו אל ארגוב כלל כשעור היה חי. אחרי מותו ביכו אותו כגדול הזמר המוד רחי. במילים נמלצות העלו אותו לדרגת סמל. יתכן שבצלאל לא הבין את המילים הללו. השבוע נטל לירד עם, וביטא את הרגשותיו. מכל המילים שנכתבו על מות וזהר, אלה הן בוודאי המילים הכנות ביותר.

בצלאל מסר את תגובתו בידי שי כרם, עבור העולם הזה.

הנה היא כלשונה:

מבלי להיכנס לפרטי-פרטים על סיבת מותו של וזהר, מאחר והעניין עדיין טעון בירור עלי-ידי ועדה החוקרת את מותו, אני מבקש להתייחס

אח בצלאל ארגוב בהלווייה
כוכב נפל מהרקיע

לעצם מותו של וזהר ולמסרים שניסה להעביר למעריציו, למקורביו, ולכל החברה כאשר היא, בחיי וגם כמותו.

את מותו של וזהר כאבו וביכו רבים. גם חבריו למיקצוע פירגנו לו מאוד. חבל רק שהפידגון הזה בא בכנות רק אחרי מותו. למרות הכאב והאהבה שכולם מבטאים, את המסר במוותו הם שוכחים, המסר של המילחמה בסם.

במשך 20 החודשים האחרונים וזכית לראות את וזהר מעט מאוד. וזהר היה לי לא רק אח, אלא גם חבר יקר ואב. לכן המכה שבמותו קשה מנשוא. את זיכרו, את דמותו ואת הכאב לא אשכח לנצח, אולם לא זה העיקר. אני מקווה שמוותו של וזהר — בין אם התאבד ובין אם נרצח — לא יהיה לשווא. בעזרת כל בני-מיישפחתי אקח על עצמי להגשים, בכל דרך שאוכל, את מסריו כדי שלעולם לא יישכח.

וזהר עצמו, גם בתקופות הכי-קשות, למרות כאבו האיש, לא שכח את בני-מיישפחתו שהיו תמיד בתוך ליבו. תמיד עזר לנו במעשיו. הוא גם

כלבים עליך, ישראל

על ריבוי כלבים בגליון אחד של העולם הזה (9.12.87).

אינני רוצה להתחכם ולומר שפני הדור כפני הכלב. אבל, בכל זאת — במדור אחד (וגם זה וגם זה) מפרסמים נעלי-ספורט לילדים בזכות תצי-לוס-פי-סומת בו מחבק ילד חמוד כלכלב חורץ לשון. במדור שני (לילוח ישראל) מוזכרת בהב-לטה העובדה כי לאיזו מסיבה הופיע זוג-ברדנים בלוויית שני כלבים (כלב דני ענק וגור-כלבים קטן) ובמדור המיכתבים למערכת שוטחת קוראת סימפאטית, במיכתב נוגע ללב, את תחינתה שי-שיבו לה את כלבתה (כלבת-זאב בלגית) שאבדה. וכל זה בגליון אחד של העולם הזה.

מה זה? כלבייה? **דני רוזנברג, תל-אביב**

הופה? הופה-היי

על התגובה המתבקשת למיתקן ב"מכוני-כושר" ("גם זה וגם זה", העולם הזה 9.12.87).

בעת סיורה של דניאלה שמי במכוני-כושר של תל-אביב היא גילתה כי באחד המכונים מצוי ייה גם "סאונה פינית מעורבת".
למרות שאנחנו כבר מצויים כמעט ב-1988 לא התאפקה שמי והוסיפה לגילוי מרגיז זה, בסוגי ריים: (הופה). יעני, אוי לאותה ירידה במוסר. אבל אני סבורה שהיא היתה צריכה לכתוב בין אותם סוגריים דווקא הופה-היי יעני, איזה יופי! **כרמלה בן-רון, תל-אביב**

כתובת המערכת

קוראים המבקשים לכתוב למערכת העולם הזה מבקשים לדייק בכתובת המערכת: רחוב גורדון 3, תל-אביב, מיקוד 63458.
בשעת הצורך ניתן גם לפנות בטי-לפון: 232262 (03), בפקסימיליה — 245242-3-972. מוני 2009, ובטלסקס — RMYM IL 341667.

צרת רבים

מאז ומתמיד אהבו בארצנו כני-סים, כינוסים, קונגרסים וכיו"צ באלה. החיסרון הגדול של כל אלה הוא, כידוע, בנאומים, הנמשכים לאינסוף. צירי הקוני-גרס הציוני, שסבלו בשבוע שעי-בר מתופעה זאת, יכלו להתנחם בכך, כי למרות שאין הדבר משפיע על אורך הנאום של הנז-אם התורן, הוא בכל זאת די מודע למה שהולך, כפי שסיפר העולם הזה בגיליונו שהופיע השבוע לפני 25 שנה, מפי נז-אם-הכבוד בכנס אחד המישי-רדים הממשלתיים בבירה:

● העיר הנואם הפותח בכנס של משרד-החקלאות בירושלים: "בשתנאם רואה שהק-הל מסתכל על השעון, זו חצי צרה. אבל כשהק-הל מקרב את השעון לאוזנו כדי לשמוע אם השעון לא עמד מלכת, זו כבר צרה שלמה!"

תכנית המלריה הערבית

● כה כעור

מול תופעה זו עמדה הצמרת הישראלית כפה פעור, תרתי משמע.

מכיוון שצמרת זו (על שני חלקיה) אינה מסוגלת להודות בעובדות החיים הפשוטות — שקיים עם פלסטיני, ושהוא מגיב כמו כל עם אחר בנסיבות כאלה — היא נאלצת לחזור על מליצות מגוחכות. גם ראשי צה"ל נאלצו להופיע בתיקשרות ולהשמיע דברים המעליבים גם את השכל של ילדי בית-ספר. דובר על "מסיתים", דובר על "גל חולף", דובר על "מיעוט קטן" — כאילו קרה איפעם בהיסטוריה שהרוב יוצא להפגנות. גם המשתתפים בפועל במעשי תנועת-המרי העברי היו "מיעוט קטן" ביישוב.

דובר על "טרור". רכבות המפגנים הפכו "טרוריסטים". פעור לות-מרי שהקיפו הרבה רכבות, ושכללו שביתות-מיסחר טוטאליות, נקראו "התפרעויות". על הצבא הוטל "להחזיר את הסדר על כנו". נאמר בכוח כי המסיתים "מוציאים נשים וילדים לרחוב" — טענה שנשמעה בשעתו בידי השילטון הכריטי נגד היישוב, שסיכן בספינות-המעפילים "נשים וילדים".

מילה אחת שלטה בכל: "להרגיע". זהו תירגום עברי למילה מפתח של כל שילטון קולוניאלי. הגנרלים הקולוניאליים הצרי פתיים באלג'יריה דירתו השכם והערב על "פאסיפיקסיון", ואותה המילה שימשה את הבריטים בכל מושבותיהם.

אמא מרגיעה את ילדה בשיר-ערש. אין היא יורה בו.

וזהי מילה מסוכנת, מפני שאינה באה רק להסוות כל מעשה תועבה אפשרי, כגון רצח ילדים בחצות, אלא גם מפני שהיא יוצרת אשליה מסוכנת, כאילו ניתן בכלל "להרגיע" עם המוחזק בתנאי השפלה יומיומית, ללא שמץ של זכויות-אדם וחכויות לאומיות.

לשיא הגיעה הטראגדיקומדיה בוויכוח על המילה "מרי". המצב העובדתי היה ברור לגמרי לכל מי שלא עצם את עיניו בחזקתה. מחיקת המילה לא יכלה להביא למחיקת העובדות.

הריבורים על "גל חולף" מזכירים גם הם מישטרים קולוניאליים נשכחים. מובן שכל מערכה של מרי לאומי יש עליית וירידות. תקופות של פעילות מוגברת, בעיקבות אירועים משלבים, מתחלפות עם תקופות של חוסר-פעילות למראית-עין, כאשר מתחת לפני השטח מתבשלים התנאים להתפרצות הבאה. ברור כי העקומה היא בקו של עליה, מכיוון שכל הגורמים מובילים להחרפה בלתי-נמנעת: חוסר-הפיתרון, החמרת מעשיו של שילטון-הכיבוש, הגידול הדמוגרפי של הציבור הפלסטיני בגדה וברצועת-עזה, ההתייחסות הגוברת מדרכיי-שלום ומן הציבור היהודי.

בעיני פלסטיני, מיפלגת-העבודה היא כיום חלק בלתי-נפרד משילטון-הכיבוש ואף החלק הגרוע שבו. שר-הביטחון הפך סמל הדיכוי.

איש מן הפלסטינים אינו יכול להתעלם מן העובדה ש"תנועת השלום הישראלית" נשארה אדישה, כאשר נהרגו ילדים ומבוגרים פלסטיניים מדי יום. תנועה זו, שבעבר נתלו בה תיקוות כה רבות, לא הוציאה השבוע המונים לרחובות, לא זעקה מעל כל הבימות, לא יצאה מגידרה מרוב זעם ובושה. מכיוון שבראש מערכת הדיכוי עמד איש מיפלגת-העבודה, יצחק רבין, ולא אריאל שרון, היא מילאה את פיה מים. גם זה תרם את תרומתו להגברת הייאוש והמרי.

● על קרני הדילמה

פני צה"ל והדרג המדיני עמדה השבוע ברירה קלאסית. הם יישבו "על הקרניים של דילמה".

כדי "להרגיע את הרוחות" — ולהחזיר את הסדר על כנו", היה צורך להפסיק את הקטל. משומות: לתת לחיילים ול"דרושים" פקודה חד-משמעית להפסיק לירות.

במקרה כזה היה צורך לצמצם את החיכוך. משימ: להפסיק את הסיוורים במחנות-הפליטים הצפרי פים, להימנע מפעולות פרובוקטיביות, לנתק מגע במקומות-התגורר.

סביר להניח שאחרי כמה זמן של ניתוק-מגע כזה, היה המתח פג לזמנא, עד לפעם הבאה.

אולם מדיניות כזאת היתה נראית כנסיגה. היא היתה פוגעת במאצו הישראלי, ו"משאירה את המחנות בידי אש"ף.

אין ספק שמשה דיין היה נוהג כך. גם אריאל שרון, למרות הדיבורים המשלהבים, נהג כך בגל קודם של הרג והפגנות.

אולם יתכן כי השילטון הנוכחי אינו מסוגל לכך. שני מרכיביו מתחרים ביניהם בהשמעת דיכוי-אוייליים. שימנעו פרס ויצחק רבין מטיילים בעולם, כאשר השטחים בוערים והדרם זורם בחוצות. הצבא נראה אוכר עצות, שבו בידי המאצו-אויים של עצמו.

תנועת המרי הערבי היא ג'ין שיצא מן הבקבוק. מכאן והלאה יכול המצב רק להידרדר, עוד ועוד, בהגיון פנימי אכזרי, גם אם יקשה הדבר גלוי-גללים. לשום מרי לאומי אין "פתרון צבאי". יש לו רק פיתרון מדיני. זהו לקח ההיסטוריה.

אינסטינקטים נורמליים, מרגישים חובה להקים מיתרסים, להבעיר צמיגים, להתעמת עם סויר של צה"ל או "דרושים" (כפי שנקרא מישמר-הגבול בפי הציבור הפלסטיני), להשליך את נפשם מנגד. כך הובילה כל תקרית אל התקרית הבאה.

חלק מן הציבור הישראלי הודיעו השבוע כאשר קרא את התיאורים על השתוללות החיילים ואנשי מג"ב במחנה בלאטה, שם פרצו לבתים, הרסו ושכרו, היכו והתעללו בלי אבחנה. אולם בעיני הפלסטינים, לא היה בכך שום-דבר חדש. הם רגילים לכך, כשם שהם רגילים להשפלה היומיומית ליד המחסומים וברחובות הערים והכפרים, למכות ולקללות, לביווי כבוד-האדם על כל צעד ושעל.

זהו חלק מן המצב. בין השאר זהו חלק מן הסוגיה הקרוייה כאחרונה "רמת המישה" בצה"ל. ההתפרעות, המתחילה בשטחים הכבושים, עוברת בהכרח גם למחנות-צה"ל בישראל עצמה.

● בית ברובע המוסלמי

תכן שהמאורעות לא היו מגיעים למדרם של מרי כללי, כשני השטחים הכבושים כאחד, אלמלא הצטרפה ההשתלטות הספונטאנית לתהליכים עמוקים יותר.

הציבור בשטחים הכבושים חש כי נערבת עליו הסתעפות כללית של השילטון, על כל חלקיו ועל כל מיפלגותיו.

שר-הביטחון יצחק רבין, איש המערך, מגרש בסיונות, הורס בתים, שולח מנהיגים למעצר מינהלי ומפעיל מדיניות שגם

למי זה כואב יותר?

אריאל שרון לא העז להפעילה. שר-האנרגיה משה שחל, גם הוא אישה-מערך, הסתער בשטיות צנאיות על החברה הכלכלית הגדולה ביותר של הציבור הפלסטיני, חברת-החשמל הירושלמית. אריאל שרון התנחל בלב הרובע המוסלמי בעיר העתיקה. המני היות האומית המתונה נכלאה או גורשה. ההחלטה לסלק את גדולי המטיפים נגד האלימות, מובארכ עווד, שיכנעה את האוי כלוסיה סופית שאין עוד דרך מלבד האלימות.

מבחינת הציבור הפלסטיני, נחסמו סופית כל הרכים המובילות לפיתרון ברכיי-שלום, בטוח קצר או ארוך. הוועידה הבינלאומית ירדה מן הפרק. הדיבורים על "פיתרון ירדני" התגלו כעורבא-פרח. לא נותר אלא העימות הישיר.

כל ציבור בעולם היה נגמר במצב כזה למרי — והציבור הפלסטיני הוא ציבור תוסס, פעיל וחרור תחושה לאומית.

ההודעות הישראליות הרשמיות טענו כי הפקודה לה"ת פרעיות" באה מפי יאסר ערפאת והנהגת אש"ף. גם הודעות אלה יוצרות ברירה:

אם הן נכונות, הרי זה מוכיח שיש להנהגת אש"ף שליטה גמורה בציבור הפלסטיני בגדה וברצועה, על כל חלקיו, החל בראשי החסורים וכלה באחרון הנערים והנערות.

או שאינן נכונות, ואז חוגג גם כאן הכיבוש הרשמי. האמת היא שאש"ף לא יום דבר, אולם אחרי שמעי רבתי-המרי המקומית צברה תנופה, נוצר אוטומטית היוזן חוזר.

האבולוטיה כולה רואה באש"ף את מנהיגה, ואילו אש"ף נעזר באוכלוסייה המקומית כדי לנהל את המאבק המדיני וההסברתי. וזהי תמונה רגילה של מרי לאומי.

אם להאמין להודעות הרשמיות, הרי קם לעם הפלסטיני דור של גיבורים, המאפיל אף על תנועת-המרי העברי בשנות ה-40.

לפי תיאורים רשמיים אלה, אין הצעירים והצעירות הערביים מסתפקים בידוי אבנים מרחוק. הם עולים שוב ושוב על חיילי צה"ל ומשכנים את חייהם מקרוב — אף שחיילים אלה חמושים מכף-רגל עד קודקוד, ואילו בידי הצעירים הפלסטיניים אין נשק חם כלל.

מול גבורה זו של צעירים וצעירות, נערים ונערות, ולעיתים גם של ילדים וילדות, אין לחיילים ברירה, והם "נאלצים לירות".

לפי תיאורים רשמיים אלה, הצעירים הבלתי-חמושים, העולים על חיילי צה"ל, אינם נסוגים גם כאשר יורים בהם רימוני גאז ממימי, כאשר יורים מעל לראשיהם, כאשר יורים ברגליהם. הם ממשיכים בהסתערותם, עד שלא נותרת לחיילים ברירה אלא להרוג בהם. ולא במיקרה חריג אחד, אלא שוב ושוב, יום אחרי יום. אומץ-לב בלתי-רגיל זה של הצעירים נובע גם מקשישים, וגם הם מסתערים ומסכנים את חייהם של חיילי צה"ל ומשמר-הגבול הקשוחים. וכך נהרגים ונפצעים לא רק צעירים וצעירות בני 15, ולא רק ילדים וילדות בני 11, אלא גם קשישים וקשישות בני 60. וגם ההרג הזה אינו מרתיע. אחרי תריסר הרוגים ערביים ועשרות רבות של פצועים ממשיכים הפלסטינים, ומסכנים מדי יום את חיילי צה"ל ומג"ב, באבנים ובבקבוקי-תבערה, וגם בידיים חשופות, והחיילים נאלצים לירות, לירות, לירות.

זהו התיאור של ההודעות הרשמיות, והוא נראה כאילו הוכתב על-ידי תומכיה של אש"ף. אולם מכיוון שההודעות מנוסחות בידי צה"ל, וזכות בגיבוי מוחלט של אלופים ושרים, אין אלא שתי אפשרויות:

או שההודעות הן נכונות, ואז אין מנוס מן המסקנה שקם לעם הפלסטיני בשטחים הכבושים דור עזירוח מאוייב-ממחר, ששום כוח בעולם לא יוכל לשייך לוט בו לאורך ימים, או שההודעות האלה הן שיקף ריות, ומה שנערך בשטחים הכבושים אינו אלא טבח מתמשך בחסות השילטון.

קשה לדעת איזו משתי האפשרויות גרועה יותר. שתיהן כאחת מבשרות רעות.

● להחזיר את הרצועה

התקוממות בשטחים הכבושים יש שני מניעים: אחד ספונטאני ואחד קבוע.

המניע הספונטאני, שהעניק לאירועי השבוע את חריפותם שמייוחדת, הוא הזעם הלוחט של האוכלוסיה על מיקרי-ההרג. יתכן שראשית הגל בהרג הנערה הערבית ברצועת-עזה. לפי התיאור הרשמי, נקטלה הנערה בידי מתנחל יהודי, מורה-תיכון, שדרר אחריה וירה בגבה — מעשה שפל במיוחד שהיה בו, באופן טיבעי לגמרי, כדי לגרום להתפוצצות של רגשות בכל ציבור. קל להעלות על הדעת מה היה קורה בשעתו ביישוב העברי, אילו היה אזרח בריטי רודף אחרי תלמידת-בית-ספר יהודית, והיה יורה בגבה.

הציבור הישראלי לא נרעש במיוחד מהרג התלמידה. לעומת זאת נרעש הציבור היהודי כעבור כמה ימים, כאשר נהרג בעזה כסכין סוחר ישראלי, שהוביל לשם סחורה. ולפי המינוח המקובל כיום בישראל, גם בכלי-התיקשורת, הנערה הערבית "נהרגה", ואילו הסוחר היהודי "נרצח".

נראה כי מות הסוחר היהודי התיר את הרצועה, תרתי משמע. לא ברור אם היתה זאת פקודה מלמעלה, שהתקבלה בפורום צבאי או אזרחי כלשהו, או שהחיילים עצמם הרגישו כי חל שינוי בעמדת הממונים עליהם.

מאותו הרגע התחיל ההרג, שלבש חיש-מהר ממדרם של הרג שיטתי. החיילים ואנשי מישמר-הגבול, "נאלצו" כמעט מדי יום לפתוח באש חיה לעבר הפלסטינים, להרוג ולפצוע בהם, "כדי להגן על חייהם".

כל מעשה-קטל כזה שפך שמן על המדורה. הנהרגים לא היו דמויות מופשטות. הציבור הישראלי יכול היה לראות בהם נתונים סאטטיסטיים ("מקומיים"), אך בגליל ובבלאטה היה לכל הרוג שם ורמות מוחשית מאוד. כל הרוג העמיק את הזעם, נטע בלב שכנו ובני-עמא את הדחף לקום ולהגיב, ליירות אבן, להטיל בקבוקי-תבערה, להצטרף למחתרת.

כאילו לא די בכך, אירעה ברצועה תאונת-דרכים מתרידה, שבה פגע נהג-טריילר יהודי במכונית ערבית, והרג את יושביה. בציבור הפלסטיני פשטה מייד הריעה שהיה זה רצח ככוונה תחילה. מכיוון שנהג-טריילר אינו מסתכן בתאונה כזאת.

גם תגובה זו היא טבעית. כאשר קרה למכבד מיקרה הפוך, ונהג-משאית ערבי גרם לתאונה שבה נהרגו ישראלים, היו יהודים רבים משוכנעים אוטומטית שזה נעשה בכוונה. באווירה השוררת עתה בארץ, כל תאונה מיקרית עולה ללבוש מייד אופי לאומי משלה.

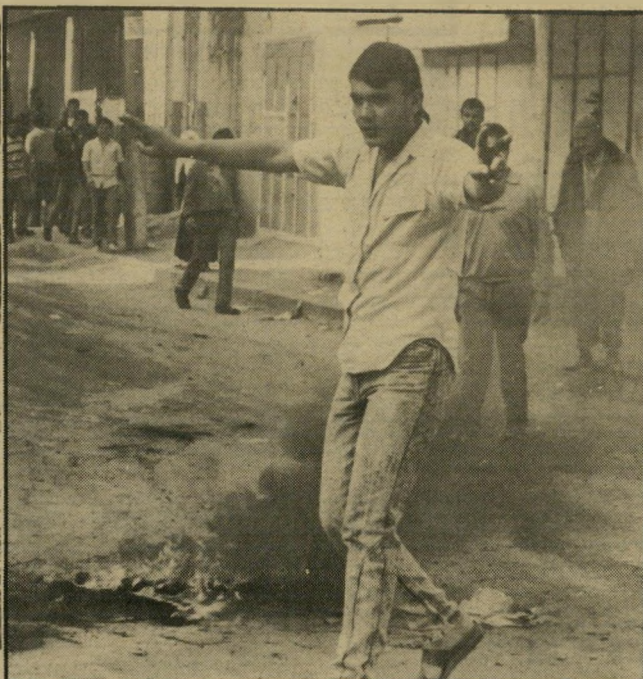
התגובות הפומביות של פוליטיקאים וקצינים ישראליים העניקו גיבוי מלא לכל מעשי-ההרג, וכך נוצר היוזן-חוזר. החיילים ואנשי מג"ב הבינו כי הם ממלאים את רצון המפקדים כאשר הם הורגים פלסטינים, והפלסטינים המבינים שזהו טבח מאורגן. הרוחות השתלהבו יותר ויותר. במצב כזה, כל נער ונערה בעלי

בין המחנות: אשה פלסטינית עוברת בין חיילי צה"ל ובין המפגינים דעולי הפנים והצמ'גים הבורים

עימות יומיומי: חייל צה"ל ו"מקומי"
ההשפלות כאבות יותר מאשר ההרג

זה מול זה: מפגין בעזה וחייל יורה פצצת גז
לא סופרים את העצורים, רק את ההרוגים והפצועים

ל לדה פלסטינית מעזה, שצולמה בטלוויזיה הישראלית בכתבתו של אורי גולדשטיין בלילה השבת, עוררה את הערצתם של רבים מתושבי הגדה והרצועה.
הנערה, לבושה בשימלה בהירה, כשראשה עטוי במיטפת לבנה גדולה, עמדה בידיים ריקות מול חייל צה"ל חמוש ומצויד מכף רגל ועד ראש. היא לא השפילה את עיניה ולא הסתובבה לאחור כדי לברוח על נפשה בפחד. היא התקדמה לעבר החייל כשהיא צועקת לעברו, ראשה מורם בנאווה, עיניה מביטות בזעם הישר לתוך עיניו של הצעיר הישראלי.

לפלסטינים בגדה המערבית, אלה מביניהם שצפו בשירור הטלוויזיה הישראלית, נרמה היה שאותה בחורה מסמלת את הדור החדש של המפגינים, את הדור החדש של הצעירים הפלסטינים המנסים להתנגד לכיבוש המתארך.

י יסיון לאמור את מספר הנפגעים — הרוגים, פצועים ועצורים — של הימים האחרונים בגדה וברצועה, אינו מצליח.
לפי אומדן נהרגו בשבוע האחרון

לילי שרון בפתח דירתה בעיר העתיקה, ערב החנוכה
שכנים מכל הסוגים

נראו כמעט בשטח ההומה. אחד מהם עמד על מירפסת גבוהה וצפה מלמעלה במתחש.

מן הצד האחר של הדירה הקטנטנות יש לזוג שרון שכנים יהודיים לגמרי: תלמידי ישיבת עטריתיהנים. בחורים צעירים, חבושי כיפות גדולות, עטורי זקנים, המתגוררים בקבוצת חדרים קטנים וחשוכים, שזכו השבוע בשכנים שימחתם.

הדירה עצמה קטנה ביותר, היא מכילה חדר-שינה קטן-מדידים וחדר-מגורים גדול, שבקצהו פינת-מיטבה ספונת עץ.

תיקרות החדרים מקושטות, וכך גם החלונות הרבים, שחלקם צופים אל רחוב-הגיא שנמשך מתחת לבית, והאחרים מופנים אל החצר הפנימית, הנמצאת בקומה השנייה, והמובילה לכל שאר הדירות בתוך הקומפלקס הידירי שלמיימיוחי.

מאז קבעה מישפחת שרון את המועד לסיום השיפוצים, ערב הדלקת נר ראשון של חנוכה, עבדו בקצב מואץ בדירה, שמיקומה שנוי-במחלוקת ועורר סערה ציבורית, בקצב מואץ, כדי להספיק ולסיים את כל הדרוש לסיום, לקראת-החג.

ענת סרגוסטי צילמה

אח התצלומים הראי

שונים של דירת שרון

דירה

ברובע

עסוקה בעציצים הגדולים שעמדו בערימה בצד.

היא מילאה אותם בפרחים בשלל צבעים. מכיון שלילי שרון היא גננת חובבת ברמה מיקצועית, נראה הכל בתוך זמן קצר כמו גן-פרות.

השכנים הערביים של הווג שרון לא

יום השני בצהריים היה ביתו החדש של אריאל שרון שרוי במהפכה גמורה.

מבעד לכל בעליה-המיקצוע והפזר עלים, יהודים וערבים, שהתרוצצו במקום כנמלים חרוצות, אפשר היה להבחין בקווים בולטים של בית ירושלמי טיפוסי.

צוהר קטן מתחת לגשר עילי כנוי, המחשיך את הסימטה הצרה, מוביל אל גרם מדרגות תלולות. בפתח המדרגות עמדו שני שוטרים חמושים של מישמר-הגבול, ומנעו כניסתם של סקרנים ועיתונאים לדירה הנתונה בשלבי שיפוצ.

רק אחרי שאמרתי את שמי, ואחרי שהבריקה הוכיחה שלילי שרון, רעיייתו הצמודה של השר, אכן ממתנה לי למעלה, הותר לי להיכנס.

במעלה-המדרגות יש מעין חצר פנימית, מרוצפת ורבת-מיפלים. שם עמד איש-ביטחון נוסף, בבגדים אזרחיים, שברק אותי שנית.

לילי פיקחה על כל המהומה. היא הסבירה לסבלים, שהביאו את הר היטים, היכן להניח אותם, החליפה כמה מילים עם האיש שבא לתלות את הווילונות, חייכה לקבלן המשפץ, נתנה סיגריה לאחר הפועלים, ובעיקר היתה

במדריה

העם

עזה בסלון

במשך כמה דקות

הריח הציבור כולו

את הגאז

ושמע את היריות.

במשך כמה דקות בליל-שבת היה ברור מדוע שמחו ראשי המדינה כל-יך על שביתת-התיקשורת הארוכה, ומי דוע הצטערו כל-יך על סיומה. המצלמה שוטטה ברחובות העיר עזה. המראה זועזע את עסי-ישראל. גם קודם לכן נכתבו רכבות מילים על המצב בעזה, והעיתונות דיווחה כי הרחבה על המאורעות שם ובשאר הי שטחים הכבושים.

אולם במשך כמה דקות הצליחה הי טלוויזיה להכניס את המצב הזה לכל בית בישראל. ברקות אלה שברה הי מצלמה של אורי גולדשטיין את כל המושגים שהיו עד אז.

כי האורח הישראלי ראה כמו עיניו כי בעזה אין "התפרעויות", ולא "הפי רות-סדר", ולא "תקריות מקומיות", אלא מלחמה במלוא מובן המילה. הוא הריח את העשן והגאז, הוא שמע את היריות.

לזוית-קילבונן הזכירו התמונות את המראה של רחובות ביירות. ענני העשן, הגאז המרמיע, היריות, האבנים, הרחובות הנטושים, ההבעה שעל פני החיילים, הדריכות והמתח—הכל היה שייך לעולמה של מלחמה.

סביר להניח כי החיילים התנהגו בי נוכחות המצלמה בהתאפקות מיוחדת. קל לדמיין מה היה קורה באותו המקום אלמלא היתה שם עיני-המצלמה.

להיפטר: יתכן כי בכמה דקות אלה חל שינוי עמוק, אם כי תתי-הכרתי, בתודעת הציבור הישראלי.

התגובה היתה מיידית. ראשי השילי טון זעמו. כדרכם, האשימו הפולי-טיקאים את כליה-התיקשורת. העוורים לאשף והמתססים את האוכלוסיה. התברר כי אורי פורת וחיים יבין, מנכ"ל רשות-השידור ומנהל-הטלוויזיה, צינורו את הכתבה מראש, והוציאו מתוכה דברים בוטים עוד יותר. למרות זאת נאלצו, למחרת-היום, להצטלב כמה פעמים ולהצטרק על השידור.

אולם אי-אפשר למחוק מראיה-עייניים. כבר קודם לכן התגנבה ללב רבים אי-נוחות רבה למיקרא היריעות על ההרג ההדירי שהפך לשיגרה. שימעון פרס, פוליטיקאי ממולח מאין-כמוהו, חש בשינוי ומיהר לרבר על "פירוי רצועת-עזה", הפסקת-ההתנחלות לזיוות והצורך להיפטר מן השטח הזה עם הקמתה של מדינת-ישראל. קל לתאר מה יהיה המצב שם כאשר תגיע האוכלוסיה ברצועה בסוף המאה למיליון נפש.

מילחמה בבית. הטלוויזיה הישראלית מלאה בכל ימות השנה בהרבה שידורים טפלים ותפלים. היא משררת לא מעט ריב-היבל. אבל די בכמה דקות כאלה, כדי להפכה למכשיר לאומי חיוני.

במישור דמוקרטי, חייב העם לדעת מה קורה. הטלוויזיה במיטבה מסוגלת להראות בכמה שניות את המציאות, כפי ששום כלי אחר אינו מסוגל לעשות.

הטלוויזיה האמריקאית הכניסה את מלחמת ויאטנאם לכל בית בארצות הברית, במרחק של אלפי קילומטרים. היא הכריעה בקרב על דעת-הקהל האמריקאית.

במשך כמה דקות בליל-שבת האחרון הגיעה הטלוויזיה הישראלית לרמה דומה.

שלושה אנשים בעזה, אחד נהרג בשכם ועוד ארבעה נהרגו במחנה-הפליטים בלאטה.

לפי הדיווחים בעיתונות הישראלית נהרגו בבלאטה שלושה פלסטינים במהלך הפגנות סוערות, שהסתיימו בירי של חיילי צה"ל על התושבים המפגינים, ובעוצר שנמשך ימים אחי-דים אחר-כך.

תושבי בלאטה מספרים כי במחנה-הפליטים נערכו ארבע הלוויות. אחת מהן, כך אמרו, היתה של ילד בן 12. מיספר הפצועים פחות מדויק, והוא מגיע לעשרות רבות. בעזה נפצעו בשבוע האחרון 45 איש. ככל ההפגנות נפצעו, כך לפי אומדן, 117 איש, רובם פצועים מכדורים, חלקם פצועים ממכות שקיבלו במהלך ההפגנות.

את העצורים כבר לא סופרים. "אבל", אמר השבוע אחר מתושבי הגדה, "האמת היא שהדבר, שהכי מפריע לפלסטינים, אינו דווקא הירי וההרוגים הרבים. מה שבאמת גורם לכל הן ההשפלות היומיומיות של התושבים בירי חיילי צה"ל. הסיפור שפורסם גם בישראל, על החייל הישראלי, שהוריד את מיכנסיו לעיני התושבים תוך כדי קללות, פוגע, מעליב, גורם לשאיפות-נקמה.

איש בעצם, אינו מבין מדוע הגיעו ההפגנות בימים האחרונים לממדים חסרי-תקדים כאלה וגרמו לאכידות רבות כנפש ולסערה, הן בישראל, והן בשטחים הכבושים.

יתכן, הסביר השבוע מישור, שהדבר קשור לרצח הסוחר היהודי ברצועת-עזה לפני שבוע. "אני חושב שאם תברקי, תגלי, שתמיד אחרי רצח יהודי יש יותר הרוגים פלסטינים בהפגנות. כאילו יש איזו יד מכוונת מלמעלה,

בדיקת-זהות בגדה
אחרי הרצועה, הגדה

שמתירה לחיילים הפוזרים בשטח

לירות באופן חופשי יותר.

יש בגדה הטוענים כי השלטון הישראלי מרגיש כי הוא מאבד את השליטה, ואז הוא לוחץ על צה"ל, וזה לוחץ על התושבים הפלסטיניים. "ההלוואי", מוסיף אותו פלסטיני, "שהדבר יביא לידי פיצוץ גדול. רק כשהיה פיצוץ, אפשר יהיה למצוא פיתרון אמיתי לכל המצב האבסורדי הזה של הכיבוש. האנשים מרגישים כאילו אין להם מה להפסיד, ובמצב שאין להפסיד, יוצאים למלחמה חזיתית ברחובות, גם כשהכוחות אינם גדולים."

המצב האובייקטיבי מראה שלתר שכי רצועת-עזה יש פחות מה להפסיד מלתושבי הגדה-המערבית. רצועת-עזה היא "סיר-לחץ" אנושי שנקודת-הרתיחה שלו מתקרבת. לגדה-המערבית מוצעים פתרונות שונים. שימעון פרס מסתובב בעולם כשהוא מציע לחילופין את רעיון הוועידה הבינלאומית ואת רעיון האופציה הירדנית. ישראל מנסה לטפח מנהיגים פלסטיניים פרו-ירדנים בגדה, כדי שאלה ינטרלו את כוחו של אש"ף.

(המשך בעמוד 40)

דירת שרון (מסומנת בחץ)
אבטחה מחונכרת

ז"ר עמנואל ולד, שפרש מצה"ל אחרי פרשת „דו"ח ולד", מנתח את ליל-הגלשנים, את תיפקודו הלקוי של הצבא, וקובע שעל צה"ל להצטמצם ולהכין תוכנית רב-שנתית שאינה קיימת זה זמן רב

„במיקרה הזה, כמו במיקרים קודמים, מיצוי האחריות נגמר אי-שם בין הדוגים הנמוכים ובין דרגי-הביניים"

„כשמחבל יורד כמו ציפור שחורה ורעה לתוך מחנה נח"ל, זה מסוג הדברים שקורים ומזכירים שיש בעיוח"

„הקריטריון המיקצועי לאחריות הוא בדדג החיפועול הישיר הבכיר. במיקרה זה, לדעתי, זה אלוף-הפיקוד"

„מי בנה את הש"ג לתפקידו? איפה מפקד הנח"ל? איפה קצין-חיל ראשי? איפה אלוף-הפיקוד?"

„מה שקרה בנח"ל הוא סימפטום. כל האורות דולקים, כל הפיוזים קפצו"

„אדם יכול להיות חייל אם בונים אותו. אין חיילים גרועים, יש מפקדים גרועים"

ראיינה ענת סרגוסטי

„האחראי הצבאי הבכיר

הוא אלוף-הפיקוד!"

כולו, והוא מיצר בכנות על העובדה שהדברים עדיין לא נבדקו ביסודיות הדרושה, שעדיין אין לצה"ל תוכנית רב-שנתית כוללת, שתוכל למנוע בעתיד הישנותם של מיקרים כאלה ואחרים. הרבה נאמר על אירועי-הגלשנים. פרשנים וכתבים ניתחו אותו מכל הכיוונים. רוב העול והאשמה הוטלו על כתפיו הרעועות של הש"ג האומלל, שברגע של פחד ברח מן העימות, תחת להתמודד עם הסכנה ולחסל אותה. ולד מסביר, שמאז עזב את הצבא, הוא אינו מעורה יותר במה שקורה בתוך המע-

שמכנה אותה ולד, לא הותרה להצגה בפני פורום מטכ"ל, ולמיטב ידיעתו היא נגנזה ולא עברה כל טיפול או דיון ענייני. לפני שבועיים נחתו שני גלשני-אוויר בצפון הארץ. אחד הגולשים הצליח לחדור למחנה צבאי של הנח"ל וגרם למותם של שישה חיילים ולפציעתם של שיבעה. המדינה כולה קמה על רגליה, צה"ל ערך תחקירים שונים ויסודיים, מסקנות הוסקו, לקחים נלמדו, קצינים וחיילים נענשו, אך עולם כמינהגו נוהג. ולד טוען שהמיקרה המצער, שקרה במחנה הנח"ל, הוא רק סימפטום של הצבא

במשותף עם צוות מיקצועי, התפטר (לפני קצת יותר משנה) הדוקטור ולד מצה"ל. העבודה נודעה בכינוי, שהודבק לה בכלי-התיקשורת, „דו"ח ולד". אז גם רא"י יינתי אותו לראשונה על הדו"ח ועל סיבות התפטרותו. חלק גדול מן הדו"ח, שנעשה לפי הזמנת הרמטכ"ל, כלל הכנת תוכנית רב-שנתית לצה"ל לתקופה של עשר שנים. תוכנית כזאת לא היתה קיימת בצבא שמונה שנים קודם לכן, ועל ולד וצוותו הוטל להכינה. העבודה הסתיימה והונחה על שולחנו של הרמטכ"ל בנובמבר 1984. העבודה, כפי

הראיון עם הדוקטור עמנואל ולד נקבע, ביוזמתו, לשעה 7 וחצי בבוקר. בשעה מוקדמת זו, אחרי נסיעה מביתו שבהרצליה, הוא כבר המתין במקום המיועד בתל-אביב. הוא היה מגולח למישעי, מסודר, לבוש בחולצת לה-קוסט לבנה, כשסמל התנין הירוק מתנוסס בצידו השמאלי של החזה, ועישן את המיקטרת הניצחית שלו. את השעה שהקציב לראיון הוא מילא בדיוקנות צבאית. בעירנות ובשטף הוא ענה לשאלותי כשאני מנסה, בקושי רב, להדביק את הקצב המסחרר שלו. בעיקבות סערה, שגרמה עבודה שהכין

אלוף-פיקודי הצפון יוסי פלד (עם שריהביטחון)
אלוף-הפיקוד יושף האחרון המלאה

● **ומה עם צה"ל באופן כללי?**
זה רק תומך בהנחה שהאחריות היא בראש הסולם. שלא יהיו אייבהנות, האחראי הכולל, לי טוב ולרע, הוא הרמטכ"ל.
● **אתה חושב שהרמטכ"ל היה צריך לקחת אחריות אישית באירועי הגלש?**
לגבי האירוע הזה, לדעתי, שאינה חסינת-כ"י קורת, האחראי הצבאי הנכיר הוא אלוף-הפיקוד. לגבי איישהגת מטרות צבאיות של מלחמה, הי אחראי הכולל הוא הרמטכ"ל. לגבי יעדים מדיניים, האחראי הוא שריהביטחון.
● **אבל מה שקרה במחנה הנח"ל יכול להיות סימפטום של כל הצבא.**
למרבית הצער, כל הסימפטומים קיימים. כל האורות האדומים דולקים, כל הפיוזים קופצים. תראי מה קרה אחרי המיקרה הידוע שלי — ואירועי הגלשנים) והאירוע בגירות-הביטחון בל-בנו, שהותיר שני שבויים בצד הלא-נכון.
● **אז למה לא עושים ניתוח לעומק?**
אני לא יודע. לי יש תעודה שעשיתי. נמאס לי להיות קאטו חזק. עובדה, שכשנזעקים לעם בכיס הוא צועק, ואז מקימים את ועדת-בייסקי, וכאן, כמו בנושא תאונות-הרכבים, לא עושים כלום. ומי אחראי להן? שריהתחבורה.
● **בזמנו אמרת שצה"ל לא מעוניין**

"יש מעט קצינים המדברים בתוך המערכת. למשל עמרם מיצנע, יתח ספקטור מחיל-האוויר, שימחה מעוז"

בתוכנית מפורטת, כי כשאין תוכנית, קל יותר לקבל תקציבים. כלומר שהב-עיה היא בלבדית.
נכון. בינתיים לא קרה שום דבר שיביא אותי לשנות את דעתי הנ"ל, ולהיפך, מדוע אין תוכנית רבי-שנתית?
● **אם כך מדוע אף קצין בכיר לא פוצה פה?**
עד שפרשתי ידעתי מה עושים הקצינים בפור רומים הצבאיים. עד אז, להוציא מיקרים חריגים, לא פתחו פה. יש גם דוגמות חיוביות — יפתח ספקטור, תת-אלוף בחיל-האוויר, שנודע בכיצור עיו כטייס-קרב, האלוף עמרם מיצנע, היום אלוף-פיקוד-המרכז, שדיבר בהודמנויות מסוימות, שימחה מעוז, ויש עוד כמה כאלה.
● **והיום?**
אני לא יודע.
● **מי אחראי?**
קציני-המטה.
● **שחלק מתפקידם הוא לדבר ולהכין תוכניות?**
הם אמורים לסייע למקבל-ההחלטה הבכיר, שהוא הרמטכ"ל, בכל הנוגע לתיכנון, תיאום וכ"י. קרה קציני-מטה כמו ראש אג"ם, ראש אכ"א, ראש אג"א וראש מה"ד לא אמורים לקבל החלטות במקום הרמטכ"ל, הוא המחליט.

המשך בעמוד 36

אני לא ניהלתי התחשבות אישית. לא עם הרמטכ"ל, ולא עם אלה שקבעו שקיים חשש שאני מרגל, ולא עם אלה שהעלימו ממני אינפורמציה עניינית, שהיתה דרושה לי לעבודה. לא היה לי ריב אישי עם אף אחד מאלה.

"בשטחים יש אותו חולי שראשיתו ב-1967, והוא יביא את ישראל להיות דודיה מיספר שתיים"

● **אתה רוצה לומר שחילוף הרמטכ"ל לא שינה דבר?**
אני לא יודע לגבי צה"ל. מן המפורסמות הוא, שברגע שמורה חדשה נכנסת לכיתה, נחרץ גורלה לשבט או לחסד. מאה ימי-חסד אינם מספיקים כדי ללמוד.
בינו צדיק הוא רוגמה לכך. הוא בא למוסד חולה ולא למר מאה ימים. דבר ראשון הוא אכל את בוקסנבאום ואחר-כך את הירש ועדיין לא ידע שובע. ותראי כמה שהמצב הכלכלי של בנק לאומי השתפר, ואני לא בין מקבל-המשכורות של הבנק. אז באוי נאמר בעדינות, שדברים שמת בשלים תקופות ארוכות, מתחילים לקבל טעם של עוף פולני.
זהו.

● **ומה היה קורה אילו דנו אז בתוכנית שלך?**
היו מגלים שיש בה הרבה דברים שגויים, והרבה דברים שלא ניתן לבצע בגלל נסיבות אוניקסיטיות, ומעט דברים, שאין מנוס מלבצע, ובמיגבלות מסוימות, הם אף נכונים. אירועים כא-לה, כמו זה האחרון, כשמחבל יורד כמו ציפור שחורה ורעה לתוך מחנה-הנח"ל, לא התחילו ב-דצמבר 1987, אפילו לא לפני כמה שנים, כשק בוצת-נח"ל לאי-הכנה כסך לשכי. דברים מסוימים קורים, והם מזכירים, כל פעם מחדש, שיש בעיות, כאשר 5% מהתלמידים נכשלים, זה לא נעים, אבל זה לא נורא, כמו שאומרים. כשחצי כיתה נכשלת, כדאי לחפש את המורה, אבל כשכל הכי תה נכשלת, צריך לבדוק מה קורה בבית-הספר.

● **היו לך פיתרונות לדברים האלה?**
בווראי, הצעתי תוכנית שלמה. למען הצדק זו לא היתה תוכנית שלי, זו היתה תוכנית של קבר צת-אנשים.
● **ואילו היו מקבלים את התוכנית, מה שקרה לא היה קורה?**
מה פיתאום? כל פעם יש תקלות. החוכמה היא שכל פעם תהיה תקלה אחרת, ולא כל פעם אותה התקלה.
● **אתה מתכוון שמישהו לא תקין בני-חיל?**

רכת פנימה. הוא אפילו אינו נקרא לשרות מילואים. כשעזב את צה"ל מצא את עצמו מחוסר-עבודה. יתירה מזאת, הוא היה מוקצה, ואף נדחה ממקומות שונים שבהם ביקש למצוא עבודה. היום הוא עסוק מעל לראשו ומרצה באוניברסיטות ובפורומים פרטיים וציבוריים בנושא ניהול-מערכות. הוא מספר בחיך ציני שאין לו, אומנם, בעיות פרנסה, אך הוא אינו מוצא עניין בעבודה לשם פרנסה בלבד.

לפני חודשים אחדים הוציא ולד ספר בשם קיללת הכלים השבורים — דו"ח ולד, בו ניתח את תפיסת מערכת-הביטחון של ישראל כפי שהוא רואה אותה.

למרות ניסוחיו הציניים וגישתו הקרה, ממשיך ולד לראות את כאבה של המערכת. הוא מאמין שהוא יכול להציע פתרונות לצבא, אילו רק היה מישו מוכן לשמוע אותם ולדון בהם.

בצניעות (צינית), הוא מוכן לומר, שיתכן ואין אלה הפתרונות הטובים ביותר שא-פ שר למצוא, אך אם היו דנים בהם בצורה עניינית יתכן שהיו מתגבשים הפתרונות הנכונים והמתאימים לצה"ל.

לדעתו, נתון הצבא במצב אבסורדי. כבר יותר מתשע שנים הוא פועל ללא תוכנית רבי-שנתית מסודרת ויסודית. אילו היתה תוכנית כזאת מונחת לנגד עיניהם של המפקדים הבכירים והזוטרים, יכולים היו להימנע מיקרים טרגיים כמו ליל-הגלשנים.

● **בזמנו אמרת, שאחת המטרות של העבודה שלך היתה להכין תוכנית רבי-שנתית לצה"ל, ידוע לך אם קיימת כיום תוכנית כזאת?**

למרבה הצער והיגון מתברר, מפירסומים בע"י תונים, ששנתיים אחרי שיצאתי מהמערכת עדיין אין תוכנית כזו.

● **האם ידוע לך משהו מעבר למה שכתוב בעיתונים?**
לא, אני ניזון מהעיתונים.

● **אין לך מקורות במערכת?**
לא.

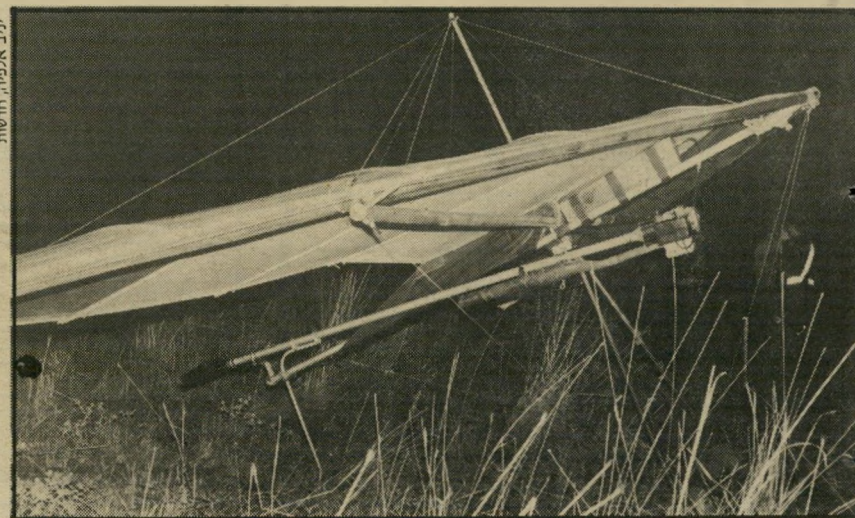
● **אני לא מאמינה.**

מילואים אני לא עושה, אז לא ידוע לי מה קורה בפנים. אם אני נפגש עם חברים לשעבר לעבודה, אני מקפיד לפתח את החברות בעניינים שאינם צבאיים. הרבה אנשים ששרתו איתי בעבר אוחזים בדיעות הדומות לשלי, אך גם הם לא הצליחו למצוא דרך לבטא אותן.

● **ואין לך סקרנות טיבעית לדעת מה קורה בתוך המערכת?**
זה דבר שמצליחים להשתלט עליו.

● **בזמנו אמרת שהיתה כוונה להכין תוכנית רבי-שנתית.**

החליף אותי בתפקיד קצין מוכשר, שאני לא זוכר כרגע את שמו. כתמריץ, אף העלו את התקן

הגלשן התוקף

ונמס' ל להיות קאטו חזק

כדאי להחליט במיקרה הזה מה רוצים — צבא או נח"ל. שלא יזכר בטעות, שאני מדבר מן הנימוקים של החברים בליכוד. אני מדבר מני מוקים צבאיים. אדם יכול להיות חייל אם בונים אותו. אין חיילים גרועים, יש מפקדים גרועים. כשאחת מקפץ כמו לולין בין ההיאחזות למ-חנה וחורר חלילה, אתה לא יכול להיות חייל מיקצועי ולא יכול לפתח יחידה אורגנית.

● **אבל מי שברח היה השיג?**
מה פיתאום? מעשה השיג העיד לכאורה על חיילות לא נכונה. לא הייתי שם, ולא השתתפתי בתחקירים שנערכו אחרי האירוע, אבל מי בנה את

שלו לתת-אלוף. יתכן שקיוו, שהתמריץ יחיש את קצה-העבודה שלו, אך זה לא קרה.

● **מה הוטל עליו לעשות?**

להכין את תוכנית-ההחלפות של צה"ל. אני מכיר אותו, ויכול להעיד עליו שהוא יסורי ורי ציני, ואני בטוח שבעתיד הוא אכן יגיע לזה. כדאי שנזכור, שקשה מאוד לנהל אירגונים גדולים כא-לה בלי תוכנית רבי-שנתית. אני, בכל אופן, לא מכיר דרך כזאת.

● **ולמרות שבינתיים התחלף רמט"ל, לא נעשתה תוכנית כזאת?**
זה לא היה עניין אישי של רמטכ"ל מסויים.

תסיסה במיפלגת

העבודה

במחוז ירושלים של מיפלגת העבודה יש בימים האחרונים תסיסה בגלל שימחה דיניץ, שנבחר לפני שבוע לתפקיד יו"ר הסוכנות היהודית והסתדרות הציונית. עם דיניץ, שהוא חבר בנסת, היתה קיימת הבנה במחוז ירושלים, כי מייד עם היבחרו לתפקיד הוא יפרוש מן הכנסת. הממתין להיכנס במקומו לבית הנבחרים הוא יעקב גיל. דיניץ משהה בינתיים את התפטרותו מהכנסת, והדבר גורם לזעם במחוז, המתפשט לאט לאט למחוזות אחרים של המיפלגה.

סביר לקונסול כללי

אורי סביר, יועצו של ממלא מקום ראשי הממשלה לענייני יתיקשורות, רמז לחבריו העיתונאים, בעת ביקור פרס בניירורק, שהוא מועמד לתפקיד הקונסול הכללי בניירורק. את התפקיד ממלא כרגע משה יגר, שקיבל לפני ימים אחדים מינוי כשגריר ישראל בשווייץ. יגר יעבור לתפקידו החדש באוגוסט. תפקיד הקונסול הכללי בניירורק הובטח לקולס אביטל, סמנכ"ל במשרד החוץ, אך הדבר גרם לתסיסה בקרב היהודים הרתיים בניירורק. סביר הוא איש משרד החוץ, וכשיסיים את תפקידו אצל פרס ימשיך בשרות החוץ.

הסוכנות

ממשיכה לפעול

סוכנות "ויאייסי", המספקת נערות ליווי, ממשיכה בפעילותה. לפני שבועות אחדים נעצר שי אבריאלי, בעל הסוכנות. השבוע פורסמו מחדש מודעות מטעמה, בעיתונים המציעות ללקוחות פוטנציאליים נערות ליווי. המחיר לבחורה לשלוש שעות ליווי הוא 140 שקלים, ולטענת הסוכנות יש באוסף שלה בחורות, רובן סטודנטיות, בנות 19-30.

ההגנה תגיש בג"ץ

יורם שפטל, סגורו של ג'ון דמיאניוק, המנהל את מערכת ההגנה במישפט, קומד להגיש עתירה לבג"ץ נגד החלטתו של השופט דב לנין, אב בית הדין, שלא לקיים הפסקה במישפט בין סיכומי התביעה לסיכומי ההגנה. שפטל ביקש הפסקה, ולוויין החליט שלא תהיה הפסקה אף לשעה.

עיר חרדית בנגב

בקרב תוקם עיר חרדית בהרי הנגב. יקמו אותה ימים חרדיים מארצות הברית, בהשקעה של 50 מיליון דולר. בשלב הראשון יאכלסו את העיר החדשה 5000 מישפחות.

סלקציה דתית

באוניברסיטה

סטודנטים באוניברסיטת בריאלין, הרוצים להחנות את ריכבם בחניון האוניברסיטה, נדרשים להודיע בכתב לשילטונות האוניברסיטה אם הם נוסעים במכוניותיהם בשבת. הוראה כזו זו עוררה תרהמה אצל סטודנטים חילוניים, הלומדים באוניברסיטה, ואולם כהנהלה הסבירו כי

סטודנטים הנוסעים בשבת מקבלים תוויות חניה מסוג אחד, ואילו סטודנטים שומרי מצוות מקבלים תוויות מסוג שונה. בהנהלת האוניברסיטה אומרים כי בשל אופייה המסורתי של האוניברסיטה, אין סטודנטים חילוניים מקבלים תוויות חניה שיש בה סמל האוניברסיטה.

מערכה עולמית

סביב אברעיאש

פרשת דרואן אברעיאש תופסת תאוצה בינלאומית. מעצרו של יו"ר אגודת העיתונאים בירושלים המזרחית ובגדה המערבית, שנגזרו עליו שישה חודשי מעצר מינהלי, מכה גלים בעולם. גדולי העיתונאים דיווחו על כך ביריעות נרחבות, והתייחסו בליגלוג לטענת הממשל הצבאי שאין קשר בין המעצר ובין פעולתו העיתונאית של האיש. הדייר ברונז קרייסקי, מי שהיה ראש ממשלת אוסטריה, כבר הודיע על החלטתו לפנות בעניין זה למוסדות בינלאומיים, כדי לפתח תנועת מחאה עולמית.

מיליון

תמורת גילוי הנכד

זאב נחשון, סבו של חיים נחשון, הילד החרדי שנחטף עלידי אמו, דאג להעביר לציבור החרדי מסר, שלפיו ישלם פרס בספי בסך מיליון דולר למי שיביא לגילוי נכדו החטוף. נחשון הסבא הוא מנהל ישיבה גדולה בבני ברק, וידוע כאדם עתיר נכסים.

כוחו של לקט התחזק

התחזקות כוחו של המערך בסוכנות היהודית ובהסתדרות הציונית אחרי דיוני הקונגרס הציוני מהווה חיוק לקראת הבחירות הבאות לכנסת. במקביל עלה גם כוחו של וחיאל לקט, יו"ר תנועת העבודה הציונית, בתוך המיפלגה, והוא מתכוון להציג את מועמדותו במיפלגה לקראת הבחירות הקרובות.

תיכון - מועמד

לגיזבר הסוכנות

ח"כ דן תיכון הוא אחד המועמדים של המיפלגה הליברלית לתפקיד גיזבר הסוכנות, שנותר בלתי מאויש. מועמד אחר של המיפלגה הוא עורר הדיון מנחם (מנטה) עצמון. לתיכון עדיפות על עצמון, מכיוון שנרמז שאם ייבחר לתפקיד, הוא יפנה את מקומו בכנסת, וכך יאפשר לאיש נוסף של הליכוד להיכנס במקומו. צפוי שגם חרות תתמודד במועמד הליברלי, מכיוון שבחירת אישי חרות לתפקיד תחייב את אחד משלושת אנשי התנועה שנבחרו להנהלת הסוכנות לפרוש ממנה.

דובר הסוכנות עזב

48 שעות אחרי ששימחה דיניץ נבחר לתפקיד יו"ר הסוכנות היהודית, הודיע צבי אייל, דובר הסוכנות ומנהל החטיבה לעיתונות מזה 10 שנים, על רצונו להתפטר. דיניץ ביקש להישאר בתפקיד, והבהיר לו שאין בינתיים כוונתו להתחיל במינויים פוליטיים. אייל יוצא לשוק הפרטי, והוא מקים חברה ליחסי ציבור, לשיווק ולדורות פוליטיים, שתסייע למועמדים לתפקיד ראשי עיריות בבחירות הקרובות.

מיליונים לרשויות

המקומיות

חישוב שנערך לקראת הבחירות לרשויות המקומיות, שייערכו בשנה הבאה, מראה, שההוצאות של רשות מקומית במערכת הבחירות יגיעו בממוצע לחצי מיליון דולר, ואילו ההוצאות של רשות קטנה ל-150 אלף דולרים.

כצולסון בעד החלוקה

למרות שמקובל לזהות את ברל כצנלסון כאיש ארץ ישראל השלמה, הוא מתגלה עכשיו כמי

שתמך דווקא בתוכנית החלוקה

בפרוטוקול של מרכז מפא"י מפרברואר 1937, המתפרסם בראשונה בספר מדינת ישראל וארץ ישראל בהוצאת ברית ברל, אומר כצנלסון בישיבה סגורה של המיפלגה שאילו היה יודע שהבריטים באמת יעמדו על הצעתם כדבר חלוקת הארץ, היה מצטרף לעמדתו של דויד ברגורין בעד החלוקה. תוכנית החלוקה של אז קבעה למדינה היהודית גבולות צרים אף מגבולות 1947.

טלוויזיות בכבלים

יקדימו את הישראלית

מפעילי תחנות לאיחודיות של טלוויזיה בכבלים מאיוזריה שרון החליטו להתארגן, כדי לייבא במשותף סרטים מחו"ל, ובכך לחסוך חלק ניכר מן ההוצאות. במסיגרת ההתארגנות החדשה החליטו המפעילים להביא ארצה גם סדרות טלוויזיה פופולריות, המשודרות בחו"ל, ובכך להקדים בהקדמתן את הטלוויזיה הישראלית שטרם רכשה סדרות אלה.

תלונות על שימוש

ברכב ממשלתי

מינהל הרכב הממשלתי באוצר בודק תלונות שדחתקבלו על שימוש שעשו סקדרי ממשלה במכוניות בעלות לוחות זיהוי ממשלתיים, בעת כינוס פוליטי של מיסלגת העבודה. על פי התלונות שהגיעו לצמרת משרד האוצר, הופיעו הפקידים במכוניות ממשלתיות להצבעה שנערכה במרכז מיפלגת העבודה על בחירת מועמדה למיפלגה לתפקיד יו"ר הסוכנות, לפני שבועיים.

יצוא ישראלי לטייוואן

מישלוח ראשון מסוגו של אלף מדיחרכלים מתוצרת ישראל יצא השבוע לטייוואן. המדובר במדיחרכלים מסוג פוני מתוצרת אמקור, שהוא פיתוח של מהנדסי החברה. המשא ומתן עם טיייוואן נמשך חודשים אחדים, והעסקה, בכללותה, תגיע לסכום של חמישה מיליון דולר. לקראת החדש הבא ייצא מישלוח נוסף למדינה אחרת במיזרח הרחוק.

שמואלי ל. בית התכופות

אליעזר שמואלי, מי שהיה במשך שנים רבות מנכ"ל משרד החינוך, ינהל את "בית התכופות". המנהל הנוכחי של בית התכופות הוא אהרון דרון, מי שהיה בעבר מפקד הנח"ל. הוא פורש מתפקידו זה.

אין טיפול בתלונות

הסוביידיצה

עורר הדיון יורם שפטל, סגורו של ג'ון דמיאניוק, פנה למטה הארצי של המישטרה כדי לברר מה עם התלונה שהגיש על הפרת עיקרון הסוביידיצה על ידי העיתונאי נוח קלינגר והעיתון "ידיעות אחרונות".

לשפטל נאמר שיש בתוק הוראה שלא לטפל בתלונה עד שתתקבל הוראה מיגאל מרקוס, ראש אגף החקירות במטה ארצי בירושלים.

ניצב מישנה משה צור, ראש מחלקת החקירות אישר את הדברים ואמר שכל מיקרי הסוביידיצה נוהגים כך, ומקבלים הוראות מלמעלה.

דובר המישטרה מסר בתגובה כי רק במקרה זה ביקש מרכוס לבדוק את התלונה, בגלל היותה יוצאת דופן.

מתח במישרדי פירסום

במישרדי הפירסום מתגבר המתח לקראת החלטתם של שני בנקים גדולים — "המזרחי" ו"לאומי" לגבי מישרדי הפירסום שיוזבו בתקציבי הפירסום שלהם.

במיוחד בחנים עתה הצעות שהתקבלו, והנהלת הבנק תודיע בתחילת ינואר על מישרדי הפירסום המנצח.

בנק לאומי כבר החליט ששני שלישים מן התקציב המאוחר של כל קבוצת הבנק ינתן בידי מישרד אריאלי, וההודעה למי יינתן השליש הנותר צפויה גם היא בתחילת ינואר.

התקציב הכולל של שני הבנקים מגיע ל-9 מיליון דולר.

הנדון:

על מעיל-הפרווה, חברבורות הנמר ושלוש העולם

הי נאציזם

מה האינטרס של גורבאצ'וב? האם הוא רמאי גאון, המוביל נצלו ברגל-החיה? האם הבחין בחולשת הנשיא האמריקאי, והחליט לבצע ברגל-החיה? מבריק?

לא. גם לגורבאצ'וב יש האינטרסים שלו, והוא פועל במיטת-הנמר. אין לו ברירה.

אחרי 70 שנה של שילטון סובייטי, גדל בברית-המועצות דור חדש, המשתוקק לרמת-חיים נאותה ולמידה של חופש אישי. כמו לבני הקיבוצים בארץ, נמאס לדור הזה לשמוע את הסיפורים על הקורבנות והגבורה של סבא וסבתא. הוא מתייחס אל ועידת המיפ' לגה הקומוניסטית כפי שהישראלים התייחסו השבוע לקונגרס הציוני.

גורבאצ'וב מייצג את הדור הזה. מולו עומדים הוותיקים, אנשי המנגנון של המפלגה, שלא שכחו כלום ולא למדו כלום. הוא צריך לתמוך בין כל אלה.

כדי לספק לדור הסובייטי החדש רמת-חיים הגונה, הוא צריך לשפץ את המשק הסובייטי, שבו חוגגים האדריכלות, חוסר-הכיסון, הניהול הכושל ורמת-הפיריון הירודה. כדי לגייס את המשאבים לכך, הוא צריך להפחית את נטל-החימוש. כל זה מחייב גם מידה רבה יותר של חופש, "גלגל-האנוס".

מיכאיל גורבאצ'וב, את הדרישה לפרק את המישור הסובייטי, את הדרישה לפרק את המישור הלאומי של אמצעי-ההיגיון. בורדאי שלא.

אבל הוא רוצה להתאים את המישור למציאות החדשה, לאפשר בו ליברליזציה מסוימת ומבוקרת, לספק את המאווים היסודיים של הדור החדש.

זה תרגיל עדין ומסוכן — מסוכן למישור, מסוכן לגורבאצ'וב עצמו. כמו לוליון, הוא מהלך על חבל דק מאוד.

לשם כך הוא זקוק לרגיעה עולמית. לצימצום ההפרקות הזרות. להפחתת מידות-החימוש.

על כן פועל גם גורבאצ'וב במיסרת האינטרס הלאומי של ברית-המועצות ובמיסרת האינטרס האישי שלו גם יחד.

הוא לא שינה את חברבורותיו, כשם שרגן לא שינה את עורו. הוא איש מעשי, מפוכח, שעשה הערכת-מצב והפועל על פיה.

מה כן? התשובה לשאלות הנאיביות: האם אתה מאמין לרגן? האם אתה מאמין לגורבאצ'וב?

שאלות אלה נשאלות כיום ברחובות ושינגטון ומוסקוה, בטרקליני ניו-יורק ולנינגרד. אבל הן שאלות ילדותיות.

בורדאי, יש חשיבות מסוימת לאישיות של המדינאים הפועלים על בימת ההיסטוריה. יתכן שמנהיג אמריקאי אחר, שאינו עומד בסוף דרכו, ושיש לו אופוזיציה חזקה יותר ממנו, היה נוהג קצת אחרת.

יתכן כי אדם שונה מגורבאצ'וב היה מכלכל את מעשיו בסחות בישורן.

אבל אלה הם היבטים מישניים. כסופו של דבר קובעים האינטרסים של המדינות ושל המישורים.

ואלה מצביעים כיום בכיור לעבר צימצום מידות-החימוש. לכך זקוק המשק האמריקאי, וממילא גם המישור הקאפי-טליסטי בארצות-הברית.

לכך זקוק גם המשק הסובייטי, ובמילא גם המישור הקומוניסטי בברית-המועצות.

עול עליי עקרונותיו, כי מולו עומדת אופוזיציה ימנית גדולה וקולנית.

זהו אחד הפאראדוקסים של הפוליטיקה. רגן מדגים אותו היטב. אך רגן לא עשה מה שעשה מפני ששינה פיתאום את עורו, כשם שגורבאצ'וב לא שינה את חברבורותיו. שניהם פועלים במיסרת האינטרסים שלהם.

על אלה כדאי לתת את הדעת, אם רוצים להבין מה מתרחש באמת.

האינטרסים של רגן כרוכים למדי.

רגן עלה לגדולה בעזרתה של תעשיית-הנשק. הוא הטיף לאיסטראטגיה לאומית שהיתה מבוססת על ההנחות הכאיות: ארצות-הברית היא המדינה העשירה ביותר בעולם. היא יכולה להרשות לעצמה חימוש בלתי-מוגבל, גם על פני כדור-הארץ וגם בחלל החיצון.

ברית-המועצות כורעת תחת נטל החימוש. הכלי-השלה נחותה ומעורערת. אם נגביר את מירוצי

להקל על העומס החימוש, יעמדו הסובייטים לפני הברירה: להפסיק במירוצי ולהיכנע לנו, או להמשיך במירוצי ולהסתכן בהתמוטטות הכלכלה והמישור שלהם.

הסובייטים המשיכו במירוצ, וקרה דבר בלתי-צפוי: הכלכלה האמריקאית לא יכלה לעמוד בנטל.

רגן הביא אותה אל עבריי-פחת של פשיטת-דגל לאומית. היפאנים ירשו את הבכורה הכלכלית.

צימצום המירוצי הוא כיום אינטרס לאומי אמריקאי. רגן פועל במיסרת הגיון זה.

האינטרס האישי של רגן כרוך גם הוא.

האיש נכשל לאורך כל החיות. הכלכלה האמריקאית צולעת. שורה של טעויות — ובראשן פרשת איראן-קונטראס — עירערה את אמינותו לחלוטין. הוא ספג מהלומות בלבנון ובמקומות אחרים. הוא איבד את השליטה בקונגרס האמריקאי.

הוא צבר את הגרעין הגדול ביותר בהיסטוריה של המשק האמריקאי.

נותרה לו שנה אחת בשילטון. אם אינו רוצה לרדת מן הבמה כנשיא פושט-רגל, עליו לעשות מעשה אחד גדול, שירשם בהיסטוריה.

אלו אותי אם אני באמת מאמין למיכאיל גורבאצ'וב. אמרתי שלא.

אינני מאמין למיכאיל גורבאצ'וב. אינני מאמין לרונלד רגן. אינני מאמין לשיממון פרס. אינני מאמין למלך חוסיין. אינני מאמין ליצחק שמיר. אינני מאמין ליאסר ערפאת.

אינני מאמין לשום פוליטיקאי.

כאשר יש עסק עם פוליטיקאי, השאלה של "האם אתה מאמין לו?" כלל אינה צריכה להישאל.

פוליטיקאי פועל על-פי האינטרס של עצמו, ועל-פי האינטרס של ארצו. (לרוב לפי הסדר הזה.)

כדי לקבוע מדוע עושה פוליטיקאי מה שהוא עושה, וכדי להינבא לגבי מעשיו בעתיד, יש לשאול שאלות אחרות לגמרי: מה הם האינטרסים שלו? מהי מערכת שיקלוליו כיום, ומה תהיה מחר?

מה היה להאמין למראה העיניים ולמישור האוזניים. רונלד רגן, נציג הימין הקיצוני בארצות-הברית, עמד דום והצדיע לרגל האדום. בעומדו לצד המזכיר הכללי של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית, הוא הקשיב לצלילי ההימנון הסובייטי. (הרובליקת-החופש בברית לא מופרת...) לפי תירגומו של אברהם שלונסקי.)

רגן. האיש שכל הקאריירה שלו היתה מבוססת על שינאת ברית-המועצות. שהגדיר אותה כ"ממלכת-הרשע". שהקדיש את כהונתו בבית-הלבן לחימושי-מחדש של ארצות-הברית, על חשבון כל שאר הצי-רכים של ארצו.

והנה עמד והחליף מחמאות עם המזכ"ל האדום. הנה חתם איתו על הסכם לחיסול טילים גרעיניים לטווח-בינוני. הנה ביטא את תיקויות העזה בעולם כדי שנה ייחתם. שיצמצם את כל הנשק הגרעיני בטווח קצר.

לעמו אמר שצריכים להאמין לגורבאצ'וב. שגור-באצ'וב הוא איש טוב, רודף-שלום.

ואתו פאט, שהיה כלכלה לא-טובה בזכות עצמה, חיכה לעבר ראסו, לשמחתם הגדולה של כלית-הקשורות באמריקה ובעולם. (ואלה התעניינו הרבה יותר במילחמת-מעיל-הפרווה בין שתי נשים-גילולות אלה, מאשר בסיכוי שהעולם כולו יינצל משואה גרעינית.)

מי היה מאמין? איך זה קרה? מדוע?

שנה תיאוריה פשטנית, המסבירה כביכול את הכל. היא אומרת כך: מנהיגים ימניים-קיצוניים מגיעים בסוף לעשיית-שלום. זה טבעי איכשהו בדמם.

אילו זה היה נכון, הרי כדאי היה תמיד לחבור במחתרי-המיל-חמה הקיצוניים ביותר. ביצחק שמיר, למשל. ובעצם, מדוע לא באריאל שרון? או ברפאל איתן?

כאשר נבחר מנחם בגין כראש-המשלה, היתה לי שיחה עם ברונ קריסקי, אז הקאנצלר של אוסטריה.

"אין מה לחשוש", ניסה לשכנע אותי. "אנחנו מכירים את הדמגוגים הימניים אלה. כשהם מגיעים לשלטון, הם משתנים. שארל דהגול עשה את השלום עם אלג'יריה, וריצ'ארד ניקסון עשה שלום עם ברית-המועצות ועם סין העממית."

השבתי שבעים שנה אדם מסוג אחר.

מאת אורי אבנרי

ועידת פיסגה על שמיר וחוסייין – אחד על כיתפי השני. עדויות חושפניות מזכירות לטייטלמן ושכחות.

אנשים

■ **יחיאל ספרא, קריין**
טעמייהמקרא ברשות השירות, המחלק הוא יהודי שומר-מיצות, המחלק את יומו בין תפילות, למידה ועיי סוק בחידודי-לשון. כשקרא בעיי תון על אפשרות לוועידת-פיסגה

בית-הדין הרבני, אמר ספרא, שי למרות הכנתו בענייני דת ורב נות, אין הוא מצליח להבין את הרב שמעולם לא היה בצבא, שיש לו שתי עיניים, שמעולם לא מסתכל בחתיכות, וגם בנהלל

ציון צמיר, העולם הזה

עוזי ברעם חבר-הכנסת ומזכ"ל מיפלגת-העבודה, נראה מיואש לחלוטין בערב-ההצבעה בקונגרס ה- ציוני. הוא ישב על המדרגות, וסיפר שהוא מאוכזב מאווירת העסקנות שאפפה את הערב. לדבריו, מרבית הצירים היו עסוקים במילחמה על הכיסאות, תחת לעסוק בנושאים החשובים באמת.

אינו גר, ובכל זאת הוא רוצה להיות דיין.

■ **התעשיין סטף ורטהיי**
מור סיפר בערב-ראיונות כיצד פנה בכתב אל שר-החוץ האמריי קא הורג, שולץ וביקש ממנו — לא פחות ולא יותר — להפי

בין ראשי-הממשלה יצחק שר מיר למלך חוסייין, הוא אמר שוועידת-הפיסגה היחידה שתי תכן בין השניים היא פגישה שבה האחר יעמוד על כיתפי השני.

■ **על מועמדותו של הרב דויד בצרי לתפקיד דיין כי**

סיק את הסיוע הכספי לישראל. מהי התשובה שקיבל? זה קצת קשה.

■ **ורטהיימר נשאל עוד מדוע** אינו מטלפן לשר-האוצר משה ניסים, בקשר ליוזמתו לרכוש את מיפעל מונוי בית-שמש. ה תעשיין מנהריה השיב שהוא ממ תין מזה שנה וחצי לטלפון מני סים, ומכיוון שזה בושש להגיע — הוא חדל להאמין.

■ **בימים אלה ניתן לראות** באירועים חברתיים שונים את ה סופר וחבר-הכנסת מיכאל ברי זורר, כשהוא קורן מאושר. סיפ ר ה החיל האלמוני יצא לאור בי ארצות-הברית, וזוכה בביקורות חיוביות. הספר עוסק במילחמת ויאטנאם והשלכותיה המוסריות על החברה האמריקאית. הוא לא תורגם עדיין לעברית. כשנשאל הסופר אם יש טעם בתרגום ספר הדין בבעיה אמריקאית, הוא טען שכל ישראלי ימצא בו הקבלות למילחמת-לבנון.

■ **באחת הגלויות בתל-אביב** נערך עימות פוליטי בין מלאיר פעיל לבין צבי מוזס מקרני שומרון. את האירוע אמור היה להנחות ירון לונדון. יומיים לפני התאריך שנבקע טלפון לונדון לבעל-הגלריה והודיע לו שלא יכול להגיע, בגלל התחייבויות לסלוויזיה הלימודית. ארי די אלוני, בנה של חברת-הכנסת שולמית אלוני, המנהל את המקום, טוען שזאת הפעם השנייה שלונדון מבטל את השי תתפוזתו תוך שבועיים.

■ **אהרון בן-שחר, פרק** ליטו של אהרון לטייטלמן, ה מואשם בעבירות שוחד מיני, סי פר השבוע כיצד חזר, אגב ה מישפט, לימי-נעוריו. העדויות החושפניות של המתלוננות, כך סיפר, מזכירות לו נשכחות. כש אמר זאת, הסמיק כהוגן.

■ **שלמה ניצן** השתתף כי ערב-ראיונות. אחת המראיינות האחרות הגיעה בחברת אמה. ני צן ניגש אל האם והתוודה שהוריו מעולם לא התלוו אליו למופע בליל-שבת, מפני שהם דתיים. המופע התקיים באזור חיפה, שם מתגוררת מישפחתו של ניצן.

■ **אחרי שתם וגשלם פסטי** בליסטלונה, והשרידים האחרון נים של הפקת-הענק של סילי ווסטר סטלינה נטשו את ה ארץ, החליט איש חברת נ"ו (שנתנה את השרותים להפקה), איציק קול, שהגיעה השעה לנוד. הוא נסע לשלושה ימים למועדון בדרום, כדי לשוב בכור חות מחודשים להפקות הבאות ולהכנות לקראת הערוץ השני.

■ **על המירקע הם זהרו ביחד** בצבעים אדום-שחור וגראו כי צמר-חמד. אולם השקנית שרי צוריאל והפיזמונאי דירי מנוסי לא הגיעו להקלטת ה תוכנית ממנו ביחד. משהגיע מנוי סי — מכנסיים שחורים, חולצה אדומה וכובע-מיצחיה שחור, בידך לשלום את צוריאל, שבאה כחצאית שחורה, בחולצה אדומה וכובע-מיצחיה שחור. עורכי ה תוכנית הושיבו את השניים יחד ודי ומיקדו בהם את המצלמות.

■ **אליס פיקרינג, רעיית** השגריר האמריקאי בארץ, פוע לת כדי לסייע לנשים מוכות. בשבוע שעבר פרשה את חסותה על אירוע נוצץ, שכל הכנסותיו יועדו למטרה זאת. פיקרינג נא מה שם נאום מרגש, ואף נידבה תצוגת-אופנה של האופנאי החיביב עליה ואת שרותיו של הספר הצמוד שלה.

■ **הפסל אורי אליעז, בנו**

■ **שלמה טמיר, שנחשב** כאחד המומחים הגדולים בעולם להעשרת מים בתהליך כימי, נמי צא במרבית ימות השנה בנסיעות עיסקיות. את ישראל הוא פוקר פעמים אחדות בשנה. טמיר, שי עשה הון רב ממכירת ידע והמי צאות בתחום עיסוקו, הגיע כי מפתיע ארצה לתערוכה בתחום הכימיה. כשנשאל לפרש ביקורו החטוף, השיב שהוא מקווה שהפעם יצליח למכור ליהודים מה שהגויים רוכשים ממנו במשך שנים.

■ **הבררן-שחקן דודו טופז** חגג אירוע פרטי בחברת ידידים קרובים. אחד מהם שאל אותו האם הבחורה היושבת לצידו סרגה לו את הסוודר היפה שהוא לובש. בהומור האופייני לו אמר טופז שהיא לא סרגה אותו, אבל היא לבטח תפרום אותו. היפה שלצידו לא אהבה את הברירה, ואמרה לבררן שהוא יכול לשכוח מהעניין.

■ **כוכבי-הקולנוע הישראלי** איקה זוהר, שהתפרסם בסרט לא שם זין, החליט להרחיב את שיטח-פעילותו ולנסות את מז לו בתחום העריכה וההנחייה. כי פרייקט ראשון הוא החליט לע רוך ולהנחות את התוכנית אלה הם חייך עם מרדכי בן-דודר בן ה-90, שהיה מיוזמי המכביה ונשיא הבונים החופשיים. זוהר

■ **תמר מורג** כתבת הטלוויזיה שבאה לסקר את אירועי הקונגרס הציוני, נתקעה מאחורי בימת-הכבוד בגול חגורת המאבטחים, שעמדה מסביב ושלא איפשרה לי מוזמנים לעזוב את המקום מבעד לפתח-היציאה הרגיל. מורג ביקשה את עזרתו של צלם-הטלוויזיה שרגא מרחב, והוא עזר לה לרדת, כשהוא מרים אותה בשתי ידיו ומעביר אותה מעל לשולחן.

■ **מספר שנפגש עם אישיות פולי** טית בכירה, שאמרה לו שאם בך דרור היה בוחר בקאריירה פולי טית, הוא היה מגיע בוודאי לי מישרה הרמה ביותר.

■ **מושג חרש שבעולם הביי** לוי בארץ — מועדון הכותנה — מועדון-מישחקים מפואר, ברחוב בן-יהודה בתל-אביב, במקום שבו

של המשורר המנוח רפאל אליי עז, החליט להציג את עשרות פסלי-העץ שלו במסגרת מיסד רית. אליעז, שלא ערך תערוכה מזה תשע שנים, נקלע למצוקה כספית, והחברים הרבים שלו ושל אשתו תמי נחלצו לעזור להם. לפסלים העשויים מעץ הוא קורא "פסלי-אליים מעץ".

אבי ודמן, העולם הזה

■ **דליה קובל** בתו של השופט המנוח מקס קנת, קיבלה את פני המנחמים בלוויית אביה, כשהיא תומכת באמא טובה (בתצלום מימין), אלמנתו של השופט, ושתי בנותיה, כרמל וסיגל. דליה היא שופטת-שלום בירושלים, אחרי ששהתה כמה שנים עם בעלה, מוקה במדגסקאר.

רחל אבנר, העולם הזה

יום. הפגישה התקיימה, ואלדר התחיל לעבוד. כעבור שבועיים התבקש לשמש כמנהל אירגוני, עבודה של יום שלם, בשכר. אלדר בן ה-41, הכותב בשעות הפנאי שלו סיפרי ילדים ושירה, נענה להצעה. עכשיו הוא לומד נושא בתחום שאינו מוכר לו, ומטפח שאיפה: להגיע לדרג של מקבלי החלטות במדינה כדי לשנות דברים. הוא יודע שקשה למתחיל להתברג בפוליטיקה, אבל בכל זאת ינסה לרוץ

■ כששאלו את עדינה סגל, אשתו של השחקן שמוליק סגל, מדוע אין בעלה מופיע בהצגה שעל הניר הקווקז, היא השיבה במישפט אחר: "אני שמחה שהוא ניצל מהאסון הזה."

■ שרה עבודיהוהוזה משה קצב מגלה מעורבות רבה בפעילות האגודה למילחמה באלכוהוליזם, ואף יום הצעת חוק בעניין זה. כששאל אם יש לו קשר אישי לנושא, השיב

היה, עד לפני שבועיים, השקם. אנשי עסקים ואחרים ישחקו שם סנוקר. קרמבול. פול ועוד מיני מישחקים. יהיו גם באר וקפיט ריה, שרותיבורסה, קוויטלפון לחול, טלקס ופקסימיליה. בחוץ יעמדו שני שומרים, עטויים ב"טוקסידו, ויתירו להיכנס רק למי שמוצא חן בעיניהם. יוכנסו גם בנינוער, בתנאי שהם לבושים ומתנהגים יפה. עמוס ברזילי (32), מבעלי הטינורסה ורשת מיסעדות, השקיע בפרויקט,

אבי ולמן, העולם הזה

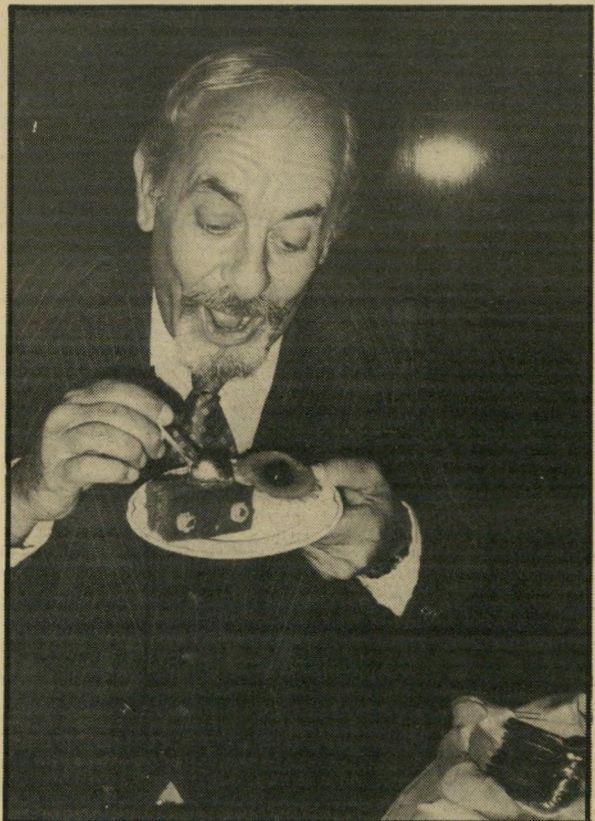
יעקב שמש מנאשמי רצח חיים שושן, נתפס בעדשת הצלם כשהוא אווז גליון "העולם הזה", ובו תיאור עדותו של שמעיה אנגל (בתצלום מעליו, בפתח האולם). הרצל אביטן, אף הוא אחד הנאשמים, סובב את ראשו הצידה כדי לברר דבריהם אצל עורך הדין משה מרוז, סניגורם של הנאשמים (המזוקן באמצע התצלום). השלושה הודו שהם אוהבים להצטלם, וביקשו צילומים למזכרת.

זמירה שורוק זמרת שירי העם לשעבר, ילדה לפני שיבעה שבועות בלבד את בתה הראשונה. זמירה, ששמה היה אדם לפני שנישאה, באה לביקור-מולדת מניו-יורק, שם היא עושה חיל כמתווכת של נכסידלאינידי. היא נראתה זוהרת כמו תמיד. הלידה ארכה שמונה דקות בלבד, אחרי שקיבלה זריקה בעמוד השידרה. בעלה, בני, צילם את הלידה כולה, וברגע שהתינוקת יצאה לאוויר העולם מחאה זמירה כפיים, מרוב אושר. כעבור שלושה ימים כבר יצאה לעבוד. השבוע באה לקפה "כסית" כדי לפגוש את חבריה, והיניקה שם את הבת - דניאל.

אות ברצינות גמורה. "מפני שלא ידעתי איך מטלפנים..." — היי תה התשובה.

דפנה ברק, זוהר אהליאב ונעמי רון

מת כליך חשוב ומוכשר...
■ נחמקין סיפר כיצר נשאל **דויד בן-גוריון** ב"לילהברור" זים" (הלילה שבו נערך גיוס-סרק בטעות) מדוע לא טילפן לרדיו, כששמע את כינוייהצופן הנקר-

יואל שר בעל המועדון עומר כיאם, העובר כעת שיפוצים, סיפר את הסיבה לכך. כשהיו נכנסים אורחים למועדון, הם לא הבינו מדוע נהגו החוגגים לכסות בידיהם את הכוסות. חתיכות סיד וצבע היו נופלות מהתיקרה לתוך כוסות הוויסקי והיין. הוא הבטיח שמיד אחרי השיפוץ יסודר העניין.

למועצת שינוי.

■ איפרופו רובינשטיין, הנ"גמאכט של דודו יאירי, הממשל כמתגרש ביחס של מר-חב דן (יחידת-תנועה מרחבית), סייר לא מומן בניידת-מיסטררה בכבישיגהה, והבחין במכונית הד נהוגה עלידי אישיות בכירה מאוד בצמרת המדינה. יאירי ר"א שהאיש נוהג ללא חגורת-בטיחות, הורה לו לעצור וביקש את רישיונותיו. על השאלה מי דוע אינו חוגר חגורה, השיב הד איש: שכחתי. יאירי רשם לו דו"ח.

■ השר אריק נחמקין הת-ראיין בסירה מעלות והתוודה: "וראי שהתפקיד (שר) והתארים מחמיאים לי. בסוף עוד עלול לקרות לי מה שקרה ל**אברהם שריר** — שאחשוב שאני בא-

שאינו נוגע באלכוהול, ומתנזר אף מבירה.

■ **רחל סדרמן**, אשתו של **עמי סדרמן**, מנכ"ל רשת מלונות דן, לא מסתפקת בלהיות אשתו של סדרמן, והחליטה על פתיחת בית-אופנה לבגדי-גבר רים, על טהרת הייבוא. היא מק וזה להלביש גברים שיש בידם אמצעים לרכוש פריטי-לבוש של מעצבים איטלקיים.

■ **מייק אלדר**, אלוף-מיש נה (מיל) בחיל-הים, הרגיש ש הוא מוטרד ממה שקורה במדינה. מכיוון שהוא קרוב בדיעותיו הד פוליטיות לתנועות-שינוי, הוא כתב **לאמנון רובינשטיין** כמה שורות בנוסח: אשמח להיפ גש איתך ולתרום את חלקי. המחשבה המקורית היתה לעבוד בהתנדבות במשך שתיים בכל

יחד עם שותפים, קרוב ל-400 אלף דולר.

■ **יוש גרנות**, הפיזמונאי הצמוד של **איתן מסורי** ומי רים אחרים (חאפלה) פירסם הד שבוע ספר ובו סיפורים וחוויות אישיות משנים אחדות שבהן כילה בתל-אביב, בין גירושיו לנישואיו השניים. יש שם הרבה פיקנטריה — בגידות, חתיכות, רווקים ונשואים, הכל מהחיים.

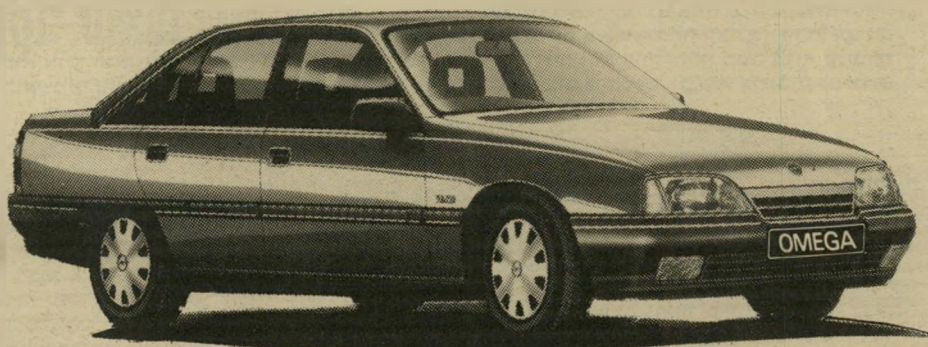
■ **דן בן-אמון** נראה באחד הבקרים כשהוא עומד בתור ארוך בבית-החולים איכילוב, כשכוכבי מיצחיה לראשו ומקל-הליכה ביד ידיו. כמה אנשים זיהו אותו והת-חילו ללחוש ולנחש מה מעשיו במקום. בן-אמון התעלם ממבטרי הסקרנים, וחיכה בסבלנות לתורו לבריקות.

OPEL OMEGA '88

סטנדרטים חדשים במכונית מנהלים

לוח מחוונים דיגיטלי (LCD) לפי הזמנה מיוחדת.

אופל אומגה עם המפרט המרשים יוצרת סטנדרטים חדשים במכונית מנהלים

- מבנה אירודינמי עם מקדם גרר 0.28
- הנמוך ביותר שהושג עד כה במכוניות נוסעים
- מנוע רב ביצועי OHC 1.8I
- 115 כ"ס לבלימה + הזרקת דלק אלקטרונית
- תיבת הילוכים אוטומטית + Overdrive
- הגה כח
- מערכת בלמים חדישה הכוללת בלמי דיסק לכל 4 הגלגלים
- נעימת דלתות מרכיבה, כולל לתא המטען ומכסה הדלק
- צמיגים רחבים 185/70R14
- מראה חיצוני מתכוננת מבפנים
- אופל אומגה בדגמי GLS, LS וקרוון
- כעת לרגל הצגת אופל אומגה בישראל
- במחיר הכרות החל מ-65,286 ש"ח

משרד ראשי ותצוגה: פ"ת, ק. אריה, היצירה 6. טל' 9231873;
אולמות תצוגה: ליאו גולדברג ב"מ.
ת"א: דרך פ"ת 86, טל. 336911;
ירושלים: שלומציון המלכה 15, טל. 234536; חיפה: דרך יפו 132, טל. 530281;
ב"ש: מורדי הנטאות 96, טל. 705070; סוכנים: חיפה: "בית המכונית",
יפו 19, טל. 512251; פ"ת: "כרן את מילר"; בר כוכבא 39, טל. 911159;
חדדה: "מוסקרן"; שטות ביאליק, טל. 31379; רחובות: "מוסקרן צמד",
דרך יבנה, טל. 461591; נצרת: בשארה ויוסף סרובי, פאולוס השישי טל. 70030.

כולל מע"מ. לא כולל הפקדה. לפי מחירון החברה מס' 007/88 מיום 1.12.87 (0.95 ש"ח = 1 מ"ג)

OPEL

המניע להצלחת אופל בישראל

ליאו גולדברג בע"מ

לחיות בלי עטן

לתקן מדרגות מטות-ליפול, שבה הבעלים והמשרתים מכלים את מיטב זמנם בשניה.

בקיצור — טפיל, נצלן, מעביר-עכרים, בטלן, אויב-הקידמה. כרו שסרט סובייטי יגנה טיפוס כזה, יקרע את מחלצותיו מעליו ויציא אותו עירום ועריה, לדיראון ההמונים.

ולא היא. הסרט מציג את אוכלומום באהבה. ברור כי בעיני יוצריו, אוכלומום הוא האדם האמיתי, החכם, בעל-הרגש, בעל הלב והנשמה, רוס שברוסי. ואילו חברו הגרמני-למחצה, אנדריי אייואנוביץ שטולץ, מוצג כקארקטורה, אדם פעיל ויעיל, כשהוא נפרד מאביו, אין האב מחבק או נוגע בו כלל. ואילו השפחות הרוסיות מכסות אותו בנשיקות ובדמעות.

אוכלומום עושה בכל זאת משהו. הוא מתאהב. אולגה היא ככל המאהבות הרוסיות הגדולות: רגשנית, מלאת נשמה, הפכפכה. אוכלומום נקרע בין הרצון והספק, אינו יכול להחליט אם להציע לה נשואין או לא, ומחמיץ את ההזדמנות. כפי שהוא מחמיץ את כל ההזדמנויות.

אוכלומום הוא מושב בתרבות הרוסית. אחת המטרות של מיכאל גורבאצ'וב היא לחסל את האוכלומובים, ולהביא את הרוסים לכך שסוף-סוף יתחילו לעבוד בציניות, להתקדם, להתחרות. הסרט מוכיח שאין לכך כל סיכוי. המסר של הסרט הוא: עבודה זה לא דבר רוס. עבודה זה רע לנשמה. רוס אמיתי הוא בטלן. והבטלן הרוסי איננו כמו "הרוסים" הבוויים. הוא הוא האדם האמיתי. אולי כאן הפיתרון לתעלומה ששמה ברית-המועצות.

אחות קטנה

לפני כמה ימים ביצע המשורר שימיון צמרת תעלול. הוא שלח לאחר העיתונים שיר בחתימת משוררת ערבית דימינזית. העיתון פירסם את השיר, בהאמינו כי אכן נכתב בידי ערבית.

לי קרה פעם דבר דומה. לפני כמעט 30 שנה באה למערכת העולם הזה נערה נחמדה, וביקשה לרבר אתי. כשנכנסה אלי הסמיקה וגימגמה מרוב ביישנות. היא תחבה לידיי כתביד וביקשה שאקרא אותה. היא אמרה ששמה תמי, שהיא בת קיבוץ מיוזע, ושהספר הוא פריי ביכורים שלה. היא גם היתה יפה. אז איך יכולתי לסרב?

לקחתי את הספר הביתה, והבטחתי לעצמי שאסתפק בקריאת עמוד אחד או שניים, וזהו. אבל כאשר התחלתי לקרוא, הספר ריתק אותי. קראתי אותו בנשימה אחת. תמי זאת הצליחה לתאר ברגישות רבה את סיוריה-ההתבגרות של נערת-קיבוץ. לא היה לי ספק שהנה גיליתי כישרון אותנטי חדש.

לא בטחתי בעצמי, ונתתי את כתבידי גם לרחל אשתי. היא הגיעה לאותה המסכנה.

כעבור כמה ימים טלפנה אלי תמי, כפי שקבענו. מסרתי לה את תגובתי הנלהבת, והבטחתי לעזור לה למצוא מ"ל לספר.

ואז יצא המרצע מן השק. "תמי" שהיתה אצלי, הנערה הביישנית שכתבה את לבי, לא היתה אלא תלמידה מן המניין בבית-הספר של קיבוץ מיוזע. היא התבקשה על-ידי המורה שלה, ראובן קריץ, להערים עלי בצורה זו. הוא כתב את הספר.

את קריץ היכרתי באופן שיטחי. נרמה לי שפגשתי לראשונה כאשר ביקרתי בקיבוץ מיוזע כדי לפגוש את מרדכי אורן, המרגל שחזר מן הכפור. (אורן נאשם על-ידי הצ'כים בריגול, נכלא וחזר הביתה אחרי שישב בכלא כמה שנים טובות).

אחרי התעלול הזה, הפכנו ידידים טובים. הספר יצא בשם אחות קטנה, ואחריו, התפרסמו ספרים נוספים, כולם מקסימים ואותנטיים.

טיים, שדיוקמה חנונת העולם הזה — כוח חדש, היה קריץ אחד מראשי המצטרפים, ובמשך כל שנות קיומה של התנועה מילא בה תפקיד מרכזי. מאז כתב מחקרים חשובים על הספרות העברית המודרנית.

השבוע קיבלתי ממנו את הספר הזה, הספר של תמי. המהדורה החדשה נוסאת שם חדש: המשומה ה-14 של תמי. קצת חבל. אהבתי את השם הקודם.

ראובן רשם לי הקדשה בחרוי: "עברו כבר שנים עשרים ועתיד תשע/ מאז שהבאת לי, אורי, הויטע/ כתבת עלי רשימה קצרה/ ותיק שזהב לי כל המהדורות/ של ספר חדש, שאני נתכנה/ בשם פיוטי: אחות קטנה/ כתבת: הספר הטוב ביותר/ שקראתי בעשר שנים ויותר/ בעברית." — והתחלתי מיד לקרוא/ מהספר המפורסם בעברית שלי, גרמנית/ אמרו לי, תדע, הוא קראו סיוטית/ הספרים באותה השנה/ גרמנית.../ אי כלום בעברית! — וידעתי כעת/ שאורי אבנרי אמר האמת/ והנה שוב מוגשת לך זו הגברת/ האחות הקטנה — שהחליפה אדרת/ הלוואי שעדיין ושוב תמצא חן/ ור' לרחל: שלך ראובן."

שוב קראתי. שוב מצא חן. ולראובן חן.

קריץ

נטן. נכמן וברטולד

תיאטרון הבימה מציג מחדש את מעגל-הניר הקווקז. יפהמאד. מסכים להצגה עזרקים יחסי-ציור נרחבים. זה בסדר. אבל מי שמשקיע מאמץ כה רב בהצגה וביחסי-ציור, כראי לו לורא תחילה מה שמו של המחבר.

קראתי במדועו שהמחבר הוא אחר ברטולד ברכט. ולא היא. המחזאי הנ"ל הקפיד לקרוא לעצמו בשם ברטולד. משום-מה איית את שמו כך. וכשם שאין נטן אלתרמן ונכמן ביאלק, אין ברטולד ברכט.

שפך קיתון של לעג על כל מי שניבאו מלחמה קרובה. העולם חכם מדי מכדי להתגלגל לתוך מלחמה, אמר. הנשק המודרני קטלני מדי. מלחמה פשוט אינה אפשרית. לא תהיה מלחמה. ז'בוטינסקי היה מנהיג דגול, אבל גם נאיבי מבחינות רבות. רוחו נפלה כאשר פרצה המלחמה בכל זאת. אומרים שליבו נשבר כששמע על כניסת הנאצים לפאריס.

להביא גאולה לעולם

"המלחמה היא עניין חשוב במדינה. להשאירה בידי הגנרלים"

זוהי אימרה, המבוססת על חוכמת-החיים ולקחה-היסטוריה. גם ההיסטוריה הקצרה של ישראל מספקת דוגמות טובות לכך.

אבל מי אמר את זה? בעת מסיבה לכבוד הופעת הספר כן, אדוני ראש-הממשלה, ציטט דוברו של ראש-הממשלה, אבי פז, את האימרה הזאת ורצה להביא גאולה לעולם. הוא ייחס אותה לווינסטון צ'רצ'יל. זה טבעי. רגילים לתלות בצ'רצ'יל כל אימרה שנוגעת קם הנואם הבא אחריו, והעמיד את פז על טעותו. זוהי אימרה של ניקולא מאקיאוולי, אמר.

ומדוע לא? מאקיאוולי היה אדם חכם ושנון. יש הרואים בו את אבי מדי-המדינה המודרני. אבל גם הוא לא אמר את האימרה הזאת.

ואכן, אבא אכן העמיד את האיש על טעותו. הוא קבע שאת

אורי אבנרי

הדברים אמר ז'ורז' קלאמאנסו, ראש-הממשלה הצרפתי במלחמת-העולם הראשונה.

כך גם אני חשתי עד כה. אבל חשד עמום המריץ אותי לכדוק את הדברים. וכך גיליתי להפתעתי כי את הדברים אמר שארל מוריס דה-טאליראן, שריחוק הבוגדני של נפוליאון. וגם זה לא לגמרי בטוח. ידוע רק כי אריסטיד בריאן, שגם הוא היה שר צרפתי במלחמת-העולם הראשונה, השתמש בציטוט הזה בשם טאליראן באוזני עמיתו הבריטי, דייוויד לויד-ג'ורג'.

המסקנה: ציטטות הן עניין חשוב מדי מכדי להשאירן בפי המצטיינים.

לבטלנים, הידר!

כשאני צופה בסרט רוסי, אני נוכח לפתע שמשו חשבו היה חסר בחיננו. משוה שהיה קיים פעם, שהקסים אותנו, ששבה את ליבנו: הסרטים הרוסיים.

ראינו אותם במיספר רב בימי מלחמת-העולם השנייה ואחריה. הם היו שונים לגמרי מסרטי-הוליווד. קצב אחר, נשמה אחרת, צליל אחר. וכשם שלא יתואר עולמנו הספרותי בלי טולסטוי ודוסטויבסקי, ולא יתואר עולמנו הצלילי בלי שירייה-העם הרוסיים (במהדורות המקורית ובמהדורות העברית), כך לא יתואר עולמנו הקולנועי בלי הסרט הרוסי. הוא היה צריך להיות אחד היובלים הנשפכים אל הנהר הגדול של עולמנו הרוחני, רכיב אחד של תודעתנו הפרטית והקבוצתית. ובמשך דור שלם — נעלם.

לתוך החלל הזה כנסה הסרט ימים אחדים בחייו של א' א' אוכלומום. ובמשך שעות רבות ישבתי והנחתי לנשמה הרוסית הגדולה להציף אותי ולשאת אותי אנה ואנה. שעות רבות שבהם כמעט שום דבר אינו קורה. אין עלילה. אין הרים ואין גאיות. יש רק המרחב הרוסי האינסופי.

זהו סרט מפליא למדי, אם לוקחים בחשבון שהוא נעשה בבית-המועצות. קשה להעלות על הדעת משוה המנוגד יותר לאידאולוגיה הסובייטית. זהו ניצחון גדול של אמא רוסיה על מארקס ואנגלס ושאר הגרמנים, שכפו על רוסיה משוה זר ומזר.

איליה איליץ' אוכלומום, גיבור הספר הקלאסי של אייוואן גונצ'ארום, שנכתב באמצע המאה שעברה, הוא סמל הבטלנות. מבחינה קומוניסטית, הוא מסמל את כל הרע שהמחמה הגדולה באה לקרמו והשטירה. הוא בעל אחר שיש 350 מיתים. אך אין הוא חי בה ואין הוא מבקר בה כלל, אלא יושב בסאנטי פטרסבורג (כיום לגניגראד), עושה תוכניות דימינזיות וחולם על היום שבו יחזור אי-פעם הביתה.

את ימיו ולילותיו הוא מבלה בשינה על הספה. בשנות ה-30 של חייו כבר פרש מכל עבודה. הוא זולל כחזיר, חי בליכלוך, מסרב לקום ולהתרחץ. כשהוא ער, הוא מבלה את זמנו בחלומות בהקיצ על ימי ילדותו באחוזה האירלית, שבה אין איש חולם.

הוא סרט מפליא למדי, אם לוקחים בחשבון שהוא נעשה בבית-המועצות. קשה להעלות על הדעת משוה המנוגד יותר לאידאולוגיה הסובייטית. זהו ניצחון גדול של אמא רוסיה על מארקס ואנגלס ושאר הגרמנים, שכפו על רוסיה משוה זר ומזר.

איליה איליץ' אוכלומום, גיבור הספר הקלאסי של אייוואן גונצ'ארום, שנכתב באמצע המאה שעברה, הוא סמל הבטלנות. מבחינה קומוניסטית, הוא מסמל את כל הרע שהמחמה הגדולה באה לקרמו והשטירה. הוא בעל אחר שיש 350 מיתים. אך אין הוא חי בה ואין הוא מבקר בה כלל, אלא יושב בסאנטי פטרסבורג (כיום לגניגראד), עושה תוכניות דימינזיות וחולם על היום שבו יחזור אי-פעם הביתה.

את ימיו ולילותיו הוא מבלה בשינה על הספה. בשנות ה-30 של חייו כבר פרש מכל עבודה. הוא זולל כחזיר, חי בליכלוך, מסרב לקום ולהתרחץ. כשהוא ער, הוא מבלה את זמנו בחלומות בהקיצ על ימי ילדותו באחוזה האירלית, שבה אין איש חולם.

הוא סרט מפליא למדי, אם לוקחים בחשבון שהוא נעשה בבית-המועצות. קשה להעלות על הדעת משוה המנוגד יותר לאידאולוגיה הסובייטית. זהו ניצחון גדול של אמא רוסיה על מארקס ואנגלס ושאר הגרמנים, שכפו על רוסיה משוה זר ומזר.

איליה איליץ' אוכלומום, גיבור הספר הקלאסי של אייוואן גונצ'ארום, שנכתב באמצע המאה שעברה, הוא סמל הבטלנות. מבחינה קומוניסטית, הוא מסמל את כל הרע שהמחמה הגדולה באה לקרמו והשטירה. הוא בעל אחר שיש 350 מיתים. אך אין הוא חי בה ואין הוא מבקר בה כלל, אלא יושב בסאנטי פטרסבורג (כיום לגניגראד), עושה תוכניות דימינזיות וחולם על היום שבו יחזור אי-פעם הביתה.

את ימיו ולילותיו הוא מבלה בשינה על הספה. בשנות ה-30 של חייו כבר פרש מכל עבודה. הוא זולל כחזיר, חי בליכלוך, מסרב לקום ולהתרחץ. כשהוא ער, הוא מבלה את זמנו בחלומות בהקיצ על ימי ילדותו באחוזה האירלית, שבה אין איש חולם.

הוא סרט מפליא למדי, אם לוקחים בחשבון שהוא נעשה בבית-המועצות. קשה להעלות על הדעת משוה המנוגד יותר לאידאולוגיה הסובייטית. זהו ניצחון גדול של אמא רוסיה על מארקס ואנגלס ושאר הגרמנים, שכפו על רוסיה משוה זר ומזר.

איליה איליץ' אוכלומום, גיבור הספר הקלאסי של אייוואן גונצ'ארום, שנכתב באמצע המאה שעברה, הוא סמל הבטלנות. מבחינה קומוניסטית, הוא מסמל את כל הרע שהמחמה הגדולה באה לקרמו והשטירה. הוא בעל אחר שיש 350 מיתים. אך אין הוא חי בה ואין הוא מבקר בה כלל, אלא יושב בסאנטי פטרסבורג (כיום לגניגראד), עושה תוכניות דימינזיות וחולם על היום שבו יחזור אי-פעם הביתה.

את ימיו ולילותיו הוא מבלה בשינה על הספה. בשנות ה-30 של חייו כבר פרש מכל עבודה. הוא זולל כחזיר, חי בליכלוך, מסרב לקום ולהתרחץ. כשהוא ער, הוא מבלה את זמנו בחלומות בהקיצ על ימי ילדותו באחוזה האירלית, שבה אין איש חולם.

יש טיפוס של ישראלי מאצ'ו, שהוא מלא בולשיט. כולנו מכירים אותו.

כאשר הופיע על המירקע בליל-שבת, הוא היסווה את פניו, הוכיב מישקפיים כהים ודיבר בקול משונה, אבל אפשר היה להכיר אותו מייד. לא את האיש עצמו אלא את הטיפוס. אותו ישראלי מאצ'ו-מלאי-בולשיט.

הסיפור כולו היה מגוחך, במקרה הטוב ביותר. שתי קבוצות נפרדות יצאו לחטוף את הד"ר

יוזף מנגלה. אנשי-מועצות לשי עבר. חבר'ה מתוך המערכת. הם ערכו תצפיות. הם גילו את האיש. ארטורטו עמדו לחטוף

לשם בשעת הטיוול הוימם שלו, לסמם אותו, להביאו לישראל.

מיליונרים ויולוויים ויטס ניצולי שואה נידוים מוטס כספם. אפשר היה לטייל על חשבונם ברחבי-הכל ולהסתובב בפאראגווי.

אפשר לרוש אהדה ליהודים הטובים שנידו את הכסף. הרי היתה זאת באמת מציאה לתפוס את המפלצת מאושוויץ. איכשהו, מסמל כיום השם מנגלה את כל הדרון והתועבה שבועולם.

הצרה היא שכל הסיפורים האלה היו מגוחכים, משוה מתוך סרטי-בלשים סוג ג'. מנגלה האמיתי לא חי כמו מלך בפאראגווי, ואין לו טירה שמורה כמו באגדות, ואין הוא עומד בראש רשת נאצית עולמית הזוממת לכבוש את העולם. האגדות האלה נולדו בהוליווד. כך צריך "מלאך השטן" לחיות באגדה.

מנגלה האמיתי סיים את חייו כייצור עלוב, נשכח ועזוב, כמו כלבי-חוצות. אין ספק שהעצמות שהתגלו היו אכן עצמותיו. אין זה מתאים לסרטי-בלשים מותח, וגם לא לסנסציה עיתונאית מרעושה. אבל כאלה הם החיים. גם פליטי הרייך השלישי, שהסתדרו בינתיים היטב בדרום-אמריקה, לא רצו בשום מגע עם אדם כליכך שנוא.

אולי קשה לחיות בלי סמל של רוע, בלי דמות המגלמת את כל הדרון האנושי, בלי שטן.

אבל זהו זה. אין מנגלה. וגם המאצ'ו הישראלי המצוי, המבקש לנצל את האגדה למען הפירסומה או הבינום, יצטרך בסופו של דבר לחפש לעצמו אוניקט אחר.

ביאטה קלארספולר, על כל פנים, נטשה סוף-סוף את מנגלה, שבעזרת שמו היא הסיגה במשך שנים פירסומה עולמית. עכשיו היא מטפלת בקורט ולדהיים. זאת לא אותה הרמה. אבל לגבי לפחות אין ספק. הוא חי.

מוות ב"הרסה"

תמיד חשבתי שאברהם סטאבסקי נהרג על סיפון-אלטלנה. מול החוף שבו נרצח 15 שנים לפני כן חיים ארלוזורוב.

ענקייה הראינה פדנה עברון את אלמנתו של סטאבסקי, וביקשה הנשואה העלשית בנייוריק. כך נודע לי כי סטאבסקי נורה ברגלו על סיפון האונייה, נפל למים, ניצל, הובא לבית-החולים הדסה ברחוב בלפור בתל-אביב ושם מת, כעבור כמה ימים, ממניא.

לאמנה מאמנה כי רופאי הדסה לא ירדו לטפל בבעלה כראוי, וכי מת בגלל הונחה. לא קטעו את רגלו בעוד מועד.

כל זה עורר בי זיכרונות נוגים מאוד, שאינם קשורים כסטאבסקי.

ומיד לפני מלחמת-העצמאות נדרס אבי עליידי אוטובוס ברחוב תל-אביב. אבי רכב ביום-גשם על אופניים והוביל כביסה ללקוחות המכבסה שלו. נהג-אוטובוס בלתי-זהיר היה אשם בתאונה.

הביאו את אבי לבית-החולים הדסה ברחוב בלפור, ושם טיפל בו הפרופסור מקס מרכוס, המנתח האגדתי. בינו ובין אבי התפתחו מיד יחסי-ידידות. שניהם היו ילידי גרמניה, בני תרבות אחת ודור אחד.

כעבור כמה ימים התגלה אצל אבי נמק (גאנגרנה, בלעז). זהו זיהום קשה של פצע. שמה של המחלה היה בה די כדי לעורר חיל ורעדה. רוב הפצועים בכל המלחמות עד אז מתו ממחלה זו. לא היתה תרופה נגדה, מלבד קטיעת האבר הנגוע.

מרכוס קרא לי וביקש ממני להכין את אמי ואת שאר בניי מישפחתי לכך שאבי עומד למות. במאמץ נואש אחרון, כך אמר לי, הוא מנסה לטפל באבי בתרופה החדשה, פניצילין. אך אין הוא יודע אם תרופה זו מועילה נגד נמק.

אני ירדתי מן האוטובוס, שבו נהגו לבודד את הנוטים למות. שמרנו במשמרות ליד מיטתו, 24 שעות ביממה.

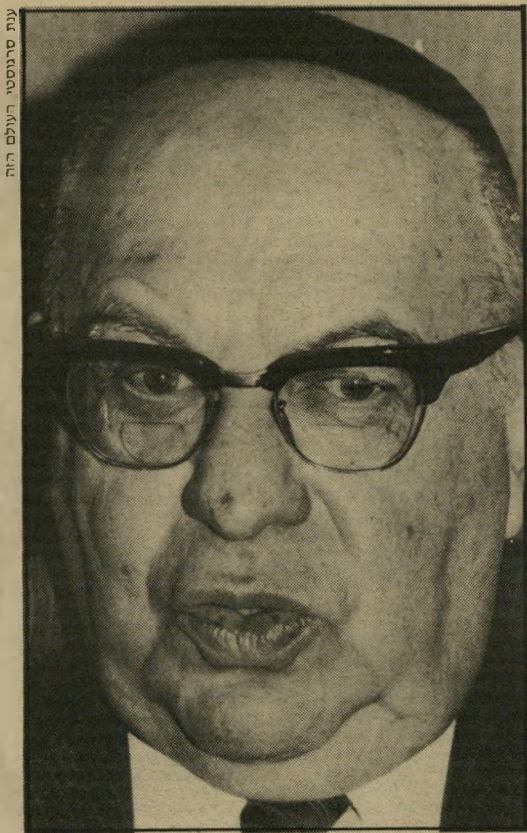
זה היה גורא. הנמק הוא מעין מוות חלקי, ובחר עמדה צחנה של מוות.

אך קרה גם הפניצילין עזר. אבי ניצל, חזר לבריאות ולעבודתו, והתחיל לרכוב על קטנוע. כשנפטר כעבור כמה שנים זה היה מהתקילב.

מכיוון שסטאבסקי הובל, על פי סיפור האשה, לאותו בית החולים, היה בלי ספק בטיפולו של אותו הפרופסור מרכוס, מהנהיג מה קרה. אולי כבר היה מצבו אנוש כשהגיע לבית-החולים.

ועוד הערה קטנה: האשה מספרת שאביה היה מנהיג רוויניוניסטי בפולין. (אנכי, גם אביה של פדנה עברון היה כזה). את סטאבסקי הכירה כשכא לביתה בפולין כליוויית זאב ז'בוטינסקי. היא מתארת את ז'בוטינסקי, ומוסיפה שמהיג זה חזה מראש את מלחמת-העולם.

לא רובים ולא יער. ימים מעטים לפני פרוץ מלחמת-העולם השנייה קראתי כמו עיני את מאמרו השבועי של ז'בוטינסקי, ובו

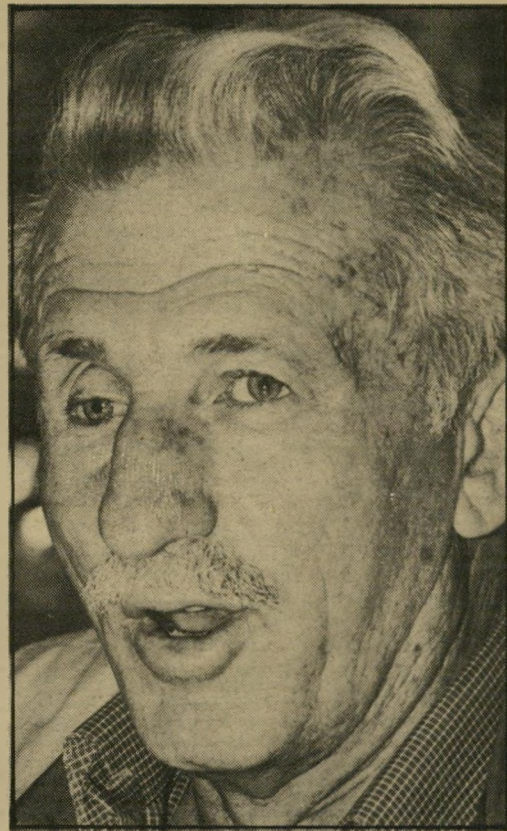
ד"ר יוסף בורג:

„יש לי על זה תשובה ארוכה מאוד...”

טובה ארן:

„מי שרוצה בדיאטה שיחפש לו חג אחר!”

אריק נחמקין:

„לילי שרון ודאי לא הזמינה אותי...”

מיליונים של סופגניות יבואו אל פינו בשמנות ימי החנוכה. למה סופגניות בחנוכה, שאלתי כמה מחברותי, שכבר התחילו להעביר מתכונים זו לזו. אף אחת לא ידעה בדיוק מדוע.

בעלי הסביר לי שבחנוכה אוכלים סופגניות, כי השמן של סופגניה אחת יכול להספיק להאיר שמונה ימים. אבל, כרגיל, תשובתו לא נראתה לי רצינית, ולכן פניתי אל טובה ארן, מנהלת מרכז ההדרכה של „תנובה”, כותבת סיפורי בישול, שחקרה את מקור המאכלים בחגי ישראל. מדוע סופגניות בחנוכה, שאלתי אותה.

הבדיחה של בעלך אינה מאוד רחוקה מן האמת. לכבוד החנוכה וסיפור כריהשמן, כנראה, החליטו להמציא איזה מאכל שיהיה מבושל או מטוגן בתוך הרבה שמן. האמת היא, שלפי ספר קדמוניות התלמוד, אנו יכולים לראות שכבר בתקופה ההלניסטית היו איזה עוגיות מתוקות, שנקראו סופגניות, כשפירוש המילה סופגנית מהמילה היוונית ספוג.

● את חושבת שאנחנו סוחבים איתנו את הסופגניות מהתקופה ההלניסטית?

אולי את השם. רבר ירוע נוסף הוא שהיהודים במרכז אירופה ראו אצל שכניהם הגויים מין עוגה ששמה פאקוקה, והיא נאכלה אצלם בחג המולד, שהוא בסמיכות תאריכים עם חנוכה. הפאך קוקה היא עוגיה עגולה, שמטגנים אותה בשמן עמוק וממלאים בריבה. ראו היהודים את העוגה, טעמו, ראו כי טוב, והתחילו

מזמן לא היווה הנר הראשון לחג החנוכה נושא כה עירני לשיחה כהשתא. בימים אלה הכול משיחים ומדברים בו נכבדות.

מחולל המהפך הוא, כמובן, אריאל שרון — אלא מי? — החונך את ביתו החדש במזרח ירושלים בתאריך זה, ברוב עם ואח”ם.

במחזוריות של פעם בשלושה חודשים, בערך, מתעורר הוויכוח „כן-עונש-מוות או לא-עונש-מוות”. נימוקי-הנגד גדולים כנימוקי-הבעד, וכל אחד מאיתנו משוכנע בצידקת טענותיו, ולעולם לא משתכנע מטענות הצד השני. מה אומרת ההלכה על עונש-מוות? איך מפרשים את „עין תחת עין”, למשל, שאלתי את הד”ר יוסף בורג.

עונש מוות

בעניין „עין תחת עין” היה ויכוח גדול בגמרא, וקבעו ש„עין תחת עין” יוחלף בממון.

● כלומר, יתנו פיצויים לנפגע?

היה פחד שאם יעקרו לעוקרה עין את עינו, הוא יוכל למות מזה, ואז יהיה מוות תחת עין. על כן החליטו, כדי שלא להסתכן בעונש יותר גדול, שישלמו ממון במקום העין. אבל יש גם „הבא להרג” השכם והרגהו, שזה בסנהדרין כע”ב.

● הפסוק הזה לא מדבר על עונש-מוות. זה מתייחס, אם אני מבינה נכון, להגנה עצמית. איפה כתוב משהו על עונש-מוות?

אני לא יכול להגיד לך את זה על גלג אחת. זה אחד הדברים המסובכים ביותר. אם מדובר ביהודי, יש ריעה בתלמוד שצריך להשתרר למצוא פיתרון, ומוצאים.

● ואם זה לא יהודי?

אם מדובר באויב, אין לי תשובה מדויקת.

● אתה, באופן אישי, בעד פסקדין מוות?

יש לי על זה תשובה ארוכה מאוד, ואני לא יכול לפרט אותה עכשיו. אני מציע שתפני לרב שלמה גורן. (דניאלה שמי)

חנוכה

לעשות את אותו הדבר בחנוכה. אגב, קראתי פעם שיהודי מיוזרח אירופה היו נוהגים לאכול בחנוכה לחם עם שמן והרבה שום, כדי להכריח מבתי-היהודים את הגויים המתהוללים בחג המולד.

● זה לגבי הסופגניות שאוכלים אצל אנשי מיוזרח אירופה. מה עם הספרדים?

אצלם זה יותר מסובך. ברמזק היו אוכלים „עטאף” בחנוכה, בכוכר „רושפיה”, כמרוקו אוכלים „שפינץ”, בעיראק אוכלים „זנגוף”. כל הדברים האלה הם בצקים שונים, המטוגנים בשמן עמוק, ועל רובם זורים סוכר או דבש.

● והיום, אצלנו, יש אחרות לאומיות בעניין זה. כולם אוכלים סופגניות?

סופגניות אפשר לקנות במגדניה. אני מניחה שיש עוד מי ששומרים על המסורת מהבית, ומכינים שפינץ ועטאף וכל השאר.

● אולי את יודעת כמה קלוריות יש בסופגניה אחת?

זה כמו לשאול כמה עולה זוג מכנסיים ליתום. מי שרוצה כריאטה, שתחפש לה חג אחר. (דניאלה שמי)

חנוכה

בעוד הכול מבררים, איש אצל רעהו, האם הוא כולל ברשימה האכסקלוסיבית, פגשתי ביום השבת את אריק נחמקין, שריהקלאות ויורשו של שרון בתפקיד. מובן מאליו שעלתה השאלה האם הוא נמנה עם המוזמנים לחנוכה-הבית, תרתי-משמע.

אני עוד לא יודע. לא ברקתי את ההזמנות שהגיעו אלי באחרונה. אני מניח שאם אשתו (לילי שרון) ערכה את ההזמנות, אינני מוזמן. היא הרי כליכך רואגת ליחסיהציבור של בעלה — בעלה! לא השרי — ואני לא נמנה עם אלה שרצים אליו לחווה ומתארחים שם, שומרים על קשר.

● מה דעתך על הטענה שריכוזי הבתים של שרון עלול לגרום לכאב-ראש מיותר לשרותי-הביטחון?

מדובר על שלושה מקומות: המישרד, החווה והבית החדש. כמישרד — רבר לא השתנה בעיקבות הבית החדש. בבתיים שר רשאי לגור היכן שיבחר. ברור ששני בתים משנים את המצב לעומת בית אחד.

● אני מבינה, מבין השיטין של דברך, שאתה לא תתחבך עם ההמונים ביום השלישי.

אני עוד לא יודע. נראה. (דפנה ברק)

לפני 13 שנים היא היתה גיבורה לאומית. במשך לילה שלם ריתקה את המדינה

כוכב מאיר לנוכבה

כלה כוכבה וחתן ששון (מחזיק בידו את מיכתבתה שובה למודעת ההיכרות) קול חתן וקול ששון

הנישואין הללו הם לשניהם בבחינת פתיחת פרק חדש בחייהם. כוכבה, אם לאוסנת (21), וסבתא לאסף (שנה וחצי), גרושה זה ארבע שנים. ששון, אב לארבעה, גרוש זה 10 שנים.

מאז ומתמיד, מעידה כוכבה, נהגה להפנות מבטה לפני, לצפות לעתיד, לא לחטט בעבר. נישואיה הקרובים, לדבריה, כאילו כוונו ביד מכוונת מלמעלה, גורל מוכתב.

ציוריה מיקרים שהפגישו את השניים אינם יכולים להיות עוד סיפור היכרות אחד מני רבים. בכיתה זו היא רואה ברכה לרגל נישואיה, סגירת מעגל אחד ותחילתו של אחר, חדש וגדול.

בערב שבו השתלטו אנשי פת"ח על מלון סבו, ישב ששון בדירת חברים ברחוב הירקון 208. בשעת-לילה, בדרכו לדירתו בבתים, נסע ברחוב הירקון. דרכו נחסמה על-ידי השוטרים. למחרת, כששמע את סיפורה של כוכבה באמצעי התיקשורת, אמר לחב"ריו שזו האשה שאיתה היה רוצה לחלוק את חייו. למרות שהזכרה בטעות כוונה, שהזדמנה למקום עקב עבודתה, ידע ששון שהמעשה שעשתה מעיד על רגישות רבה, על ערכים אנושיים ואומץ לב שקשה למצוא כדוגמתם. אף שששון היה נשוי באותה עת, הוא האמין שדרכיהם עוד יפגשו. בריבות הימים מסתבר שצדק, שהחששות התאמתה, ועכשיו הם נישאים.

קשה לכוכבה לחזור ולספר על עברה. קשה לה הנבירה בניבכרנישית מתה. אירועי מלון סבו, תחושותיה בזמן האירוע, מניעה הבלתי-מודעים למעשה הגבורה שעשתה, הנסיבות שהביאו לשם באותו ערב של ה-5 במרס 1975, הכוח הנפשי שעמד לה להתמודד עם הכפשת שמה כשוותתה

„אני לא מחפש הרפתקה דרך המדור הזה,“ הוא מודיע לי, „מאלה יש לי מספיק. זה עתה יצאה אחת הביתה, אחרי לילה. התיישבתי לכתוב היות ואני חש מרוקן ומשועמם. אולי דרכך, רותי, אמצא את שִׁי חשקה נפשי. אני מחפש בת־זוג, איתה אוכל לשבת על שפת־הים, להביט בשקיעת־חורף יפה, לאחוז בידה ולחוש את אושרה ואושרי מתאחדים. אחת שאיתה אוכל לשבת ולשוחח ולא לחוש בזמן החולף, שנוכל שנינו לשבת, לקרוא בשקט, כשמספיקה לנו ההרגשה שאנחנו ביחד. אחת שאליה ארצה לחזור מדי יום, ללטף את שערה, להביט לתוך עיניה ולנשקן.“

„יש להניח כי היא תהיה כבר גרושה או אלמנה, ואם יש לה ילדים אוכל לתת להם הרבה מאוד. כי אני אוהב ילדים ויוצר איתם קשר מידי וחם. אני בן 48, גרוש, 1.74 מטר, כל שערוני עדיין במקומן ואני נחשב לאדם נאה. על בתי-הזוג להיות בגיל בין 30 ל-40, היות ואני נראה צעיר לגילי.“ הוא בת.ד. 36156, תל-אביב.

כאשר שם ששון גרשוני (52) את המורעה הזו במדור „מיכתבים לרותי“ בהעולם הזה, ב־30 בינואר 1985, לא ידע שתביא לנישואיו לכוכבה לוי (44), גיבורת לילה-פיגוע במלון סבו לפני 13 שנה. בשבוע הבא יינשאו השניים בטכס מישפחתי שיערוך הרב שמואל אבידור הכהן.

מלון „סבוי“ החדש כוכבה לא החמנה

את זה הם נישאו. הם חיו 17 שנים ביחד עד גירושיהם בשנת 1983.

בספר בל יעלה השחר, המספר על אירועי הלילה במלון סבו. * כתבה כוכבה: „כשפגשתי לראשונה את אבי, בעלי, לא דימתי לי כך את חיי. מה שמשך אותי באבי היתה התחושה שגם הוא בודד. מישפחתו היתה גדולה... אך גם הוא חי לבדו בעולם פנימי משלו. כשביקש את ידי האמנותי שהוא ואני נעניק איש לרעותו את כל מה שנמנע מאיתנו עד כה. אהבה, ויותר מכך — חברותה. אבל לא כך התגלגלו הרבי רי...“

„כאשר נגאלתי מן הברידות, כאשר נולדה הבת, מיד התחלתי להתכונן לקראת ברידות מחודשת. כבר אז פחדתי מן הימים שבהם תצא בתי מן הבית. אני מאמינה שזה מקורו של הדחף שלי לכתוב שירים בדיחבא, ואולי זה הדחף

* מאת אביעזר נולן, שנבה עדות בכתב מכוכבה לוי.

גיבעת־חיים, שאליו הגיעה כשהיתה בת 11, במסגרת חברת־נוער. „הייתי ילדה שרצתה להיות במקום אחר. ירעתי, כנראה, שהקיבוץ הוא מקום טוב יותר.“

לקיבוץ התייחסה כביתה, למרות קשיי־הקליטה בין ילדי הקיבוץ. שם חוותה את חווית האהבה הראשונה. שם ספגה את הערכים שבאו לידי ביטוי במעשיה, באותו לילה טראגי במלון סבו.

כשהתגייסה לצבא, שירתה בנח"ל, בקיבוץ פלמחים. כשסיימה את שירותה, חזרה לקיבוצה. כשלא התאפשר לה לצאת ללמוד סיפורת מטעם הקיבוץ, הבינה שמקומה אינו עוד שם.

כוכבה חזרה לתל-אביב, לבית אמה. „אני לא קושרת את העבר שלי למעשי היום. אוי לי אילו זה היה כך.“

זמן קצר אחרי שהגיעה לתל-אביב, הכירה את בעלה הראשון, אברהם לוי, פועל־בניין במיקצועו, אדם שקט ומופ" גם. ארבעה חודשים אחרי שהכירו זה

בטעות כפרוצה המוכרת למישטרה — כל אלה באו לידי ביטוי בספר־השירים הנושא את השם סתיו לאוסנת, שכתבה והוציאה לאור שנה אחרי־כך. וכך כתבה בשם מרס: „רציתי רק לומר שלום, / רציתי רק כך סתם. / רציתי ולוא רק לגעת / רציתי ולוא רק לחלום. / רציתי מכל את השכם / רציתי מכל רק לדעת / רציתי להיות / את עימך / רציתי להיות להיות / רציתי / להיות.“

בדידות מעיקה

כוכבה לוי נולדה בירושלים בשִׁי כונת זיכרון־יוסף שליד שוק מחנה יהודה. כשהיתה בת 5 התגרשו הוריה. בעיקבות הגירושים עברה אמה וארבי עת ילדיה לתל-אביב. אביה נישא בשִׁי ניה. מאז נותקו הקשרים בינם באופן מוחלט.

את חינוכה קיבלה מאמה ובקיבוץ

בשבוע הבא היא תינשא בשנית.

זה קרה בעיקבות מיכתב במדורה של רותי ב"העולם הזה", והשתל-שלוח מוזרה שהיתה בעיקבותיו

המצאותם ביחד באותו ערב גורלי ב"מלון סבו" היא ממאנת לרבר. היא עוטה סכינה תחושה של מיסטרין. בספר כתבה: "הוא (אחד התוקפים) אומר: הגיד, את גרה פה? זה שהיה עימך הוא בעלך? ובנוסף את ירי הוא מוסיף כמסביר: אני רואה שאת נשור אה..."

"אינני מכינה את עצמי. איני יכולה להסביר מדוע החלטתי לומר לו את האמת: לא, אני אומרת. אני גרה במקום אחר. האיש שלי נמצא בבית. ויש לי ילדה..."

המתח וההתרגשות ניכרים על פניה. רבות נכתב על מעשיה באותו לילה. על רקע אוולת-ידם של המורים בבית-הספר במעלות, שהותקף עלידי פידאיון שנה לפניכן, התגלתה כוכבה במלוא עוזה.

שיבעה לוחמי פת"ח הגיעו בסירת גומי אל חוף תל-אביב. עם נחיתתם

שהביאני לעזיקרי? השאיפה לצבור זיכרונות?

שנה אחרי שנישאו נולדה בתם אוסנת (21). על שם בתה קרוי ספרי השירים שהוציאה לאור ב-1976, סח'ו לאוסנת. מדוע סח'ו? "עונת-הסתיו נותנת לך סיכומים של עונות-החיים. בשבילי, סח'ו זה לראות את הרברים שעשיתי וראייה של מה שאעשה. זו עונה עצובה, טבע עצוב, עם התחרשות של רברים."

"חלמתי את האירוע"

כובבה מאמינה ביד הגורל. לך-בריה חלמה את האירוע במלון סבו' כלילה שלפניו.

כשהתעוררה מהחלום, כתבה אותו וצילצלה לאחותה כדי לקרוא אותו

כובבה למחרת ליל "סבו"
לא מוכנה לדבר על זה

באוזניה. "היה משהו מכוון, שהביא או' תי באותו לילה למקום". וכך כתבה בסיפרה בשיר אחר: "... כחלומי / מאמש רחוק של יקום / בהקיץ הבוקר לי / נדם הרוח על מיתרי / ימי אביני / וקול מנסר חורקני / מתמשך באין דרך / של הר / זר פרוץ / אימתני". למלון הגיעה כוכבה בחברתו של אברהם עזיקרי, שנפטר לפני זמן-מה ממחלה ממארת. על קשריה עם עזיקרי, והסיבות ל-

תקפו עוברים ושבים כטיילת, ופרצו למלון סבו' הסמוך. הם נכנסו פנימה, ושבו שמונה בני-ערובה. ביניהם היתה כוכבה לוי. כוכבה, שהיא דוברת-ערבית, שימ' שה מתווכת בין התוקפים לבין כוחות הביטחון, שכיתרו את המקום. היא עסי' קה כל העת בחבישת הפצועים, הוציאה פצוע קשה לרלת המלון וחזרה פנימה, יוסי עזיקרי, צילם ציון צפריר (המשך בעמוד 20)

מלון "סבו" החרס בבוקר שאחרי הפיצוץ
לביאה בין האריות

כוחות צה"ל בעת המצור על המלון
תיווך בין כוחות הביטחון ואנשי הפת"ח

כוכב מאיר לכוכבה

(המשך מעמוד 19)

את ילדיו גידל בכוחות עצמו. ש' לוש שנים אחריכך נישא שנית. נישא אין אלה נמשכו 10 שנים. גם מאלה יש לו שני ילדים, המתגוררים עם אמם באוסטרליה.

לפני שפירסם את מיכתבה היכרות, ישב עם חברים ושותח על דמות האשה האיראנית שהיה רוצה לחיות עימה. ששון ידע מה הוא מחפש. הוא ידע שאשה זו תהיה בין קוראי העולם הזה, ולכן פירסם את המכתב בו.

הוא קיבל 65 מיכתביישובה. עם כמה מהנשים אף נפגש.

את כל המיכתבים השליך, מלבד אחד ששמר. כן. זה היה מיכתבה של כוכבה.

עד היום אין הוא מבין מדוע שמר דווקא את המיכתב הזה. פעם אחת בלכד הם שוחחו בטלפון, אולם היריעה שששון מתגורר עם שותף-לדירה הר- תיעה את כוכבה, והקשר ביניהם נותק. אומר ששון: "כנראה אז עדיין לא היינו בשלים לקשר בינינו, ולכן רצה הגורל ופגישתנו נדחתה בשנתיים."

בפברואר שנה זו התכוון ששון לעזוב את הארץ, כדי לנסות ולהתחיל בחיים חדשים. באותו החודש פורסמה ביריעות אחרונות כתבתו של "ותם" ראובני על כוכבה לוי, במלאת 13 ש' נים לאירוע במלון סבו.

ששון קרא את הכתבה ומיד כתב לה מיכתב ארוך שיועד אליה. הוא נמסר לה באמצעות ראובני. במיכתב כתב את כל אשר על ליבו מאז ליל-האירוע. כעבור זמן קצר קיבל את תשובתה,

למרות שהיה באפשרותה לברוח. היא הצליחה ליצור קשרים אנושיים עם התוקפים, ובכך למתן את תגובותיהם. לפנות בוקר פרץ כוח של צה"ל ל- תוך המלון. חילים ובני-ערובה וחמ"ר שה מן התוקפים נהרגו. כוכבה לא נפגעה.

בעת ההסתערות פוצצו אנשי-פ"ח חלק מהמלון.

באחרונה נפתח מחדש מלון סבו. שנהרס כמעט כליל באותו לילה. כוכבה לא הוזמנה לטקס-הפתיחה. אף שקשה לה לחזור למקום, מכאבי לה שלא הוזמנה. פרשת סבו היתה דגל אדום. האינטואיציה שלי אמרה כבר אז שכן יהיה."

בעמוד הראשון בספר-השירה שלה, כתבה: "לזכר נרצחי ליל-הרמים במלון סבו, כ"ב באדר תשל"ה, 5.3.1975". רשומים בו גם שמותיהם של ההרוגים. כוכבה הרגישה שתפקידה הוא להנציח את האירוע, ואת מי שנהרגו בו.

"זהו המיקרה היחיד שאיש לא קם ועשה משהו כדי להנציח. היה נדמה לי כל השנים שמיקרה ליל-סבו כמעט ונשכח. אנשים נמנעו מלהזכירו, וזה מה שכואב לי. זה לא דבר שמת, זה ממשיך לחיות, והיה לי חשוב לראות את ההמשכיות. בשעות שהייתי עם האנשים שנהרגו, כל אחד מהם אמר משהו, הגיב, היתה נשמה באפו, ואני ראיתי אותם בשעה הזו."

אחרי האירוע חזרה לביתה ולמיש- פחתה. אולם חייה השתנו. השתנה תוכן

כוכבה ששון
מישחקי אהבים

גם של הדברים שהיו חשובים לה. היא רצתה למצות את הדברים בכל עוצמי תם, לראות את הדברים הקרובים א- ליה, ולא רק את מה שראתה מנגד. כוכבה רצתה להעסיק את עצמה. היא למדה ספרות-כלבים, ועסקה בזה זמן-מה. אחריכך התחילה לעבוד כזב- נית בחנות. אולם השינוי הפנימי שחל בה היה גדול. השירים שכתבה למגירה הוצאו לאור כספר-שירה. היא התחילה לצייר. כל הציורים נמסרו לאחותה ולי- בתה, היה לה קשה לחיות במחיצתם. כוכבה רצתה לחזור לאלמוניות.

ב-1983 התגרשה מבעלה, אבי בתה אוסנת, שנישאה בינתיים. שנה לאחר מכן ניסתה לשוב לחייה-קבוצי. היא עברה לחיות בקיבוץ שבו נימצאה אחרי תה, מעורייים. עד מהרה הבינה שקשה להשיב את הגלגל לאחור, וחזרה לדיר- תה בתל-אביב.

פנייה

"ב'העולם הזה"

למחרת היום שבו פורסמה פנייתו של ששון בעולם הזה. חגגה כוכבה את יום-הולדתה ה-41. היא ישבה בודדה בדירתה, ועיינה בעיתון. היא ידעה שמאחורי המודעה הזו עומד האיש שלה.

"המודעה נוסחה בצורה יוצאת-מין הכלל, לא שירתית, ללא כוונה מסויי- מת. היה בה משהו יפה שמשך אותי". בפעם הראשונה בחייה היא השיבה על מודעת-היכרות.

ששון נולד בכפר-יטקין, והיה נשוי פעמיים. מאשתו הראשונה התאלמן א- חרי ארבע-שנות-נישואין. מנישואין א- לו יש לו שני ילדים, בת (28) וכן (25).

לונדון עכשיו - בדיוק מה שאתה צריך!

DUKE APARTMENTS

דירות נופש במרכז לונדון

פרטים ומחירים אצל סוכני הנסיעות

14, Elm Court/11 Harrowby St. London W.1.

Tel. 00441/ 7237964, 7237077 Tlx: 24141 DUKEAP

39

ש"ח + מע"מ

ויש חופשה בחנוכה

הזמנות בבחי המלון 'שירות':

דילומט ת"א 294422-03

דילומט ים 777777-02

מרינה ת"א 282244-03

מרינה בח"ם 552600-03

מבצע
ברשת מלונות
ח. ש"ח
* 39 ש"ח + מע"מ
לונה וארוחת בוקר ריזיז בחדר זוגי
במלונות דיכרמפא א ודאשלים

39 ש"ח + מע"מ
לונה וארוחת בוקר ריזיז בחדר זוגי
במלונות מרינה ת"א ובח"ם
המבצע עד 1.1.88

* מינימום 3 לילות

שירות לרבע מיליון

קרוב למיליון ש"ח משקיעה חברת שג'ר- לשירותי דרך וגרירה, שהיא בבעלות הסנה, דלק ופניקס, בעשר מכוניות-גרר חדשות. על מכוניות אלה, שהן משאיות ל"לנד, יורכבו מיתקני-גרירה משוכללים ביותר מתוצרת מיפעלי נבעתי שבאשדוד.

רכישה זו, שהיא המשך לרכישת עשר ניידות-שירות חדשות בשנת 1987, באה כדי לאפשר לחברת שג'ר לעמוד ברמת השירות הנאותה ל-200 אלף המינוריים שהיו לה עד סוף שנה זו ושמספרם יגדל לרבע מיליון במהלך 1988.

מכוניות-הגרר החדשות ייכנסו לשירות החל מחודש פברואר 1988. ועם השלמת הרכישה יעמוד צי הגוררים שבחברה על 33 כלירכב בנוסף ל-20 ניידות-השירות.

אל תאמין לאוזניך!

- אנו מספקים:
- * ציוד להקלטת שיחות בטלפון
- * מכשירים למניעת ציתותים בטלפון
- * שירות לגילוי האזנות-סתור
- * מזכירות אוטומטיות

רדיו דוקטור בע"מ

ת"א, שלום עליכם 18, טל' 286444

תן טרמפ
לחייך

זהו זה

הבובה הכי הכי

**אֲרִיָּה
וּשְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל**

ספר שירי אמא אווזה

איִשׁ
הַזְּמַן

דיתמיקה

אני בונה
סוכת-פאר.
ובעמוד ממול הצעות לפעילות:
א. לאחר הגיית המילה „פטיש” מקישים על
הריצפה שתי הקשות במקל אחד.
ב. לאחר הגיית המילה „מסמר” מקישים שתי
הקשות במקל השני. וכך הלאה וכך הלאה.

רוח מרומס, היתה עליזה, והתחב בתיאטרון באר שבע, בפזזה קולפ קשר מישפחתי לחבר שלה, והע

אלונה קימחי (בתצלום מימין), מהכוכבות העולות של הקולנוע הישראלי, באה בחברת בן-זוגה המוסיקאי יזהר אשדות, שניראה רוב הזמן רציני וחמור-סבר. לעומתו אלונה הגיעה במצב

סמדר קלצ'ינס שתיים נראו משוחחות רבות

אלדד אמיר אחד מאלומי ישראל בשיט. בן קיבוץ, שכבש את העיר ואת עולם-הדוגמנות. אמיר, הנחשב לרווק מבוקש, מבלה הרבה בחברת הדוגמנית דניאל ישינובסקי, ידידתו לעבודה.

בר חשאי ★ סיפורי

1000 לילה ולילה ★

כאב־ראש לשכיר ממוצע

עדיה מאירצ'יק שמכונה אהובתו של קצין-מישטרה, בג' לל רומאן שניהלה עם איש-מישטרה לש' עבר, ושחקן הכדורגל בוני גינצבורג, שבא עם חברתו אוסנת ראובני.

המוסיקאי הדר גולדמן, המתגורר בלונדון. השניים מעדיפים מיסגרת חופשית ללא מחויבות. היו גם כאלה שלא שייכים לשום סיפור, והם סתם כאו לשנות פונץ' ולהתבסס באווירה הקולנועית ששררה במקום.

השחקן עמוס לביא הגיע בגפו, ובחר לשבת בפינה מרוחקת כשעל פניו הבעה בנוסח: אל תבלבלו את המות. אורי שטרק המארח, התנשק כהרגלו עם כל היפות. שחלקן היו בעבר החברות שלו, כמו הדוגמנית **עדיה מאירצ'יק**, שניהלה איתו רומאן סולידי לפני כשנתיים. אף אחד לא השתולל או יצא מגדרו, וגם אם זה היה קורה, לא היו רואים הרבה, כי זאת היתה המסיבה הכי חשוכה בעיר.

הכי חשוכה בעיר

מי שטרח וחפש אחרי היפות של הקולנוע הישראלי, מצא אותם במסיבה שערך **אורי שטרק** בכר הכי חשאי בעיר, פרפל. הכר היה חשוך והחוגגים הסתודרו להם בפינות. **מישה קשטן** בישר לחבריו כי בבוקר למחרת הוא מתכוון להתחתן עם חברתו **מלי כהן**. לעומתו, לא מתחתנת **דורין פרנקל פורט** המעצבת, המחלקת את זמנה בין ישראל ללונדון, עם בן-זוגה לחיים,

שימלה ב־4000 דולר

מסיבת יום-הנישואין ה־12 של **מיכל בקר** ובעלה, איש-העסקים **חיים בקר**, היתה מיפגש של הרבה נשים עשירות, שיש להם יותר כסף מכפי שבן-אדם ממוצע מסוגל לספור. לרגל המסיבה רכשה בקר שימלת-קוקטייל אורייגנלית מבית שאנל, שעלתה לה 4000 דולר. על גופה היו תכשיטים בסכום שיכול לגרום לכאב־ראש לכל שכיר ממוצע במשק. היא גם קיבלה מבעלה מתנה, ברמות מכונית מרצדס הדורה, שתסיע אותה מהר יותר לבוטיקים היוקרתיים שהיא מבקרת בהם.

החברות שלה, שכבר מזמן לא מתחרות איתה, באו בתלבושות צנועות יותר. חלקן אף העזו לבוא בג'ינס. **שלוש פנסטר**, מבעלי-המקום, בלט בחליפת-ערב אלגנטית. אשתו אריאלה, העדיפה סיגנון ספורטיבי.

ניצה שולמן גרושתו של רות על קשר (בתצלום לצידה). אורי גם נוהג

ליאורה פרומצ'נקו אשתו של איש-העסקים עמי פרומצ'נקו, מבעלי "עלית", לשעבר, באה למסיבה לבושה בג'ינס וסוודר. ליאורה עוסקת כיום בעיצוב-פנים.

מיכל בקר לבושה בשימלת-הלאק, שעלתה לה רק 4000 דולר. כדי שהמראה יהיה מושלם לגמרי, העניק לה בעלה גם טבעת יקרה, שנצננה על אצבעה באורי-יקרות, וסינוורה את האורחים.

שימי תבורי שרזה ב" מקצת כ" שהוא משוחח עם ידידתו מלי ציון.

יהודה ברקן, חברתו נילי פלד והזמר אביהו מדינה ישבו בשולחן אחר, והחליפו בריחות עם הזמר שימי תבורי. חברי הכנסת בנימין (פוד) אד" (בן אליעזר) ישב בחברת איש העסקים שמואל אוחנה. איש העסקים בצלאל מויזרחי ישב בחברתו של איש העסקים מרדכי ("מונטישי") צרפתי, שנראה קצת מנותק מהסובבים אותו. השניים לחצו ידי נכבדים רבים שבאו לדרוש בשלר מם.

לקראת חצות החלו הריקודים לצלילי תזמורת חיה, שמפעם לפעם היה מלווה אותה זמר אחר. הופני הגדול וביעז שרעבי היו גם הם בין המבצעים שהופיעו. לאחר ההופעה החלו מגישים את המנות העיקריות, בצירוף משקאות תואמים. במקביל, המשיכו לזרום עוד אורחים רבים, שהתפנו מעיסוקים אחרים. צוות ההסדרה לא היה מבייש אפילו הפקה של סרט.

ברי סימון באה למסיבה כאורחת ולא כרקדנית-בטן. חליפת העור שהיא לבשה היתה הדוקה ביותר, ומדי פעם גם חשפה את רגליה. לברי היתה לוהטת שחקנית הכדורגל יחיאל אבן-עזרא.

1000 לילה ולילה

ברמת-גן

לים של מועדון אריאנה ביפו, ומרבית האמנים והזמרים המיוחסים הופיעו אצלו במועדון. הפעם באו כולם כדי לשמוח בשימחתו. כמויות האוכל האדירות, שנערמו על השולחנות, היו מדהימות. היו שם עשרות מנות, החל מסלטים, וכלה בביצי דגים ומיני בשרים צלויים, מבושלים, מטוגנים ואפויים.

מסיבת הבת-מציחה שערך שרני גבריאל לבתו עינבל היתה כמיה שמה, הלקוח מסיפורי אלף-לילה ולילה. 600 אורחים הוזמנו לאירוע, שנערך באולם-חתונות מפואר ברמת-גן. שרני גבריאל בן ה-34, הוא הבע

דולי בן אליעזר אשתו של הח"כ בנימין (פוד) בן אליעזר, הביאה את בנם. חבר סיפר ש-פוד מתכוון לעסוק בכתיבה. נזום אורגול (בתצלום משמאל), רקד ושר.

עם כולם. קימחי, העובדת בימים אלו עם השחקן יוסי אשדות, שאין לו כל קניית אביטל צוקר (בתצלום משמאל).

(בתצלום מימין), פגשה את המעצבת דורין פרנקפורט, ששבה מלונדון, והמארח אורי שטרק (בתצלום משמאל).

המנתח הפלסטי יהושפט שולמן, שומ"ז טובים עם בעלה לשעבר ועם בנו אורי שמש לה כבן-לוויה באירועים שונים.

הפסטיבל השתזף תחת מיטריה של 365 שוטרים. זאב רווח קצר הצלחה, אך לא יכול להתחרות במישחק הכדור גל בין פלמאנו לסנטה-קרוז (1:3). עדנה פיינרו מדווחת.

השחקנית גרטה סקאקי, אחת הנשים היפות ביותר של הקולנוע העולמי. רדפורד הכריז בשיחה עם עיתונאים, ששם השחקנית הוא סקאקי, ולא סקאצי.

חטא לבן סרטו של הבימאי האנגלי מייקל ("1984") רדפורד, מציג את הניווט של האימפריה הבריטית. בתמונה:

ההקרנה של 8 בבוקר נדחתה ל-8 בערב. סרט גרמני הפך לפתע-פיתאום, לסרט צרפתי. ואם, חסידות-לילה, חשבת להתחיל ולהתרגז, הרי המארגנים הבי-ראזילים מביטים בך בעצב, מסבירים לך שהם נורא מצטערים, ומחייכים חיוך מקסים, שאי-אפשר היה לעמוד בפניו. תוך יומיים-שלושה, אתה מרגיש

ולבושתה של ממשלת בראזיל. לטרוח על רווחתם, זוהי משימה כמעט בלתי-אפשרית, אבל רק למראית-עין. כל מה שצריך לעשות הוא לנקוט באמצעי-זהירות. ראשית את כל שעוני-הזהרה יש להשאיר בארץ, ורק לקנות במקומם שעוני-סוואץ'. גם את התכשיטים ואת מחלצות-הפאר מומלץ לא להביא. את השטרות הגדולים

רווח נקי ברי

ובכללם את אביה ואחיה. סרט בראזילי של הבמאית אנה קארולינה, ששמו, "זיכרונות של ולס". הסרט רצוף סצינות אירוטיות מעוצבות ביופי ובעדינות.

עם כל גבר אשה שאינה יכולה למצוא אהבה אמיתית, ולמעשה אוהבת במידה שווה, את כל הגברים שבחיה

כיצד השמש הבראזילית מתחילה להתגנב לתוך עצמותיך, וכיצד הפיתויים האחרים מושכים אותך מאולם-ההקר-נות, כשאתה כבר עייף לנחש מה מת-רחש בו. ובפסטיבל-ריו, יש לקולנוע כמה מיתחרים קשים, כמו למשל החו-פים הנהדרים של קופאקאבנה ואיפנ-מה, האיים הטרופיים האכזריים, שאפי-שר לטייל בהם ולשוחח ישירות עם הטבע, עם התוכים והטווסים המתהל-כים חופשי בין הרגליים. המיסעדות מוכנות לפסגות אונג-יומם ולילה בבשרים המשובחים ביותר בעולם בשיטת אכול-כאוות-נפשך. וב-מועדוני-הלילה, במועדוני-הג'אז וב-תיאטרון לסאמבה, שאין כמותם בשום מקום אחר בעולם, אתה יכול להאזין למוזיקה משכרת. וכך נקדע מבקרי-הקולנוע המסכך, שבא לדווח על סרטים, בתיקווה שיוכל להכיר נתח רציני מתעשיית-הקולנוע

מחביאים בכספת הממוקמת בחדר, ולדרך לוקחים רק כמה שטרות, כך שבמיקרה-יתקפה אפשר יהיה להציע אותם לגנב המאוכזב. והעיקר, לא לצאת להרפתקות בר-גל, ולא לשוטט לבד. אם אימצת לך הרגלים אלה, מובטחת לך רגיעה, שכמוה לא ידעת מימייך.

על הנייר, לתפארת

הפסטיבל? הפסטיבל, הוא כמעט דבר מישני. מכיוון שבבראזיל כל קביעה היא המלצה בלבד, אתה מגלה תוך שעות ספורות שהתוכנית נשארת בגדר תוכנית בלבד. הסרטים, או שהגיעו, או שלא הגיעו, או שהם תקועים במכס. אומנם על הנייר נרשמו לתיפארת 23 סרטים מ-19 ארצות, אבל כל סרט היה סרטי-הפתעה.

מעל המסך הקטן, תמונות של גורדון טרופי, בליווי של סאמבה בראזילית חרישית. ציפורים יפהפיות וג'ונגלים אכזריים מכוונים את המצפן הרוחני שלך לעולם שכולו טוב. אתה יורד מאמצע החורף האירופי ללב האביב הבראזילי, ומתחיל להשיל את בגדיך מעליך. במשך 10 הימים הבאים אינך זקוק להם עוד.

פסטיבל-הקולנוע הרביעי בריו-דה-ז'אנירו לא היה מיועד למי בקרי-קולנוע. הוא נועד לסכיוורנים. 1000 אורחים הוטסו על חשבון המארחים (מחלקת-עסקים), מכל קצ'ות העולם, לינה ומזון סופקו להם חינם. והכל, כדי לגלות שורה של מצבים אבסורדיים. עוד כמטוס מלטפות את עיניך,

מלון ג'י'עדן מלון "נאסיונל", שבו התגוררו אורחי פסטיבל הסרטים בריו. למרגלות המלון התמקמו באוהל אנשי מכבי-אש. כל בוקר סיירו סביב המלון שוטרים רכובים על סוסים.

העולמית ובעיקר הדרום-אמריקאית, בין חובתו המיקצועית לבין נטיות ליבו.

ולא רק מבקר-הקולנוע. את מייקל רדפורד, בימאי 1984, אפשר היה לראות בשלבים שונים של שיווק, עד כדי קילוף העור הבהיר של פניו הנאים. רדפורד הציג בפסטיבל את סרטו החדש, אחרון חטא לבן, שדון בהתפוררות האימפריה הבריטית, כפי שהשתקפה בניוון החברה הקולוניאלית בקניה. זהו סרט בעל מראות מרשימים, שקצר התפעלות מאופקת בלבד.

סטיבן פריס, שזכה לפרס הגדול של הפסטיבל בשנה שעברה, הציג את סרטו החדש, סאמי ורוזי וננטים למי-טה, אך בעיקר בא לנחם.

אלן פארקר, שהוזמן להשתתף כי אחד מן הסימפוזיונים הרבים שנערכו בזמן הפסטיבל, התעניין בעיקר במיש-חקי-הכורגל, שעתידי היה לקבוע במידה רבה את אליפות בראזיל.

לקלאוס-מאריה ברנאואר, שהיה אחד השופטים, היה זה חופש, אחרי הסרט מעייפת של האונסן, סרטו השלישי ברציפות עם איסטוואן סאבו ההונגרי, והוא רק הצטער שאחרי 10 ימים יצטרך לעזוב הלאה, לסרט הבא.

חוץ מאלה, היה שם לואי מאל, וסרטו האחרון להתראות ילדים, שזכה מצד הצופים, לציונים הגבוהים ביותר בכל הפסטיבל (מאחר שזכה בפרס כי פסטיבל-זנציה, הוצג הסרט מחוץ-לתחרות).

היתה גם ג'ורדי פוסטר וסרט חדש בשם סיאסטה, ובימאי הונגרי בשם פאל ארדוש, שאת סרטו החדש סוב-לוות, אפשר יהיה לראות בקרוב ביש-ראל (אולי בשם החיים בזכר).

וכמוכן, היה גם אדריאן לין, יוצרו של הלהיט החם ביותר כיום באמריקה, משיכה קטלנית, שזכה למריחה קטלינית ביותר, פה אחר, גם מצד הקהל וגם מצד הביקורת. ועוד רבים, שלא העלו

לנשק הרבה סרט בראזיל, הנקרא במקור „בסאמה מוצ'ו“.

בשנים של היכרות ביניהם. בתמונה, השחקן אנטוניו פאגונדס, יושב

או בלידה התורכי מספק גירסה ים-תיכונית למצב האשה. שחקנית, שצריכה לגלם עקרת-בית בסרטי-פירסומת, שוקעת בהזיה, שבה היא הופכת לעקרת-הבית שהיא מגלמת. ועוד אשה, אוסטרלית, שיוצאת מדי סוף

זיכרונות-ילדות מתקופת הבלז' בלורן, שיש בהם יותר מן הערגה לעבר ופחות מאימת-המלחמה. קוריוז אחר שכדאי להזכיר היה סרט מסין העממית בשם הקיסרית האחרונה, המציג גוון פמיניסטי לחייו של

חצי-עירום על מיטתו ומביט בשחקנית כריסטיין טורלונז, המציגה לפניו סרטי-פטיז. שם הסרט, „בסאמה מוצ'ו“, היה שמו של להיט מוסיקאלי עולמי בשנות החמישים. הסרט הוא של הבימאי פרנצ'סקו ראמאלי.

פעם בפרס כזה היה מאחורי הסורגים בפסטיבל-זנציה, לא היה איש מופתע יותר מזאב רווח עצמו. ובכל זאת, החוויה המסעירה ביותר של הביקור בריו — היתה מישחקי כדורגל בין הקבוצות פלאמנגו לסאני טהיקרו במאראקאנה, איצטדיון בעל תפוסה של 200 אלף צופים, שגם אם היה מלא רק כדי מחציתו, הוא עדיין נראה כמו חזרה כללית מחרושת אונייים לקרנבל של פברואר. ואם בנוסף לצבעים, לקולות, להתלהבות ולאווירה, היו גם שלושה שערים של זיקו, אפילו מבקר-קולנוע רשאי לצאת מן הכלים.

ומרוט-עצבים, אך גם זו אינה יכולה לעמוד, בסופו של דבר, בפני הקסם האירופי. הפתעת-הפסטיבל היתה סרטו ה-ישראלי של זאב רווח, בובה, אשר נקטל בחדווה רבה עליידי הביקורת בארץ, ונקבר עליידי הצופים, שלא מיהרו לראותו, כשזה הוצג בארץ בקיץ האחרון. בריו היתה התפעלות כמעט כללית, ורווח חגג. היו אף הצעות רבות לרכישת הסרט אלא שהמפיק לא היה שם כדי לנצלם. כאשר הסתבר, בסוף הפסטיבל, שהסרט זכה לפרס-הביקורת-הבינלאומית, (הנציג היחיד של ישראל שזכה אי-

בעלה במידבר נבאדה ומגיעה לתחנת דלק נידחת. בתמונה: השחקן האמריקאי ג'ק פאלאנס, שהגברת משמשת מודל לציוריו. פאלאנס היה בשנות ה-חמישים כוכב-דשע של סירטי בוקרים ובלשים.

קומדיה ר-עננה של ה-הגברת מרוזני-היום. סיפורה של אשה בוואריה הנעזבת על-ידי

פוי, הקיסר האחרון של סין, שהוא גם נושא סרטו הענק החדש של ברטור לוצ'י הקיסר האחרון. היוגוסלבים שלחו את המלאך המור שיע, העוסק בסחר בילדים צוענים, שמכרים לאיטליה כדי להפוך לגנבים. ואילו הנציג הבולט ביותר של בראזיל עצמה היה סרט שלישי של בימאית בשם אנה קארולינה. הסרט, זיכרונות של ואלס, מציג את עולם הכיסופים של אשה בראזילית הנמצאת בשלייה-השתחררות מן התלות ברמות האב, ברמות הכנסייה, ומן התלות המוחלטת שלה במושגים של אהבה וגברים מושעים.

באדאד בקליפורניה בימאי הגרמני פרסי אדלון, ששמה „הגברת מרוזני-היום“. סיפורה של אשה בוואריה הנעזבת על-ידי

כלל בדעתם שאפשר לסרב להזמנה לריו.

אופנת ומתחכם

באשר לאיכות הסרטים שהוצגו, קשה לומר שיצירות-המופת דחקו זו את רגלי זו. האכזבה הקשה ביותר היתה מסרטו החדש של ארתור פן, מוות בחורף, מותחן מעצבן ומיותר לחלוטין. הסרט החדש של פריס, סאמי ורוזי, הוא אופנתי ומתחכם עד כדי כך, שהוא מתחיל לעתים להלאות. סרטו החדש של ג'ון בורמן, חיקווה ותהילה, הוא קצת פושר ביחס לסרטי הקודמים.

גבר שהוא דג אגדה בראזילית מספרת על איש שחציו נשות הדייגים, שאיתן הוא עושה אהבה בלילות. סרטו של וולטר לימה.

„דף חדש“ זימן חמישה סופרים, מבקרים ועורכים ישראלים לרבי-על איפיון הסיפרות הישראלית. אבל השיחה סתה שוב ושוב לנושא השואה. האם הסיפרות העברית חיה עדיין בצל מה שקרה בכיבוש-אירופה? ניסים אלוני: אני לא רוצה כוח, רוצה שלא יהיה לי כוח... הינחה: ניסים קלדרון

חטומרת יהודית. חטומרת ישראלית

ניסים קלדרון: אולי אפתח בר, ניסים אלוני. לא מכבר פירסמת סיפור בכתביהעת **פרוזה**, אחרי זמן רב שלא עשית כן. מדובר שם באדם המנסה לחזור למולדת ועל גבו הוא נושא שתי חטומות, חטומת אחת יהודית ואחת — ישרא-לית. ברכבת, בה הוא שב אל מולדתו, נוסע גם

רונת מטלון
לצייר מפת ישראל לקורא, זה לא מעניין אותי

מכשף ועוד מיני אנשים, וכולם נעלמים באופן מסתורי במהלך הנסיעה, ולבסוף עף מהרכבת גם בעל החטומות ונשאר תקוע באיזה כפר, ואם היבנותי נכון, בלי יכולת לשוב אל מולדתו. האם אתה מרגיש בכתבתך ששתי חטומות אלה, היהודית והישראלית, אינן מאפשרות לחזור למולדת?

אלוני: אינני יודע, זהו הסיפור עצמו. אגב, המחזה החדש שבכתבתו אני עוסק דן בגיבן זה, שהוא בעל שני גבנונים, האחד ישראלי והשני יהודי. אבל אם זה מאפשר לו לחזור למולדת או לא, אינני יודע — בכך דן המחזה. אני באמת לא יודע. זו לא קביעה מרעית. בסיפור זה אומנם כך, הוא הרי חולם כל הזמן על החזרה למולדת כשהוא נופל מהרכבת. דברים מוזרים מתרחשים בסיפור ואני באמת לא יכול להיכנס לזה.

קלדרון: אולי אשאל אחרת. לפני שנים לא מעטות פירסמת מיספר סיפורים שהיו מאוד תלי-אביבים, סיפורי היושן, ויחד עם זאת היתה בהם איוו הפלגה מתליאביב. אחרי סיפורים אלה הת-חלת דרך ארוכה של כתיבת מחזות, כמו אכזר מכי המלך, מחזה שהיה בו ניסיון לגעת בפרשה תנ"כית. אחר כך התחילה תקופתם של מחזות כמו בודי המלך והוסיכה האמריקאית. היתה לי הרגשה שבתוך הכתיבה שלך אצור איוו כעס, איוו מחאה פנימית על כך שתובעים ממך את ה"ישראליות", על כך שרודשים עליך את ראליות. דומני כי בשלב מסוים חשת בלחץ זה ואף התחלת לטפל בו, בכך שהענקת לכאן את הגיבורים, את הרמויות ואת העולם שלך, והבאת אותם קצת כמו במחזה צונונים של יפו או ברודת ל"וה האומנם היה כך סוג של כעס כלפי דרישה זו?

אלוני: לא. אני לא חושב. כעס? למה כעס? כל-כך קשה להשיב על השאלות האלה. אני מאמין שכל אחד מנהל עם עצמו שיחות לאין סוף, ושהוא יודע בדיוק מה קורה איתו. בכתביה, אחר-

כך, הוא מבטא שיחות אלה בצורה כלשהי. אבל לקבוע באופן מדויק שהיה לי כעס, שאני נגר מולדת או בעד מולדת או חזרה למולדת? זה לא נכון? זה לא כך.

קלדרון: איוו תחושה היתה לך ביחס למקום הזה (ישראל), כאשר כתבת את סיפורי היושן? האם תחושת-מקום זו השתנתה כאשר כתבת את הוסיכה האמריקאית?

אני בוכה בעניין הנאצים

אלוני: לא בדיוק... בכלל, אין לי יחס למי דינה, למושג מדינה. זאת אומרת, אני ממלא חובות: לא עובר באור אדום למשל. אני נורא מפחד ממישטרה, מצבא ומעוד דברים כאלה, או אני ממלא חובות, כדי שלא יתפסו אותי, שלא יתפסו לכן אני מציית וממלא חובות. אני לא מבין מה כאן, זאת אומרת (לא, אני מגויס), אני חושב שיש תחושה עמוקה מאוד... יש לי מין דבר... אני מתמלא במין... איך לומר... אני בוכה בעניין הנאצים. זה נורא מעסיק אותי ואני עוסק בזה ללא הרף וזה נורא. כמעט כל דבר עונה לזה, ולכן אני גם תופס באופן מאוד אבסטרקטי את העניין של מדינה, אשר אף היא עונה לזה. כלומר... מין תחושה של... איך להגיד... של לצבור כוח, או משהו כזה. אבל אני מודה שאני עצמי חסר זאת, אני לא רוצה כוח! להיפך, כל מה שיש בי זה להיות אנטי-כוח, שלא יהיה לי כוח, לא רוצה להשתמש בכוח, לא רוצה להיות בעלי-כוח, לא רוצה להיות שררתי, אונותי, או... איך להגיד... גו, תעזרי לי רוג'ית (מטלון), מה את מסתכלת? תעזי רי? אני לא יודע לדבר, תעזרי? זה אייפשו, לא רוצה להיות בעלי-כוח!

מסקין: ניסים אלוני, העניין לא-כל-כך פשוט, ואף-על-פי-כך אנסה להוריד זאת לקרקע. שמך עולה שוב ושוב, בלי ידיעתך, בהרבה מתוכניות הרדיו שאני עורך. בין אם המדובר בתיאטרון, בקולנוע או בגוש החיזור. ותמיד בהקשר ישראלי מובהק. יש הטוענים כי אינך מפורש ובהיר, שאינך משתמש בשפת-העיתונות, כמו במחזה וקומנטארי, וכשנש, מחזה שהוא טוב להיום: היו טענות כי החטיאו אותך. כל מיני דברים משונים אומרים עליך מאחורי גבך — הנה אתה פה, מהי עמדתך?

רונת מטלון: זו בעייה שלהם, של האומי-רים...

אלוני: נכון. בדיוק כך. אתה אומר דוקר מנטארי וכל זה, כלומר, כל אלה בעיני הם סתם סחי וימאוס וזווה שטות מאין כמוה. אבל טוב, נניח להם: מי שרוצה להיכנס לזה, בבקשה, זה לא ענייני. אני חושב שיש כאן כמה דברים עקרוניים מאוד, זאת אומרת, נאצים מצד אחד ומדינה של יהודים מצד שני. וזוהי הבעיה, על כל פנים כפי שאני רואה זאת. הנה צונונים: אני חושב שצונונים תר של המאה ה-20: הנאציזם? אני חושב שצונונים זאת. כל הזמן מדברים על זה כעל דבר-מה לא נעים או כעל משהו שהיה ואינו עוד.

מסקין: או משהו שאפשר לתעד.

אלוני: אין תיעוד "סיפורי" בכלל! אין דבר כזה: זה שקר! כי כל דבר שלוקחים, מייד הופך להיות דבר של דימיון.

מסקין: אז מכאן אגיע לשאלה הפשוטה ביו-תר: אולי אתה פחות מדי ברור, אגיד לך למה...

אלוני: לעצמי אני ברור מאוד!

מסקין: אני מקבל זאת, העניין הוא שהת-רגלנו פה בארץ בתיאטרון, ובמיוחד בסיפרות, לדברים בהירים ודי פורשים...

אלוני: זה רע מאוד!

ועם אינטלקטואלי

מסקין: זאת אומרת, אם אינך מבין את כל הרברים, אז לפחות את העיקר אתה קולט חת-שנים. יש אנשים הטוענים שמפני שאינך מאכיל להם לפה — לפחות את המסר העיקרי במח-וותרך, אז חל כאן איוו נתק.

אלוני: שיחול! אני לא מבין את העניין, כלומר, אין לי שום בעייה עם הדבר הזה. לי יש בעייה אחרת לגמרי וזה, שאני לא מבין מהי הגדולה שבמדינה, אני פשוט לא תופס מה העניין הזה. אני לא תופס מה זה עס, אני לא תופס מה

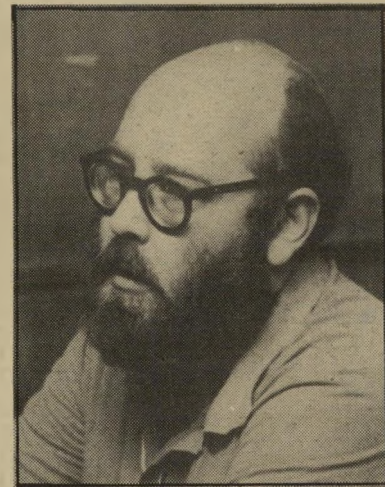
זאת מדינה, אבל אני יודע שמשוה נורא קרה, ואני כל הזמן שובר לעצמי את הראש בשיחות ארוכות באמת עם עצמי ושואל: מה כאן העניין? איך לגשר בין שני הדברים? הייתי בגרמניה (הייתי חייב לראות את ברכט), פחדתי, פשוט פחדתי כמו יהודי, והייתי בטוח שכל נביחת-כלב היתה מכור ונת אלי.

ואני הרי ספררי, אין לי דודים אשכנזים, לא לקחו אותם ל... והזעם שלי היה ועם אינטלק-טואלי. דבר נורא ואיום. הבינותי שאין לי קרובי מישפחה להיאחז בו. אין לי דוד כזה שאוכל לומר עליו „לקחו אותו לתא-הגזים“. מאז אני קורא וקורא וקורא כמה שיותר, וזוהי, כך נדמה לי, התשובה הממשית והיחידה אשר עונה לשאלה: מדינה, כוח, צבא, צה"ל וכל זה. אני הייתי חייל. הייתי חייל. אבל במהות אני לא חייל.

איברתי איוו עשרים-וכמה שנים מחיי כי לימדו אותי להיות מה שאינני כלל וכלל. אבל צריך היה באותם ימים להיות חייל, או הייתי חייל. וגם מאז אני מפחד מהדבר הזה. אני יודע (ואני לא אומר זאת סתם ככה), בתוך עצמי אני יודע שאני באמת לא מן המהות המדינתית, אם אפשר לומר דבר כזה. אבל אני יודע, מצד שני, שהדבר הזה (מדינה) עונה על משהו הרבה יותר נורא! הוא עונה על משהו:

מסקין: עכשיו אני מבקש שניסים קלדרון יעזור לי. אני פשוט מנסה להגיד שסיפורי של ניסים אלוני — ואנחנו הרי מדברים כאן על סיפורות, על היושן, למשל, — הם בשבילי מאוד ישראליים, ומצד שני אין הם רומים לשום דבר אחר המוגדר כישראלי בסיפורות שלנו.

קלדרון: אני מרגיש כמך, אך אולי נשאל דבר אחר: איוו מין מקום היא בשבילך ה"תל-

יובל מסקין
התרגלנו לדברים מפורשים

אביב" הזאת שכתבת עליה? איוו מקום היא ה"יפ" הזה שכתבת עליה?

אלוני: אני לא יודע... מקום שהייתי בו.

קלדרון: מה אתה יכול להגיד על המקום הזה?

אין תוכל לאפיינו?

אלוני: כתבתי אותו אני לא יודע! אני באמת לא מבין את השאלה...

קלדרון: האם זה מקום שונה, למשל, מהמקום שבו קרו הדברים בנטיבה האמריקאית?

אלוני: בוודאי. לי גם נדמה, שרברים שברדי-יון הם יותר ממשיים מאשר דברים שבמצאות.

אני חושב שבסופו של דבר התערב כאן גם הדבר הזה שנקרא המקום שבו גרתי. אני ניסיתי (וזאת אומרת, לא ניסיתי במודע), אבל באופן טבעי זה הפליג מן המקום הזה. זה הפליג ממקום שבו הייתי, שבו הייתי. מובן: זה לא יכול היה להישאר באותו מקום. בכלל, נדמה לי שהנטייה המזוהה הזו למקס, לקטלג באופן סוציולוגי, זה לא מן העניין. סיפורת אינה מדע מדויק. שאלו פעם איש סיפורות: „אתה סופר!“ והוא השיב להם: „משוה“. אז אני יודע שה"משוה" בעברית היא זה היה. קצת. אבל אני חושב ש"משוה" שלנו יותר יפה: „משוה“, לך תדע מה זה. לא יודע. „משוה!“

מסקין: זאת אומרת שרק בדיועבר אפשר

להחליט אם הסיפורות היא ישראלית, אנגלית, אמריקאית או בכלל לא לאומית?

קלדרון: אני אולי אעביר את השאלה אל יונת סנר. ליונת אין שום גבנון...

אלוני: מה אתה מדבר? אני קראתי את הספר האחרון שלהם (שלה ושל בעלה אלכסנדר סנר)...

קלדרון: אולי בספר יש גבנון, אבל ליונת עצמה אין...

סנר: אני לא ידעתי אפילו, שניסים אלוני יזמן לי פתיחה כזאת לדברים שרציתי לומר, אבל נחוצה לי מאוד איוו הקרמה כאן. בעצם הייתי מעדיפה להסתפק בהקדמה ולא להגיע כלל לנושא המדובר, כי הגדרות מרתיעות אותי, זאת אומרת, אני רואה בהן סכנה. אני לרגע נבהלתי אתמול, כשהזמנתי להשתתף בשיחה זו. „בהלה“ היא אולי מילה מוגזמת, כי סופי-סוף שיחות על סיפורות לא קובעות גורלות.

קלדרון: מותר להיבהל.

בלי הנאצים

אין בכלל ישראליות

סנר: לא, לא צריך להיבהל! ואנחנו אומרים: למולנו זה לא קובע גורלות. אני חושבת שאנחנו אומרים דבר לא נכון. אנחנו משקרים. אנחנו בעצם מתכוונים: **לצערנו** זה לא קובע גורלות! אבל עובדה היא עובדה, או לא צריך להיבהל. מה שלא נאמר, זה לא ישנה. אבל זה בכל זאת מרתיע מכמה סיבות, וזה הדבר שרציתי לדבר עליו.

הנושא האחד הוא שהרבה מחיינו, המון זמן עבר עלינו בהגדרות גאוגרפיות, ואנחנו נאלצים להודקק להן שוב ושוב. דבר שני, כשאתה מגדיר הגדרה, אתה נאחו בה אחר-כך, ואתה מנסה למי-צוא לה צידוקים ואתה נלחם עליה. והדבר החשוב ביותר, זה שהפרע לי במיוחד, הוא שאנו קוראים סיפורות בחטיבות, במיכנים ובגדרות, במקום לקרוא שורות, דפים. אני כל-כך כמחה שיקראו את ה"משוה" שניסים אלוני הוכיח, ושיפסיקו לומר מה יותר ישראלי ממה. נוח לי בזה שניסים אלוני הוכיח את הנאצים, מפני שבלי זה, בעיני, אין בכלל ישראליות. יש לי בעייה עם עניין אחר שהמדינה "עונה" עליו כביכול. מפני שלגבי שום דבר אינו עונה על הדבר ההוא, ואני תמיד מתקוממת כאשר מציגים את תקומת המדינה כתשובה לשואה, כדבר שהתבקש... שום דבר לא מתבקש מהדבר הנורא ההוא ושום דבר גם לא עונה עליו. המדינה היתה נחוצה, אנחנו יודעים שהיתה נחוצה. אבל ישנו עניין אחר שנראה לי שיש בו, אולי, משהו מן התשובה כאשר לשאלה: מה ישראלי בסיפורת הכתבת בארץ, או מה הגבנון שאותו אנחנו סוחבים. וזוהי ה**הוברה**, אבל מילה לא סימפאטית כשמדובר בכתביה, אבל משהו שפירושו **אחריות**. אני חושבת שאחריות — גם אם אתה מנער אותה מעליו ואתה מפליג וקופץ ונוסע ועף — האחריות רובצת עליך. ונכון שזה לא תו משותף שאתה יכול תמיד להגדיר ולקבוע. קשה מאוד להראות מדוע בטכסט מסוים, המימפטים שבו, נכתבו בלי אחריות, ואילו בטכסט אחר נדמה לי שאני יכולה להראות היכן האחריות. אומנם אין זה מדעי, אך אפשר לראות, ואני חושבת שרובצת עלינו, הסופרים, איוו אחריות.

מסקין: איוו? את יכולה לנסות להגדיר?

סנר: אני יכולה לספר סיפור אישי המתקשר לתקופה שבה גיליתי את השואה נטלי סארט.

הסיפור האמיתי שלי הוא, שכאשר גיליתי לפני שנים רבות את ספריה, מבלי לדעת מי היא, היתה לי הרגשה של פגישה עם שאר-ישר של היכרתי קודם, ושיש בה כל התכונות שהייתי רוצה שהיו בי או בבני-משפחתי. בעצם מה שמעסיק אותי הוא הרצון לעסוק בטופיזמים, (בביולוגיה: הת-פתחותו של אורגאניזם בתגובה על דחפים חיו-צוניים), זאת אומרת, בכל הדבר הזה של חמיקת זווילת, חמיקת הרגע, חמיקת מצבי-ההרוא, למשל, מדוע ניסים מסתכל כרגע כך, מה בדיוק הוא חושב, מדוע מבטו נשתנה, מדוע רונת מטלון מרימה עכשיו את גבותיה ומהן מחשבותיה ברגע זה וכן, בזה רציתי לעסוק כל חיי.

קלדרון: ובוזו אין שום דבר ישראלי ספציפי?

סנר: לא. בזה אין שום דבר ישראלי ספציפי.

מסקין: פרט לעוברת שאת עושה זאת כאן, בחברת בני-אדם החיים בישראל.
סנר: נכון, ובאות העברית: זה כן. זאת אולי בעצם אבן-היסוד. אבל אמרתי: זה מה שרציתי לעשות, מבלי לדבר על יכולת או כישרון.

האחריות היהודית-ישראלית

קלדרון: ואיך זה מתחבר עם האחריות שדיבר עליה קודם?
סנר: כי האחריות להיות בתוך העולם, האחריות היהודית-ישראלית לא הניחה, לא איפשרה לעסוק בטרופיזמים בלבד.
קלדרון: יונת, את ובעלך (ואלכסנדר) השניים נוהגים לכתוב יחד (כתבתם בתחילת דרככם רומאן כמו אדמה ללא צל...
אלוני: "כתבתם", זה טוב מאוד, אבל צריך לומר כתבתם... כתבתם זה ישראלי...

ושום דבר אחר אינו מסוגל להיות סמל לו. ואתה מנסה ללכת על החוט הרק הזה. אבל אני באמת מגמגמת ברגע שאני שומעת את המילה שואה. כי גם בראיות של הרבר הזה עצמו, יש לפעמים מיקרים של חוסר-אחריות משווע. ויש "אינסוף הטעות". זאת אומרת, כל-כך קשה להיפגש בנקודה שבה כלולו נהיה בטוחים, שהדבר הזה הוא הנכון.

מסקין: אז כיצד את מגיבה על סיפור של דויד גרוסמן ענין ערך: אהבה, אשר לא היה שם בעצמו ומבקש להתמודד עם זה מנקודת-המבט של מי שלא היה שם?

סנר: רציתי לומר "אין תגובה". האמת היא שאני פעם שירבטתי איזו תגובה מפני שזה כל כך חרה לי. אבל הרי אסור. מפני שמה שלא תעשה, תמיד תסתבך. אבל גם אסור להימנע מכך.

ניסים אלוני

אין לי דוד שאותו בקחו לחאי הנוים

מסקין: רונת מטלון, גם לך יש תשובות כל-כך עמוקות? כולם ריברו על השואה כהקשר של הסיפורת הישראלית, זה מעסיק גם אותך?
מטלון: בוודאי שזה מעסיק אותי. ואם היזכרת את הספר של גרוסמן, הבעיה אינה אם אפשר או אי-אפשר לכתוב, אלא באיזה אופן אתה עושה מזה נכס שלך, ושם לדעתי מתרחשת המעידה הגדולה של גרוסמן. במיוחד בדבר הזה, הנראה לי איום ונורא ומצד שני בכלל לא שייך לערך האסתטי של הספר. זה באמת שייך לתחום המוסרי.

אלוני: גם אני אספר לכם סיפור (מה אני יכול לדבר? סיפורים, קצת, פה ושם). לפני שנים נסעתי באוניה בקרבת פנמה וירד גשם טרופי, עמרנו על הסיפון חצי ערומים, ואז שאל אותי אחד הסוורים "מהיכן אתה?" והתקשיתי להשיב, הירחתי בתוכי מה אגיד לו: ישראל? לא יוצא לי מהפה, אינני יודע מדוע. תל אביב? גם כן לא יכולתי. עניתי לו: "מירושלים". מייד קפץ הסוור מולי וצעק בתרועעות של הכנה "אצ'מן! אצ'מן!" (שיבוש של המילה אייכמן. באותם ימים התנהל בארץ מישפטו של הצורר). ואני אמרתי בליבי, אלוהים, איך הוא קושר בין הדברים, ואז הוא תפס שנפלה לידיו ההזדמנות לשאול את שאלת חייו והוא אמר: "תגיד לי, הרי ארם וחווה היו לבר בעולם... אחר כך נוספו להם בניו ובנות..." זאת אומרת, תיכף ומייד היו היהודים בעיניו חוטאים. במילים אחרות: אצ'מן זה חטא, היהודים זה אשמה, ומייד הבינותי את כל הקשר: גילוי עריות, אצ'מן, יהודים, חטא. והו.

מסקין: ואתה כמי שצריך לתת תשובות.

הטרופיזמים והמצב הישראלי

אלוני: אני לא נותן תשובות. אני מודה שאני עסוק בשואה, בייחוד בקריאה, ואין דבר המרגש אותי יותר מזה. אני פשוט בוכה. מה לעשות, אני מסתכל בסרטים האלה בטלוויזיה, בימים הנוריים אים וזה מעורר בי... אני לא יכול להסתכל כמעט לא — אני כן יכול להסתכל! אני פחדן ואינני משתק אותי. ברור-כלל כשאני בא לארץ וזה אני לבוש עניבה, כרי להיות כמו כולם. היגעתי לברלין והתנהגתי בחוצפה. הרגשתי שמתור לי. הרגשתי שאני יכול לעשות כל מיני דברים ולא פחדתי. זה מוזר, כי בדרך-כלל אני פחדן ואינני מתנהג בצורה יוצאת-דופן בשום מקום, ואילו כאן כן. הייתי בא בחצות לאיזה בר של גרמנים

ומזמין ג'ין, ולא מפחד. הרגשתי שמותר לי. **קלדרון:** אולי נחזיר זאת עם רונת. את פירסתם רק חמישה סיפורים אבל כמעט בכלום קיים מקום מאוד ספציפי. בין אם זה ראש פינה, בין אם זה המיספרה בדרום תל אביב או הסיפור אח קטן המתרחש בכפר שלם. האם המקום חשוב לך? את מרגישה את המקום?

מטלון: אני לא יודעת את חשוב לי או לא. קשה להשיב על כך. בתחילה חושבים שזה חשוב, ואז מסתבר שהוא פיגום, ושזה לא חשוב בכלל, ואז יש בעייה: האם לכתוב למשל, "כיכר מגן דוד" או לא, כי פתאום זה מקבל את הצבע שלו בפסיקה. אבל אם אתה כותב פסוק שהוא כתוב למשל בעברית לא מדוברת, אלא בעברית מסוגנת, אז פתאום חשוב לך שיהיה שם "כיכר מגן-דוד" מפני שהחיבור של שני הדברים האלה חשוב. ובקשר למה שאת, יונת, אמרת — טרופיזמים מצד אחד והמצב הישראלי מצד שני, אני חושבת שהדבר היחיד האפשרי הוא לתת את שניהם ביחד ולא להפריד ביניהם. אני על כל פנים לא יכולה.

מסקין: אבל יש סופר שיכתוב במתכוון שם של מקום כדי שתדע היכן הוא ויש סופר שיכתוב את שם אותו מקום וזה יצטייר אחרת אצל הקורא — עד כמה זה חשוב לסופר?

מטלון: אני לא יודעת, לצייר מפת-ישראל לקורא, זה לא מעניין אותי, זה לא חשוב לי בכלל, להיפך, אם יש משהו שחשוב בעיניי זה דווקא לא לתת הקדמה אלא לזרוק את הקורא היישר אל מה שצריך, בלי הקדמה. ובמובן זה המקום אינו חשוב לי אף כי ייחשף בסופו של דבר מעצמו.

קלדרון: וכשהוא נחשף — איך זה מתרחש? **מטלון:** זאת אינני יודעת. זה תמיד המישפח. זה צריך להיות המישפחה. במובן זה אני מבינה את ניסים אלוני. המדינה היא דבר זר לי, זה מוכרח להגיע למישפחה, כי שם אני מבינה דברים, מעבר לזה אני לא מבינה, אז שם המקום, הוא קיים בתוך המישפחה.

קלדרון: וזה גם הבית? וזה גם השכונה? **מטלון:** זה הבית, זו השכונה, אך לא הספציפית.

מסקין: אז מה עם סוף דבר של יעקב שבתאי, שחלק גדול מהקוראים הגיב באופן חם כל-כך על תיאורי או משפטי-מקום מרומים כמו "הוא עבר מדוב הו לפרישמן", וזה בכל זאת לא מפה במובן הרגלי.

מטלון: אני חושבת שמישפט כזה לא היה יושב בתוך הטקסט כל-כך טוב אלמלא היה זה טקסט של שבתאי, אלמלא היו שם האנשים האלה ואלמלא היתה שם המישפחה, שזה בשבילי חשוב. **מסקין:** זאת אומרת, המקום צריך להיחשף מתוך הטקסט, בין אם הוא מפורש בשמו ובין אם לאו האם הוא צריך להיות אמיתי?

מטלון: אינני יודעת מהו אמיתי. **מסקין:** אמיתי — לא ריאליסטי, אמיתי כאמת של הכותב.

מטלון: כן, הכותב צריך להכיר אותו. הוא צריך לכתוב כאילו הוא מכיר אותו. **מסקין:** סיפר לי אחד הסופרים שהוא אינו יכול לכתוב למשל "בית ברחוב אלגנטי מיספר 22" אם אינו משוטט שם ומתבונן במקום.

השטאן העיתונאי

קלדרון: אחזור אל יונת. רונת הזכירה בית מישפחה. וכשאתם כותבים על קיבוץ, אחד הדברים שאתם מרגישים זה קירות-זכוכית ומקום שבו אין כמעט בית וחדר. איך זה לכתוב על מקום שבו המושג הזה של בית הוא בעייתי כל-כך דווקא מכיוון שיש במובן מסוים קירות זכוכית?

סנר: על זה אנתנו מנסים לענות בספר שאנו כותבים עכשיו. אני יכולה רק להוסיף שאלה הם שני הקצוות של הישראליות שלי. בעלי נהג לומר כי שלושה דברים מעסיקים אותו בחיי היומיום כמו במעגל של העולם: אני והשואה, אני והמדינה, אני והקיבוץ. זהו המשולש הישראלי.

מסקין: בואו נדבר קצת על שפה, מילה שכמעט לא עלתה פה. אמרו אותיות, אמרו מלים, אמרו שורות. ואני זוכר שפעם אמרו שכל מה שנכתב בעברית הוא ישראלי. יושבים כאן אנשים ונרמה לי שכל אחד מהם פוגש בשפה בצורה אחרת לגמרי. ניסים אלוני, תתחיל אתה. השפה שלך בסיפורים, השפה שלך בהצגות, השפה שלך עם הנושג החיזור. כל אלה קיבלו כבר חותמות ברורות. זה ישראלי וראה כמה אנשים אימצו זאת כשימחה אל ליבם.

אלוני: זה יעבור. כל השטאנצים האלה זה דבר נורא. מפי שזה באמת עניין של מאבק. אתה פשוט כמו כעל-מלאכה עושה את השפה שלך. המון מלאכה יש בעניין הזה. יחד עם זה יש לי

תחושה חריפה מאוד שהניסיון להגביל את עצמך לשפה רווחת, יומיומית, דלה, הוא דבר איום. אינני יודע איך להגיד זאת, הרתיעה הגדולה שלי היא מהעניקה של שפת-העיתונות. לפי רעתי, שפה שאנשים מדברים בה היא הרבה יותר יפה ועסיסית ודימיונית מאשר זו שהעיתונאים מעי תיקים אל השטאן העיתונאי. כלומר, מה שאתה מקבל מהעיתון הוא דבר נטול כל השראה, נעדר כל רוח-חיים, משהו מת כזה. אני חושב שאפילו אצל הנושג החיזור היתה שפה לא רגילה, היא נעשתה אחר כך לרגילה.

קלדרון: זו היתה שפה מוצמאת. **אלוני:** נכון. אני מאוד לא אהבתי שהם הכניסו את המילים הערביות האלה, השגורות. **קלדרון:** הנח לי לשאול אותך משהו אחר. אתה ריבית על מחזות, ואילו השיחה שלנו על הסיפורת הישראלית עוסקת בעיקר בפרווה. אתה מרגיש שאתה מוצא משהו אחר כשאתה כותב סיפור? מה גורם לך המעבר מצורה של מחזה לצורה של סיפור?

כן ישראלי לא ישראלי

אלוני: האמת היא שיש עוד נקודה שרציתי להרגיש. אני לא יודע מה זה עם, אבל אני חושב שבאיוזה מקום יש לכלל הזה (הציבור החי בישראל) איזו תביעה מוזרה יותר מכל מקום אחר בעולם, והוא: לכתוב סיפור שתיגע במה שאנו מכנים בשם עם. אז אני לא יודע, לאט-לאט אני מנסה להגיד לעצמי: אני צריך לכתוב על זה, על הנאצים, כי זוהי דעתי המיתולוגיה של המאה ה-20. לי תמיד נדמה שאני כותב על מיתולוגיה, אני לא נכנס לעניין, אין במחזות

נצי טל-העולם הזה

יונת סנר

האחריות רובצת עליך

שלי נאצים או משהו כזה, אני לא כותב על דברים כאלה, אבל אני אומר: הנגיעה היא באיזה דבר שהוא משותף לכלל, כי לתיאטרון באים אלף איש, זו קהילה, זה לא האיש שיושב עם מנורת הלילה הוזייה, וקורא לעצמו שורות ארוכות בפרווה, שאותן הוא צריך לקרוא, והוא באמת קורא באופן הפרטי ביותר. האסון הוא שבאנוניברסיטאות מכתבים לו איך לקרוא — מה פתאום! מי ילמד מישור לקרוא? הוא יכול לקרוא רק באופן פרטי.

מסקין: שיחתנו מתקרבת לסיומה והייתי רוצה לשאול שאלת סיכום: על מה אתם יכולים להצביע ולומר זה ישראלי?

מטלון: אני לא יודעת, קשה להשיב על זה. דווקא דברים שיש בהם התבוננות מקרוב מתוך הרחקה גמורה, זה יכול להיות אפילו דרך סיגנון טוטאלי, עברית גבוהה מאוד וכו', דווקא הם מדברים מאוד לליבי. זה גם נראה לי מאוד ישראלי. סיפורים מסוימים של עמליה כהנא כרמון, אני אוהבת למצוא שם שמות כמו "באר שבע בירת-הנגב". זה נראה לי נורא ישראלי.

סנר: אני חושבת שאפשר להגדיר כישראלית, ישראלית מאוד, את כוונת השיחה הזו. קשה לי לתאר חבורה של סופרים אנגלים היושבים ומשוחחים ביניהם על השאלה מה אנגלי בסיפורת האנגלית.

לשכת הפרסומאים בישראל

אסיפה כללית ראשונה של העמותה

אנו שמחים להזמין לאסיפה הכללית הראשונה של העמותה שתתקיים ביום ראשון, 27.12.87, בשעה 17:00, ב"בית סוקולוב", רח' קפלן 4, תל-אביב.

על סדר היום:

1. דו"ח הוועד היוצא על פעילות העמותה מאז יזומה ואסיפת היסוד שלה.
2. בחירות לוועד המנהל של העמותה.
3. בחירת הגוף המבקר של העמותה.
4. קביעת עקרונות הפעולה של העמותה בשנה הקרובה.
5. שונות.

השתתפותך באסיפה זו חשובה לביסוסה ולקביעת דמותה של הלשכה.

הוועד הפועל של
לשכת הפרסומאים
בישראל.

"בלי הרדמה - מדרין לאזרח חולה"

יצא לאור ספר סנסציוני חדש

מאת **ד"ר יולי נודלמן**,

מחבר **"קטל ברפואה"**.

הספר ממשיך להעיד על קיום קשר נגד החולה, על מנגנון סחטנות ושוד חולים ע"י קבוצות מאפיוניות של רופאים ומנהיגי רפואה אשר שמוותיהם מוזכרים בספר.

הרופא המחבר נותן מרשמים כיצד להשמר מפני ניתוחים ללא צורך, מפני ריפוי מיותר, איך לקבל פיצוי עקב טיפול רפואי רשלני.

"...ד"ר יולי נודלמן רואה את הרפואה, שהוא כרופא חלק נכבד ממנה, לא כמקצוע אחד נוסף, אלא כשליחות להצלת חיי אדם ולהקלת סבלו ויסוריו..."
הרב אבידור הכהן.

ניתן להשיג את הספר החדש **"בלי הרדמה"**, כמו את הספר הראשון **"קטל ברפואה"** בחנויות הספרים או להזמין בטלפון 057/34765, 057/32245.
הפצה ראשית: חב' "עלים".

הנחה מיוחדת להיפוכונדרים

סודי-כס
השכרת רכב

Thrift
Car Rental

283281~2 (03)

תן טרמפ לחייל

במדיונה

דוני חיים

מה קרה

למסאז'יסטית?

הוא נאשם כי תקף את

המסאז'יסטית. שבאה

לעשות לו הרפייה מי

נית והתחרטה

אילנה אלון

"הוועקתי לחדר במלון טיט", כי אמר לי שהיה שם נסיון לרצח. נכנסתי לחדר וראיתי בחור ובחורה שלא היו כותלי. הבחורה ישבה ובכתה... היא נראתה רע, היו לה סימנים כחולים על הצוואר, והשפה שלה היתה חתוכה. היא ירקה דם כל הזמן, כך סיפר בניית המישפט משה לוי, מי שהיה בספטמבר 1986 קצין הביטחון של מלון טיט ב"תל-אביב".

התובעת מרים רוזנטל, הגישה כתב אישום נגד ליאון נבון (26), הגבר שי ישב עם הבחורה בחדר-המלון, והאשיר מה אותו במעשה מגונה בכפייה, באור מים ובתקיפתה של רות סרור, שבאה לעשות לו עיסוי והרפייה מינית. על-פי כתב-האישום הוזמן הגבר בטלפון נערה ממכון מסאז'ים. הוא הוזמן אותה למטרת הרפייה מינית. כאשר הגיעה רות סרור למלון וראתה את הנאשם, התחרטה וסיירה לבצע הרפייה.

כאשר הבחין הנאשם כי שינתה את דעתה, הפיל אותה על המיטה ולחץ ברגליו על צווארה. אחר-כך ניסה לחנן קה בידו האחת, ולהפשיטה בידו השנייה. הוא היכה אותה ואיים עליה שיהרוג אותה, כדי להפחידה שתבצע את ההרפייה.

הנערה נבהלה ואמרה שהיא מסכימה לבצע את ההרפייה. כאשר שיחרר אותה הנאשם, קמה הנערה על רגליה, ניגשה לטלפון והחלה צועקת לעזרה. אז הגיעו לחדר עובדי המלון, וכיניהם גם קצין הביטחון משה לוי.

מודעה בעיתון. לוי סיפר כי אחרי שהרגיע קצת את הנערה ונתן לכולם קפה, סיפרה לו הנערה שכאשר ראתה כי הקליינט אינו מוצא חן בעיניו, ניסתה להיפטר ממנו על-ידי כך שביקשה 500 דולר תמורת מישכב. היא אמרה לה הבחור לא מוצא חן בעיניה ולכן, כדי להיפטר ממנו, היא ביקשה סכום מוגזם, כדי שהוא יוותר, סיפר לוי.

תוך כדי חקירה ושיחה עם הגבר והאשה, הציע נבון לשלם לנערה סכום של אלף או 1500 דולר, כדי לסגור עניין. הבחורה קפצה על המציאה, סיפר לוי. אולם קצין הביטחון, שהיה בעבר איש-מישטרה, לא רצה לתת ידו לעיסה קה כזאת. הוא גם אמר בבית-המישפט כי אינו מעוניין שגברים יוכלו לעשות דברים כאלה לבתו, ולכן התעקש והזדמן מישטרה.

לנאשם היה סיפור אחר לגמרי. יומיים אחרי שנעצר ושוחזר בערב בות, חזר נבון למישטרה וביקש למסור עדות נוספת על מה שקרה בחדר-המלון.

ובך סיפור הגבר: כל המיקרה קרה כאשר הוזמנתי מסאז'יסטית ררך מודעה שמצאתי ב"עיתון. בחור ענה לטלפון ואמר לי כי עלי להתקלח ולהיות עירום.

כעבור מיספר דקות התקשרה בחור, רה, שהציגה את עצמה בשם רלית. היא אמרה שהיא מדברת מהמכון, ושאלה אם אני מעוניין ביותר ממסאז'. אמרתי לה שלא, וחזר מזה על דברים כאלה לא מרברים בטלפון.

היא הגיעה כעבור 15 דקות. היא אמרה שמסאז' עולה 60 שקל, וסקס עולה 300 שקל. עניתי שברצוני אך ורק מסאז', ואז אמרה שהי יעלה לי 500 דולר, והוסיפה כי זמנה יקר ואינה מבזבזת אותו על סכומים קטנים.

ושהיא יכולה ללכת. אני אומין בחורה ממקום אחר. היא אמרה לי שאם לא תקבל מה שהיא רוצה, היא תקים שע"רוריה, מכיוון שבזמן שהיננוה עלי יכלה כבר לעשות שני לקוחות... אמרתי שלא אכנע לסחיטה, והיא התחילה לצעוק בקול רם. אני נבהלתי, והרבה הראשון שעשיתי היה לתת לה מכה בפה, כדי שתפסיק לצעוק. היא נפלה על המיטה והמשיכה לצעוק. כדי למנוע ממנה לצעוק סתמתי לה את הפה, ואז הגיעו אנשי-המלון...

היא תבוא לקבר. אמרתי לאנשי-המלון כי היא אינה מסאז'יסטית אלא זונה שבא לסחוט כספים, וביקשתי שיקחו אותה מהחדר. הפקידים הועיקו את קב"ט המלון, והיא אמרה לי בנוכחותו: "א בן-זונה, אני אסחוט ממך פי מיליון ממה שרציתי! יש לי רוד קצין מישטרה, וכדאי לך להיענות לרדיי-שותי".

אז לקח אותי הקב"ט ושאל אותי אם אני מבוקש במישטרה. אמרתי שלא. הוא שאל אם הייתי בבית-סוהר, ואמרתי שכן. ואז הוא אמר לי: "תשמע ליאון, אולי אתה רוצה שאני אדבר איתך, תשלם לה כסף, ואני אסגור את זה".

עניתי שאין לי עבור מה לשלם לה כסף מאחר שהמטרה שלה היתה לסחוט ממני כסף, ולא אתן לה להשיג את מטרתה...

הקב"ט חזר אלי ואמר שהבחורה ררצה מיליון שקל. עניתי בשלילה. הוא ביקש ממני את תעודת-זהות שלי. בתעודה היו שני צ'קים ריקים, חתומים על-ידי אבי. הקב"ט הוציא את הצ'קים והתקשר בטלפון כדי לברר עלי פרי-טים. כאשר הבחורה ראתה את הצ'קים, היא איימה עלי שתשלח את האחים אלפרון שיפגעו בי ושירצחו אותי, ושיאני לא אוכה לראות את הילד שלי, ושהיא תבוא לקבר שלי, וכאשר אצא מאכזר-כחי היא תדאג שיירד לי ברגליים וכי הדור שלה, שהוא קצין מישטרה ידאג לי לאיחור.

במהלך האימים המשיכה לקלל את תי, ואמרה לי להוריד את צמיד-הזהב שלי, כי בא לה עזי.

כאשר ראתה את הצ'קים אמרה שלא תסתפק במיליון, אלא ברצונה שאותן לה חמישה מיליון. אז פניתי לקב"ט ושיחיה הגון, ושאלתי אותו מדוע הוא עושה לי דברים כאלה. הוא ענה לי שלא אדבר איתו אלא עם הבחורה, מאחר שהוא עומד להתחתן איתה בקרוב.

כששמעתי את זה נבהלתי, כי הבנתי שעכשיו יש לי עסק עם שניהם... הבחורה אמרה שכעת הולכים לבנק, ואני מעביר על שמה את כל הכסף של החבר...

הסתכלתי בקב"ט וביקשתי עזרה, אבל הוא חיך והצביע על הבחורה כאומר לי: "תדבר איתה". הבחורה פנתה אלי ואמרה: "בסדר, אתה לא רוצה לשלם? אז נתקשר עם המישטרה".

ביקשתי את עזרתו של הקב"ט, שירציא אותי מזה. הוא ענה שיותר טוב שאשלם לה כל מה שהיא דורשת, ואצא מזה...

בגלל זה הבנתי שיש לקב"ט משהו עם הבחורה, וכי תכננו את הדבר ביחד. בגלל החשד הזה לא נכנעתי לסחיטה.

עד כאן עדותו של נבון. **שותף לאביו-מלון.** האיש סייפר כי למחרת פנה לעורך-הדין צבי לירסקי, ושהו הבחור לו כי אסור לו ליצור כל קשר עם הבחורה. אבל כאשר חזר הביתה התברר לו כי אדם בשם משה לוי התקשר עם אמו, וביקש לדבר איתו. לדבריו המשיך הקב"ט לדרוך אתריו ולשכנע אותו שישלם את הכסף, כדי שהתיק במישטרה ייסגר.

בחקירה נגדית שחקר עורך-הדין לירסקי את הקב"ט השבוע, לפני שהורץ פט ארי וזי-אב, הצליח להוציא מפיו כמה וכמה דברים מעניינים. הקב"ט סיפר כי הנערה חששה בתחילה להגיש תלונה למישטרה, מפני שחשבה שלא יתייחסו אליה יפה, בגלל מקצועה. היא העדיפה לקחת את הכסף שהציע

לה נבון ולסגור עניין. אבל הקצין לחץ עליה שתתלונן. קצין-הביטחון הורה כי אחרי ימים אחרים פגש שנית את רות סרור, ודיבר איתה בבית-קפה. "יכול להיות שדיברנו על המיקרה", אמר, אבל הסביר כי רצה לפגוש אותה כדי לברר מיה כל מיני עניינים על סמים. לוי גם סיפר כי שניתים לפני המיקרה היה שותף שקט בחנות לאביו-מלון בשם טקסטיל, אבל טען כי לא הכיר מסאז'יסטיות באמצעות חנות זו. הוא הורה כי הבחורה ריברה בצורה בוטה, ויתכן שאיימה לשלוח את האחים אלפרון לפגוע בנבון. "היא קיללה אותי, והשפה שלה לא היתה שפת בית-מישפט. כדור-כלל אני לא שומע שפה כזאת אצל אנשים תרבותיים, זה היה סלנג של העולם-החתחון".

כמו בהרבה מישפטים, תהיה לשופט זי-אב מלאכה קשה להחליט איזו משתי הגירסות נכונה, ואם יש להרשיע את הנאשם או לגנות את המתלוננת.

מישפט

נזיפה לשרות-המיבחן

השופטת חנה אבנור נזפה בשרות-המיבחן המשבח הליכי-מישפט

אפשר היה לראות מיד כי נשיאת בית-המישפט המחוזי בתל-אביב, השר פטת חנה אבנור, כועסת מאוד על קצין-המיבחן שהופיע לפניו. הוא אמר שלא הספיק להכין את הדו"ח הנדרש בתיק הפלילי החמור, מכיוון שהיתה הרבה עבודה ולא היה זמן. "שאלתי את קצין-המיבחן אם הורד עתו זו היא במסגרת עיצומים, והוא אמר שלא. אין אנו יודעים מדוע נהג

שופטת אבנור

אילו רצינו לנהוג בחריפות...

שרות-המיבחן כפי שנהג כאן. היתה שהות מספקת להכנת הדו"ח, ואם לא הספיקו להכינו היה מקום להודיע במועד לבית-המישפט על כך, ולבקש את דחיית ההליך, כדי שלא לבזבז את זמנו של בית-המישפט".

השופטת לא מנעה את ביקורתה משרות-המיבחן ואמרה: "כאשר שאלנו את קצין-המיבחן מתי יוכן הדו"ח, קיבלנו תשובה בלתי-מחייבת, המי דברת על חודשיים-שלושה. אין אנו סבורים שאנו יכולים להשלים עם אי-ביצוע התפקיד על-ידי שירות-המיבחן, תפקיד שהוטל עליו על-פי החוק. אילו רצינו לנהוג בחריפות, אפשר היה לומר כי אי-ביצוע כזה חמור כשיבוש הליכי-מישפט".

אבל השופטת לא רצתה לנהוג בחריפות. היא רחמה את המשך המישפט עד למתן הדו"ח הדרוש.

ד"ר גורביץ עם אשתו אירינה וילדיה גליה ולדיה
U. באמח...

שניים ידעו על קיומו. שריהבריא
לשעבר, ח"כ מוטה גור, הודיע בגאווה
רבה לפני מפגשים עולים מברית-המור
עצות, שהפגינו מול הכנסת ב-24 בנו
במבר, שהוא אבי החוק הזה. ח"כ מרים
תעסה-גלור, שהיתה יו"ר ועדת-הקלי
טהועלילה, אף רמזה בנאומו לפני
אותם מפגשים: יש רבים המסיימים
בית-ספר בחו"ל — צ'כוסלובקיה
וארגנטינה — שיש לשים תריס לפני
כניסתם לרפואה בארץ.

במישרדי שתי הסיעות בי
כנסת ידעו את התישבות, ו-
זימרו לי את אותו הפיזיון:
"זה חוק נגד ערבים!"

גם לנציגים מימסדיים של אירגוני

גם הם הופתעו כשנודע להם שחוק
זה כבר נכנס לתוקף, והחל פועל דווקא
נגד עולים מברית-המועצות, וכיניהם
סירובניקים.
ומה לגבי ערבים? נגדם החוק
בסדר? שאלתי את השר ומקורביו.
כתשובה משכו בכתפיהם. הם הבטיחו

כמעט בחשאי קיבלה הכנסת חוק שנועד להפלות רופאים ערביים. עכשיו הוא מופעל נגד עולים מברית-המועצות. הד"ר יולי נודלמן שובר את קשר-השתקה סביב השערוריה

מלא מרץ. בעל ביטחון עצמי רב.
הוא אמר לי כמעט בלחש:
"החוק זה הוא נגד רופאים ער-
ביים. אתה יודע, שהם באים
בהמונים מצ'כוסלובקיה, מר-
מניה, מברית-המועצות, ומת-
קבלים בקלות רבה לעבודה
בבתי-החולים בארץ. חוק זה
לא יופעל נגד יהודים ובכללם
עולים מברית-המועצות."
הוא הבטיח לי לטפל במקרה
הספציפי של הד"ר אלכסנדר גורביץ.
שאלתי את עוזר-השרת-הבריאות:
"נגד ערבים החוק הוא בסדר?"
גם כאמת, יולי, ענה לי בידירות
יחזקאל שופס.

את השר יעקב צור פגשתי בנמל-
התעופה בלוד, בקבלת-הפנים החגיגית
לאסיר-ציון לשעבר ולדימיר סלפק.
סיפרתי לשר על מיקרהו של אלכסנדר
גורביץ, והוספתי שמיקרים כאלה פוג-
עים בעליה וסוגרים את שערי בית-
המועצות, בגלל אירצון היהודים שם
לעלות ארצה.
מזה שנים מדברים בברית-המור
עצות על סירובניקים של מישרד-ה-

השיב לו הפרופ' פיטר ורדי, "הממונה
על המיקצועות הרפואיים" במישרד-
הבריאות: "עליך לדעת הכל!"
וזהו תשובה אבסורדית. האם אותו
פיטר ורדי עצמו היה עובר בחינות
בארבעת מיקצועות-היטוד ברפואה,
אחרי התרחקות של כמה שנים טובות
מהלימודים באוניברסיטה?
אין ספק שרבים ממנהלי-המחלקות
בבתי-החולים במדינה, ויקאנים של
פקולטות לרפואה ופרופסורים היו נכ-
שלים בבחינות. שאינן קשורות במיק-
צועות-המחנות, אילו היו "צריכים לר-
עת הכל".
הד"ר אלכסנדר גורביץ נבהל מה-
תשובה, והרים ידיים.

חוק נגד ערבים

בשלב זה נכנסתי לתמונה, והלכ-
תי לחקור אצל הגורמים הנוגעים
בדבר מה עומד מאחורי ררישה זאת
מגורביץ, לעבור בחינות כתנאי לקב-

הוא הגיע ארצה לפני חמישה חו-
רשים, אחרי תשע שנות סירוב.
רופא צעיר מלינגרנאד ומישפחתו
— הד"ר אלכסנדר גורביץ (35), שני
ילדיו — לזניה וגליה, אשתו אירינה
וחמותו יוליה, גם היא רופאה.
במשך תשע שנות הסירוב והמאבק
למען העליה המשיך הד"ר גורביץ
לעבוד כרופא-מישפחה, למרות מע-
שיו, המוגדרים כברית-המועצות כי
"בגינה במולדת", לא פיטרו השיל-
טונות את הרופא מעבודתו.
כשהוא מלא שימחה ואושר, הגיע
הד"ר גורביץ לישראל.
בתחילת ספטמבר 1987 ביקר שר-
הקליטה, יעקב צור, אצל הד"ר אלכ-
סנדר גורביץ בביתו הזמני ברחובות,
עם מישלחת גדולה של אנשי-מגבית
מהארץ ומחול, וציון את מישפחתו של
גורביץ כדוגמה לקליטה מוצלחת.
אחרי הביקור אף שלח לו השר מיכתב-
תודה על עזרתו בהצגת הצלחתה של
הקליטה.
גורביץ היה מאושר. הוא הגיש
מיסמכים למישרד-הבריאות והתכונן

הנדון. בקשתך לרשיון לעסוק ברפואה

בהמשך לשיחתנו מהיום ה-24.11.87, נא להודיע לנו על
הסכמתך לעבור בחינה בעי"פ.

הבחינה תהיה ב-4 מקצועות: רפואה פנימית, רפואת ילדים,
כירורגיה כללית, מיילדות וגניקולוגיה במסגרת של עבודה
ברפואה כללית.

במידה שקיימת בעיות שפה, תהיה אפשרות לבחון אותך הן
באנגלית והן ברוסית.

עד קבלת הסכמתך, נודיע לך על מועד הבחינה.

בכבוד רב

פרופ' פ. ע. ורדי
מנהל המחלקה למקצועות רפואיים

מכתב מישרד-הבריאות

לדפוק את אחמד, לפגוע באלכסנדר

להתחלת עבודתו כרופא בארץ. ואו
התחילו הקשיים.

מישרד-הבריאות סירב להכיר בי-
דיפלומה של ד"ר גורביץ. אחרי פניית
רבות של גורביץ עצמו ואנשים אחרים,
נשלחו לד"ר גורביץ מיכתבים שמתו-
כנם משתמע שעל הרופא "לעבור
בחילות בארבעה מיקצועות-היטוד
ברפואה".

גורביץ ביקש הסברים. כאן לא
ברית-המועצות, אמרו לו במישרד-
הבריאות. "אינך יכול להיות פה רופא
כלי לעבור בחינות."
"ממתין?" שאל גורביץ.
"יש חוק," אמרו לו, מבלי לפרט.
הד"ר גורביץ סיפר שער כה היה
ידוע ליהודים בברית-המועצות על ה-
קשיים המלאכותיים הרבים שעמדו בי-
ארץ בורכס של רופאים, אחיות, טכ-
נאיירנטגן, לבורנטים — דבר שפגע
מאוד ברצון היהודים לבוא ארצה. אך
הוא, הציוני, היה מוכן לעבור קשיים
אלה.

הדרישה לעבור בחינות הפגיעה
אותו, כי זאת היתה דרישה חדשה, שלא
היתה ידועה בברית-המועצות.
למרות ההרגשה שרימו אותו, הח-
ליט אלכסנדר גורביץ לעבור בחינות,
ופנה למישרד-הבריאות בבקשה להע-
ביר אליו את תוכנית-הבחילות. כמענה,

לת רישיון לעסוק ברפואה בארץ.
מסתבר שביום האחרון של מושב
הקיץ של הכנסת התקבל חוק רישיו-
הרופאים בשלוש קריאות חפוזות (תוך
חצי שעה). בנוכחות של פחות משליש
מחברי-הכנסת.
לפי חוק זה חייב רופא שלמד רפואה
בחו"ל, מלבד ארצות-הברית, לעבור
בחילות כתנאי לקבלת רישיון.

בזמנו, פעלו הורים של ישראלים,
שלמדו רפואה באיטליה, למשל, נגד
הצעת-החוק. ההורים טענו שלא יתכן
שבניהם, ששירתו בצבא ושהלכו לל-
מוד רפואה בחו"ל בלי לדעת שיצטרכו
לעבור בחילות, אכן יחוייבו בהן רטר-
אקטיבית. הם טענו שכל חוק כזה,
המביא שינויים מהותיים בנוהלים,
מותר להפעילו, אם בכלל, רק כעבור
שש-שבע שנים. כך נעשה בארצות-
הברית, למשל. גם שם חלו באחרונה
שינויים בבחינות לרופאים מחו"ל, אך
החוק על שינויים אלה פורסם כבר ב-
1979 בעיתון-העולם, ונאמר בו שה-

חוק יחול מ-1987.
ההורים קיבלו הבטחות מפוליטי-
קאים שהחוק לא יעבור. אך החוק עבר,
כמעט כסתר, ונכנס מיד לתוקף. עקב
פעולת הנמרצת של מישרד-הבריאות.
במישרד-הבריאות נפגשתי עם ער-
זר-השרת-הבריאות, יחזקאל שופס, אדם

בריאות במדינת-ישראל, "הוספתי. הוד-
מנתי לבוא לירושלים עם פרטים נר-
ספים.

השר קיבלני למחרת. ב"ח בבוקר,
בלישכתו. בשיחה על כוסיקפה סיפר
לי השר, שאנשיו במישרד-הקליטה
דיווחו לו שהם ניסו להתנגד לחוק
רישיו רופאים מפני שיפגע בעליה.
הם קיבלו הבטחה ממנישרד-
הבריאות שהחוק לא יופעל
נגד יהודים, אלא נגד ערבים
בלבד. והם נרגעו ושתקו.

לפעול למען המיקרה הספציפי של
הד"ר אלכסנדר גורביץ.

מזה שבועות רבים אני מחכה
לתוצאות פעולתם, אך לשווא.

מוטה מתגאה

מבין 15 חברי-הכנסת מסיעות
שונות שנשאלו על-ידי מה פירוש
החוק החדש של רישיו רופאים, רק

עולים נאמר ברמזיה: אתם יכולים
להרגיע את העולים! החוק הוא נגד
הערבים — הוא לא יפגע בעולים. כך
ניסה להרגיע אותי יו"ר אירגון עולי
ברית-המועצות, פימה פיינבלום, שהש-
תלב היטב באווירה המתאמה.

חוק רישיו הרופאים מוכיר לי את
חוקי הריד השלישי נגד היהודים.
מדינה המחוקקת חוק המכוון נגד חלק
מהאוכלוסיה, או נגד לאום שלם, ושע-
לול לשמש ככלי-ידכו נגד קבוצת
אוכלוסיה מסוימת, הוא חוק גזעני,
ובסופו של דבר הוא יפגע במדינה
כולה.

אולי לראשונה בארץ נתק
בל חוק, שכוונת מחוקקיו הוא
נגד ערבים, אך הוא פוגע
בערבים וביהודים — חוק
אנטי-ערבי ואנטי-ציוני.

יש צביעות רבה בררריות מנהיגי
ישראל מנהיגי התנועה הציונית ממי
כאיל גורבאצ'וב. הייתי מציע להפנות
טענות אלה למנהיגי מדינת-ישראל
עצמם, לחברי-כנסת כמו מוטה גור,
ולחזכיר להם שעתיד העליה ועתיד
מדינת-ישראל אינם תלויים בגורמי
חוק, אלא במדינה עצמה.

אחרי חמישה חודשי טחינה במכונת
הביורוקרטיה — הד"ר אלכסנדר גור-
ביץ שבור. מה שלא הצליחו לעשות
שילטונות ברית-המועצות במשך תשע
שנים — עשו אנשי מישרד-הבריאות
תוך חמישה חודשים.

ד"ר גורביץ בלינגרנאד
מי היה עובר את הבחינה?

הגברים לבעת

בינרת ואמה

מרטין אליאס מתאמנת

ביחד: התפוח אינו נופל רחוק

מהעין. היא למדה לבר, ללא הרבה.

חדשה, אורי, נישאה לו וילדה בן נוסף, אבי. "היה לי קשה ללדת, עברתי שש הפלות טבעיות בחיי, לפני שילדתי את אבי היפילתי תאמים." הוא יהיה נגן בוזוקי, יושב בעגלה. "בעוד כמה שנים תעשו גם עליו כתבה." ומרטין מוסיפה אחריו: "בעזרת השם".

המישפחה האמנותית מאמינה באלוהים ושומרת מסורת בקפדנות. בסלון אף תלויה תמונתו של הבאבא סאלי. התמונה נקנתה כתרומה לישיבה של חוזרים-בתשובה. את כספה של רקדנית הבטן הם קיבלו בשימחה, אולם את כינרת סילקו מבית-הספר הרתי שבו למדה, בתואנה שכך לא יאה לבת דתית. המישפחה קיבלה את הגזירה בהבנה. למען הקאריירה של

שואל אותה אביה, והקטנה יורה מיד שמות של עשרות אולמות גדולים ומפוארים. "ספרי, כינרת מותק, מי שולח לך מיכתבים", ממשיכה האם ושואלת. והמותק עונה: "ילדים מעריי צים מכל הארץ. קיבלתי מיכתבים מחצור, מקריית-שמונה, מצפת ומכל מיני מקומות."

בניגוד לבתה, התחילה מרטין, האם, את הקאריירה בגיל מבוגר יחסית. אחי רי נשואין כושלים היא נשארה לבדה עם כינרת, שהייתה אז תינוקת, והייתה צריכה להתמודד עם בעיות פרנסה קשות. "במקום ללכת ולנקות חדרים מדרגות, החלטתי לעשות מה שאני יודעת לעשות טוב, לרקוד. התחלתי גם להתאמן בבית ואחר-כך התחלתי גם להופיע." היא מספרת: "בעיני ההורים שלי זה לא מצא חן בכלל. הם טענו שזה

לחמש שנים. לא הסכמנו. זה נראה לנו זמן ארוך מדי, מי יודע מה יהיה איתה בעוד חמש שנים? בינתיים אנחנו מטפלים בהופעות שלה."

כינרת מקשיבה למחמאות ונהנית. היא מודעת היטב לכישרון הטמון בה, מודעת ליופיה, היא מתנהגת כאשה קטנה ולא כילדה. בצהריהם היא מדיפה ריח של בושם יקר. "אני אוהבת להתבשם", מסבירה הילדה: "לפני שאני יוצאת מהבית אני תמיד מת' בשמת." תוך שהיא מרברבת היא מסרבת את שורה באצבעותיה, משחקת בידיים בתנועות נשיות. היא גם מרברבת כאישה בשלה, המודעת לנשיותה. רק הקול הילדותי מזכיר לנו שמדובר בילדה קטנה.

היא לבושה חצאית-מיני אופנתית, "אני אוהבת בגדים יפים ואוהבת להתלבש יפה. אני בוחרת את הבגדים שלי לבר, לפי הטעם, ואמא קונה לי את מה שאני רוצה. אוהבת במיוחד חצי איותימיני בצבעי שחור ולבן, שיראה אלגנטי. אני תמיד לבושה יפה, כי חשוב לי להראות טוב. אני גם נורא אוהבת להתנגדר, אוהבת לעמוד שעות מול המראה, לשחק עם השיער, למרוד בגדים."

באבא-סאלי בסלון

דמיטריה לריקודי-בטן התחילה למגיל צעיר: "עוד כשהייתי תינוקת, הייתי רואה איך אמא מתאמנת בבית, מול המראה. הקצב של המוסיקה תפס אותי. בהתחלה לא סיפרתי לאמא, הייתי מחקה את התנועות שלה רק כש הייתי לבר. הייתי מתאמנת ורוקדת, וכל הזמן חלמתי להיות רקדנית-בטן מפורסמת. חלמתי שיעשו עלי כתבות בכל העיתונים. כשהייתי רואה פירסור מות רציתי להופיע בהם, שכולם יכירו אותי ויעשו לי כבוד."

"היום זורקים עלי כסף, פרחים, מנשקים אותי, רוצים להצטלם איתי, זה כמעט כמו שחלמתי. למה כמעט? כי אני עדיין לא רקדנית-הבטן מיספר אחר בעולם." אבל אביה ואמה מרגיעים אותה פה אחד: "את עוד תהיי, חכי שתהיי מבוגרת יותר."

יום אחד סיפרה כינרת לאמה על אהבתה לריקוד. האם ביקשה ממנה לרקוד. "עמדתי בהלם", היא מספרת: "איזה תנועות, לא האמנתי שהיא למדה את הכל לבדה."

כינרת התחילה להופיע בשמחות מישפחתיות. שמה, כרקדנית-בטן מעור לה, עבר מפה לאוזן, והיא הזמנה לעוד ועוד הופעות. "איפה הופעת עד היום?"

נגואה פואר, רקדנית-הבטן הטובה בעולם, ראתה את כינרת כשהופיעה במצרים ומחתה דימעת-התרגשות. נגואה אף הציעה לרקדנית הישראלית לחתום על חוזה-הופעות. היא רצתה שכינרת תופיע יחד עימה במסעותיה הרבים בעולם. אך הוריה של כינרת סירבו. "הדבר החשוב ביותר לילדה הם הלימודים", אומר אורי, וכינרת מוסיפה: "אני רוצה לדעת חשבון ואנגלית וטבע, זה חשוב ללמוד דברים, ואני לא רוצה להפסיד את בית-הספר."

נגואה פואר תיאלץ בינתיים להמ" שיך ולהופיע לבדה. ככליזאת היא שלחה לכינרת מתנה — חליפת-ריקוד מיוחדת ששוויה 600 דולר. גם רקדניות-בטן אחרות מנבאות לה עתיד מזהיר. "היא כישרון נדיר. היא תהיה רקדנית-הבטן מיספר אחד בארץ", אומר הרקדן נוזום אורגול, ולדעתו מצטרפים רבים.

אומרת אמה מרטין: "כשהיא עולה לכימה אנשים נכנסים לאקסטזה. עולים על השולחנות, זורקים עליה דולארים. היא יודעת לעשות תנועות ריקוד שאני לא מצליחה לעשות. כשאני מלמדת בנות בסטודיו וכינרת מגיעה, כולם מסתכלים איך היא רוקדת כדי שיוכלו לחקות אותה. אמרנו ידוע הציץ לנו לחתום על חוזה

מדי ערב היא עולה לכימה לקול מחיאות-הכפיים של הקהל, לבר שם בכגר נוצץ הצמוד לגופה, שפתיה משוחות באזרם צעקני, עיני השקר השחורות שלה מודגשות באיפור. היא מנענעת את גופה לקצב המוסיקה המיורחית והקהל הצופה בה יוצא מגידור.

למרות המוסיקה הרועמת היא יכולה לשמוע את קריאות החיבה של הקהל. אחרים לא מסתפקים בקריאות, הם מתקרבים אליה ומצמידים לגופה שיטריי-כסף. כשמסתיים הריקוד היא מחליפה את ביגדי-ההופעה וממחרת לביתה.

כינרת אליאס, ילדה יפהפיה בת שמונה, הלומדת בכיתה ג', היא רקדנית-הבטן המיקצועית הצעירה בעולם. לוחיה-הופעות שלה עמוס. תיבת-הרואר מפותצת במיכתב-מערביים, היא מרי ויחה למעלה מ-500 שקל להופעה, המחיר לא כולל את הטיפים הרבים שנדרשים לחייתה בכל הופעה.

כמו בכל סיפור של ילד-פלא גם מאחוריה עומרים ווגיהורים שאפתניים — אביה אורי, נגן בוזוקי, ואמה מרטין, בעלת סטודיו לריקודי-בטן ורקדנית מפורסמת בזכות עצמה, אחת מהטובות בארץ.

ההצלחה של כינרת פרצה את גבולות ארצנו והגיעה אף למצרים.

בינרת בדרך לבית-הספר

חשוב לדעת חשבון. טבע ואנגלית

כינרת הם הסכימו להחליף את בית-הספר. כינרת עצמה אפילו שמחה על כך: "לא אהבתי ללמוד בבית-הספר הרתי. לא יכולתי להתלבש שם כמו שאני אוהבת, אם הייתי הולכת אחרי הלימודים במיכנסים, ובנות מהכיתה היו רואות אותי, הן היו מלשינות למורה. חוץ מזה לא היו שם בנים, ובלי

מיקצוע זנותי, שלא מתאים למישפחה מסורתית כשלנו. אמרתי להם שאין לי ברירה, אחרת יצטרכו הם לדאוג לפרנסתי."

ההצלחה החלה להאיר למרטין פנים. היא עלתה על דרך-המלך לא רק במישור המיקצועי והכלכלי, אלא גם במישור האישי. היא מצאה אהבה

בינרת ליר שולחן-האיפור

אני אוהבת להתאפר ולהתבשם"

לומדת בכיתה ג' בפתח-תיקווה

מנסים

ביי!!

בנים אין כייף. מצהירה היפהפיה הצעירה.

הלב דופק

יודעים מה יש בפנים. קורה לפעמים שאין לי חשק להופיע, אני עייפה, קר לי ואין לי כוח ללבוש את ביגדי ההופעה, אבל כרגע שאני עולה לבימה אני מתעוררת, מקבלת מזה כוח.

מידי יום, אחרי שהכינה את השי עורים שהטילו עליה בבית-הספר, היא מתאמנת במשך שתיים. למרות ההופעות והאימונים היא תלמידה מצוינת — אומרת אמה, וכינרת רצה מיד לחררה כדי להביא את ההוכחות, מחברות נקיות ומסודרות וציורים טובים במיכחנים.

אי אפשר להתעלם מהאווירה המינית שבריקוד-הבטן. אווירה, שבי רד-יכלל וזה לילדה בת שמונה. אבל כינרת יודעת מה זה להיות סקסית, ומרגימה תנועות נשיות שלא היו מביישות יפות, מיקצועיות ומבוגרות ממנה. נכון שאין לה את האיברים שלי יש, אומרת אמה. אבל, בכל זאת, היא יודעת איך לזוז, והיא מניעה את הישבן בצורה מושכת.

מה יהיה אם בעתיד לא יהיה לה חזה שופע, כנדרש מרקדנית-בטן? ההורים לא מודאגים: אין בעיות, היום יש ניתוחים שמסדרים את הכל! אבל גם לכנרת יש זכות להביע דיעה בנושא,

את רוב הכסף שהיא מרוויחה בהופעות משקיעים הוריה בחש-בון-בנק מיוחד שנפתח עבורה. חלק קטן מהכסף היא מקבלת: כל יום אני מקבלת עשרה שקלים לבית-הספר. מה אני עושה עם הכסף? במקום להביא ארוחת-עשר מהבית אני קונה סנדר וויצים. לפעמים אני קונה בגדים וגם תורמת לצדקה. כינרת מדברת כאשת-עסקים ממולחת: כשאני רוצה משהו, אני תמיד משיגה אותו. אם אמא אומרת לי: לא, אני מגדלת לה, עד שהיא מסכימה, אני בחיים לא מוותרת.

כינרת בחליפת-ריקוד

נואה פואד שלחה אותה כמתנה.

הביטחון העצמי שלה מרקיע שח קים: אין לי בושה ופחד, מי שמתבייש לא יכול להיות אמן ולעלות לבימה. כשאני עולה לבימה אני מסתכלת על האנשים וחושבת איך לעשות להם טוב. ההנאה הכי גדולה שלי זה להופיע במקום חדש ולפגוש אנשים חדשים. זה כמו מתנה, שטופה בעטיפה ולא

והיא טוענת: אני לא אעשה שום ניתוח כזה, מה יהיה אם אחרי הניתוח יהיה לי חזה ענק מרי? אני מרוצה מאיך שאני ואני לא רוצה להשתנות, אני רוצה להשאר כמו שאני.

מרטין, בעלת נסיון רב יותר מיל-רתה, מספרת על האווירה המינית שבריקוד: כשאני רוקדת, אני ממש

כינרת (שניה משמאל) עם הוריה ואחיה, מתחת לתמונת הבאבאיסאלי הם סילקו אותה מבית-הספר הדתי.

האשכנזי, המתנכר לתרבות המזרחית, יבין את זה. כשכינרת רוקדת לצורך הצילומים לכתבה, עומדת מרטיץ בצד ומחייכת באושר, עיניה נוצצות, יש לי צמר מורת מרוב התרגשות בכל פעם שאני רואה אותה רוקדת! את תילבשוש!

כסף כדי לגעת לי בחזה. לפעמים, באמצע הריקוד, אני זורקת את כל הכסף שנתנו לי, כדי להראות שאני לא רוקדת בשביל כסף אלא בשביל ההנאה. פעם אחת הייתי צריכה להופיע במסיבה גדולה של פרסים. לפני ההר פעה היה לי ויכוח עם בעלי-השחמה

מרגישה את המתח המיני באוויר, ואני משחקת עם זה. אני מתקרבת לאנשים בקהל בתנועות סקסיות, וכשמנסים לגעת בי אני מתרחקת מהם. אני מבליטה את האיברים בתנועות שלי. אחרי כל הופעה אני מקבלת הצעות מגונות מגברים בקהל. לא מזמן, הציע

„לפעמים שמים כסף רק כדי לגעת בציצי“

אומרת האם, שגם היא רקדנית-בטן פעילה

הריקוד של כינרת מביאים במיוחד מצצרים. בשעות הפנויות שנותרות לה, אוהבת כינרת לשחק עם חברותיה לכיתה, ובעיקר לשמוע מוסיקה, הכי אוהבת את מרונה ואדם. למה את אדם? הוא יפה, איתו הייתי מסכימה להתכתב. אהבה נוספת שלה היא ליוכל, בן-כיתה. יובל ואני חברים, ואני נורא אוהבת אותו, אבל יש לי בעיה, הוא אוהב עוד ילדה חוץ ממני, וגם היא חברה שלו. המניות של כינרת לא עלו בעיני יובל בגלל היותה רקדנית מצליחה, המרוויחה מאות שקלים. הסנדוויצים הרבים, שהיא מוכנה לקנות לו במקום ארוחת-עשר, לא קורצים לו. היא נאלצת להתמודד על ליבו כאחת הילדות.

למרות שהעיתר המיקצועי שלה נראה ברור, היא מפתיעה ואומרת: „אני לא רוצה להיות רקדנית כשאדיה גדולה, את זה אני עושה עכשיו. החלום שלי הוא להיות שוטרת.“

שי כרם, צילם ציון צפריד

לגבי המחיר. הוא רצה לתת לי פחות כסף כי אקבל הרבה טיפים. חשבתי שהפרסים לא יתנו כלום. בסוף זו הייתה אחת ההופעות, שקיבלתי בהן הכי הרבה טיפים מהקהל. הפרסים לא קמצנים.

„האשכנזים, לעומתם, קמצנים. הם מגיבים בצורה שמרנית ומאופקת, אם הם וורקים משהו, אז זה פרחים ולא כסף, הם גם לא כל-כך מבינים את הריקוד. לא נכנסים לשימחה. פעם התקרבותי לזוג אשכנזי מבוגר, רקדתי מול הגבר, אז אשתו אמרה לי: הוא זקן מדי, לא בשבילך!“

אורי טוען שרבים מתייחסים לריקוד-הבטן באופן מוטעה: „חושבים שזה ריקוד זול, אומרים שזה זונתי בגלל התילבושות, אבל ריקוד-הבטן זו אמנות. לא פחות מבאלט. מה יש, בבאלט מתלבשים יותר צנוע? גם שם התילבושות הדוקות ומבליטות, ברי-קוד-הבטן יש תנועות לא פחות יפות מאשר בבאלט. זוהי אמנות עתיקה, יפה ומכובדת, ובמשך הזמן, גם המימסד

לי יהלומן אחד 300 דולר כדי שאת לווה אליו אחרי ההופעה. הוא אמר לי: מה איכפת לך? זה יקח פחות זמן מאשר הריקוד. אני מתעלמת מההצעות הללו.“

וכינרת מוסיפה: „כשאני רואה שי נוגעים באמא אחרי ההופעה אני מתרגזת ומתרחקת, אבל מה לעשות, אלה הגברים. אני סולחת להם, זה האופי שלהם, גם בי הם מנסים לגעת. והיא ממשיכה ככוכבת עתירת-ניסיון: „אבל אני לא נותנת להם בשום פנים לגעת בי. אחרי ההופעה, כשנרחקים כולם ומבקשים להצטלם איתי, אני פוחדת מאוד ממה שהגברים יכולים לעשות לי, הלב שלי דופק חזק, כום כום כום.“

פרסים

לא קמצנים

חלק מהגברים, שמצמידים שיטריי-כסף לרקדניות, עושים זאת רק כדי לגעת בגופן, מגלה מרטיץ. לפעמים אני מרגישה שאנשים שמים

לרותי

נעמי
רון

לא כולם אוהבים רוות

זוכרים את מיכתבה של זו שהכריזה בשבוע שעבר "אני שמנה"? לא יודעת מה הסיח את דעתי כאשר תיקתקתי את מיכתבה, אולי ההודות שלי איתה, בתור אקס-שמנה. אז טעיתי במיספר תאיהרואר שלה. במקום זה, הוספתי סיפרה למיספר שלה, יצא איזה מיספר טלפון תל-אביבי, וקיבלתי כבר צעקות ממישהי שאינה מבינה למה גברים מחפשים איזו שמנה אצלה בטלפון. הרבר היחיד שמשמח אותי בכל הסלט הזה הוא הידיעה שיש תיקוה לשמנות, יש התעניינות, לא כולם אוהבים רוות. לכן, שידור חוזר של מיכתבה: "אני בת 31, רווקה, גובה 1.60 מטר, קיבוצי" ניקית לשעבר, תל-אביבית כיום, אסיסטנטית אצל רופא-שיניים. אני שמנה. כן, זה חשוב לי לכתוב את זה, כי זה לא הטעם של כולם, וחבל על הזמן — להיפגש, ואז לשמוע: את לא הטיפוס שלי. אני אוהבת לרקוד ריקודי-עם, לקרוא ואוכל סיני. חשבוים לי יושר, צדק, אמינות. מעוניינת בקשר רציני." אפשר לאתר אותה בת"ד 22194, תל-אביב, או דרך "רוותי בטלפון", במספר 221017, תל-אביב.

להכירו כדי לאהב

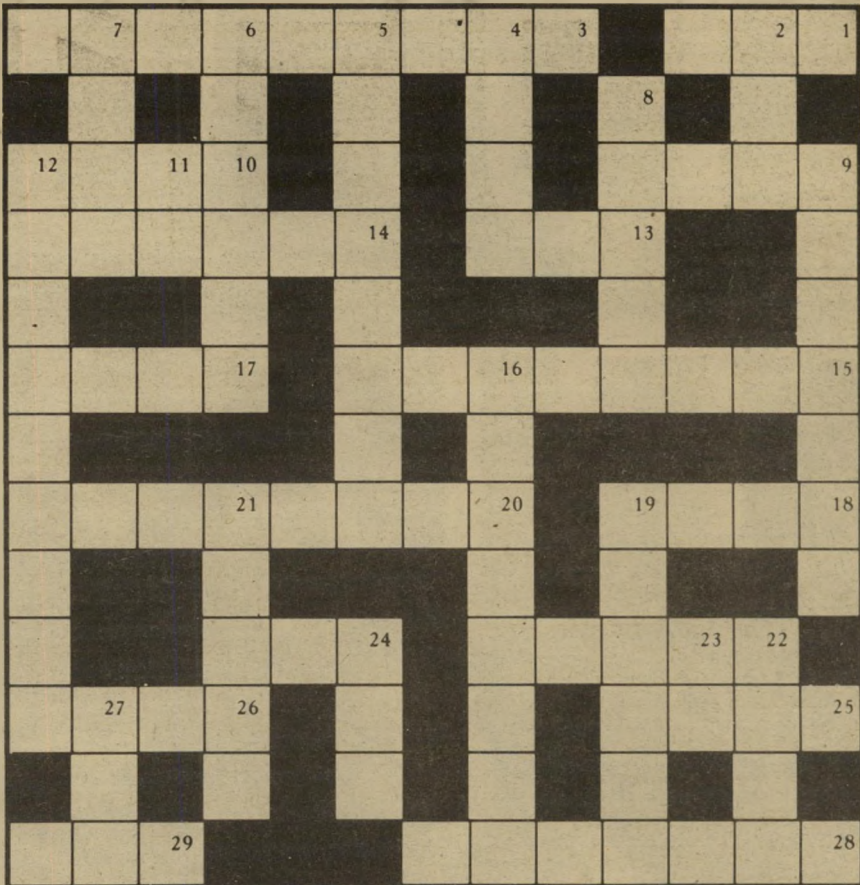
"אני בת 35, נראית הרבה פחות, ירושלמית, אחות במיקצועי", כותבת (24/87). "אני נראית נחמד, בסדר גמור אפילו. גובה 1.65 מטר, שיער מתולתל, קצר, הופעה נאה מלמעלה עד למטה, לובשת ספורט-אלגנט, טעם טוב. אני אוהבת את עבודתי, נהנית לעבוד עם אנשים, מסוגלת להעניק המון חום ואהבה למי שראוי לזה. אין לי טיפוס מיוחד אותו אני רוצה להכיר. אני רוצה להכירו כדי לאהב. האופי חשוב לי מאוד. אני לא טיפוס של אהבה-ממבט-ראשון. אהבה כזאת, ברוב המיקרים, היא רק תשוקה. הוא יכול להיות קצת צעיר ממני, בעל הופעה מסודרת ונקיה, שמכבד אשה. אני שונאת כאשר מזלזלים באשה".

הוא רוצה ילד

אוי, כמה שאני אוהבת את המיכתב בים האלה, יוצא-הדפוס. הנה עוד אחד כזה. "אני רוצה ילד", כותב (25/87), "אני בת 26, איש-עסקים מצליח, למרות גילי הצעיר. רוב הבחורים בגיל זה עדיין אינם מסודרים בחיים, אבל רצה המי, ואני בפירוש כן. אוהב מאוד ילדים, אבל כרגע קצת חושש מחתונה. חושש מאובדן העצמאות, מחיים במיסגרת, במסדר, כפי שקוראים לזה. אני לא רגיל לדווח איפה הייתי, מה עשיתי. ציפורדרור, עצמאי לגמרי מגיל 20, וכינתתי ככה אני אוהב את זה. אני 1.78 מטר, מיכנה-גוף ספורטיבי, עיניים ירוקות, שיער חום. נאה לכל הרעוץ. מעוניין בקשר מיוחד, שונה, עם בחורה או אשה, שרוצה ללדת תינוק. אם היא תרצה שהילד (או הילד-יה) יגדלו אצלי, אין בעיות, בשימחה. אם היא רוצה אותו אצלה, זה גם כן בסדר מצדד, בתנאי שלא תהיינה הגבולות בפגישותיי איתו. הייתי רוצה שתהיה לי אפשרות שווה להשתתף בגידולו ובחינוכו. אני מבטיח לילד את כל הדברים הטובים שבעולם. כל מה שילד, ואחר-כך נער (אז נערה), עשויים לרצות. אני רוצה לתת את כל האהבה והתמיכה. מקווה להכיר בחורה נאה, סימפית, פיקחית, מעניינת, שרוצה-באמת-באמת להיות

הכילה הראשון (2)

זוכרים את הסיפור של הצעיר הדתי, שצילצל אליי בשבוע שעבר ואמר שהוא מתחתן בקרוב, ומפחד מהלילה הראשון? הוא צילצל שוב, סיפר שלא הצליח ליצור קשר עם אותו "יועץ" מבני-ברק שעליו המלצתי, והוא עדיין זקוק לעזרה. הוא רוצה לשוחח טל-פנית עם גבר או אשה המוכנים להסביר לו מה בדיוק הוא צריך לעשות כליל-הכלולות. אבל נא להזכרו: החתן נה הוא איטריטו. או תעשו מיצוה, ותוריעו לי לאן הוא יכול להתקשר.

מאונך:

- (1) מפקד שמן (3);
- (3) היחס שבין נושא התאר האקרמי והחשיבה (9);
- (9) גם מחוז ליד, המצב של ה- גפיים שלו לא אי-איי-א (24);
- (10) אפשר גם לשנוא את הכו- שם (4);
- (13) נח לרמות את הבן (3);
- (14) שיר התיישים מעורר אימה כי הגרי קבור בארמה (6);
- (15) פתח אבטיח לא מתוק לצע- רון, (3,2,3) (ע"פ יעקב פרוינד);
- (17) הבוס יאסר (4);
- (18) אם אתה עומד על שלך, תלך מסביב (4);
- (20) לא זקוקה למבחנה ועל זאת גאוותה (3, 5);
- (22) היגוס גורביץ מא"ש לילה? (5);
- (24) ירח חזר מלוב (3);
- (25) קשור לאחיו (4);
- (26) על מה יסרו אותו כליותיו של לואי ה-14 בארמון? (4);
- (28) אשתי צצקה! היה מכריז ישראל ברי-היהודה (2, 3);
- (29) השף נכשל במסיבה (3);

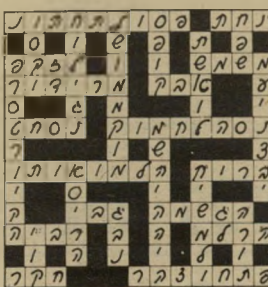
מאונך:

- (2) מפעל במשברים? (3);
- (4) תופר מכרז לחלשות (4);
- (5) נעשה חיים בשוק (4, 4);

אביגיל ינאי

פתרון תשבצופן

2622

איתן עמיחי הדברת מזיקים

מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים, עירפול מיוחד לארזעים למניעת יתושים וחרקים מעופפים.

רחת-גן רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272, טל. 5-6-790114

בשמירה על בריאותך ורכושך

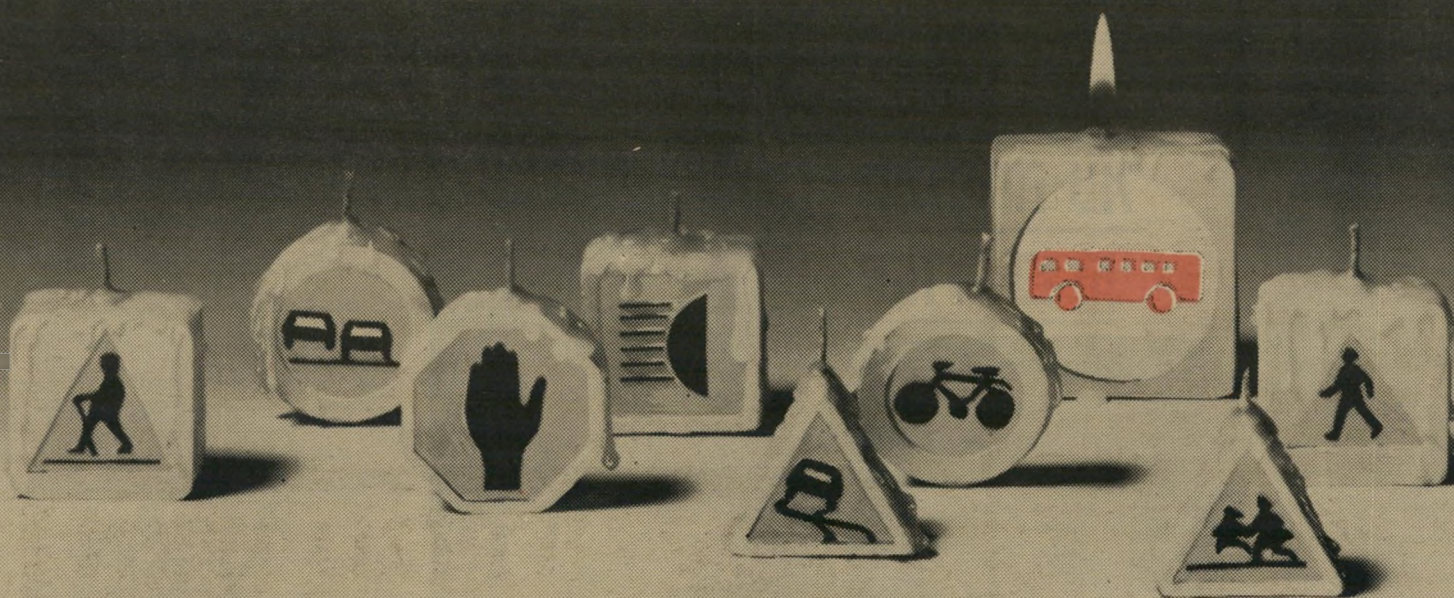
מבצע אגד לחג החנוכה תשמ"ח

חג שכולו בטיחות

בחופשת החנוכה, כשמוג האויר סגרירי, מתרבה התנועה ואיתה גוברות הסכנות.
"אגד" קורא לנהגים ולהולכי הרגל:
"הבה נעשה את חג האורות לחג שכולו בטיחות ואל נשבית את שמחת החג בתאונות ובכאב".

בכל יום מימי חג החנוכה יפנה אגד את תשומת לבכם להיבט מיוחד של הבטיחות.
ביכולתנו לנצח במערכה הזאת.
זה תלוי בי ובך ובו.

חג שמח ובטוח.

אגד התנועה של המדינה

בעיות מס

עכשיו זה, כמו שכולם יודעים, סוף שנת המס. וממש בימים אלה מקללים כל תושבי ישראל את מסי ההכנסה הרבה יותר מכפי שהם מקללים את המוסר הנורא הזה במשך כל השנה, וגם במשך השנה. אני מאחלת להם שיהיה להם כסף, כמו שיש להם קללות.

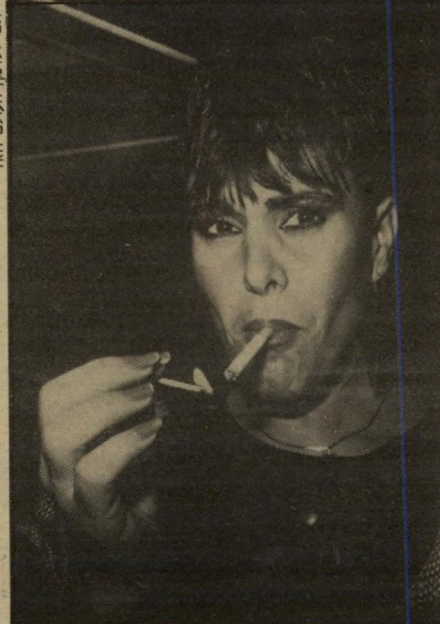
אבל אם פיתאום, כשאתם עושים את המאזן, בא לכם חשק לטלפן ישר לנציב מסי ההכנסה **יאיר רבינוביץ** ולצעוק עליו — אל תעשו את זה. יש לו די צרות משלו ליאיר רבינוביץ,

רחל מרחלת על כל העולם

קריצה ליד הבר

אחרי שקראתי ושמעתי על כל סיפורי ההזימה של **סילבסטר סטלוונה** וחבריו בזמן שהותם בארץ, נתקפתי בחילה איומה והתקשרתי עם אחד

אני ילדתי, העולם הזה

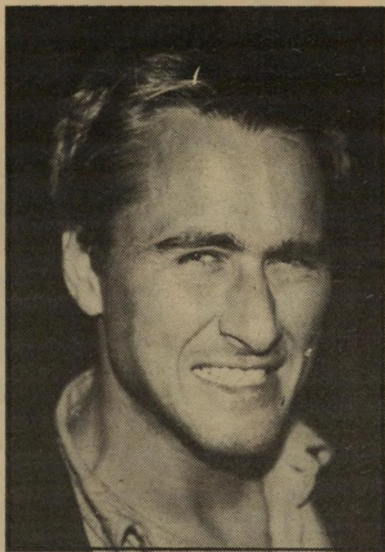
יפה רביב
אינה מבינה את העניין

השפונים שלי שבעולס הקולנוע כדי לברר אם יש אמת בסיפורים האלה. התברר לי שלמרות כל הוועות קרו גם דברים מעוררים בארץ הקודש. כמו, למשל, הסיפור של בין השחקן האנגלי **מרקוס גילברט** והישראלי **יפה רביב**, שניהלה את הבר של **מאני פרד ביץ**.

באחד הערבים הגיע גילברט הבלונדי והחשון לבר האלגנטי, בחברת ידידים מצוות ההסרטה, והחבורה התוססת הזאת מצאה פינה שקטה. אך השקט חלף מהר מאוד כשהשחקן גילה את רביב הסכסית, שעמדה מאחורי הבר, וקרץ לה בעדינות. המנהלת שחורת השיער התעלמה מהאידת, מפני שהיא חשבה שהוא אחד מאותם האוהדים בים את בני מינם, ושהוא סתם מפלרטט איתה כדי להרשים את חבריו.

בסיום הערב הוא ביקש ממנה את מיספר הטלפון שלה. היא קצת היססה, ואחרי שנתנה לו, אמרה לעצמה שהוא מאוד נחמד, אבל עדיין אינה מבינה מה העניין שהוא מוצא בה.

אבל בתסריט שלו, בניגוד לתסריט של רמבו, שבו הוא מגלם תפקיד של קצין רוסי, יש רק כוונות טובות, וכדי להוכיח אותם הוא פתח בסדרה של חיזורים נמרצים והצליח במשימתו. אחרי היכרות של חודשיים, הם הכריזו על כוונתנישואין. הוא חזר לאנגליה, לבשר למיש פחתו על הכיבוש שלו בארץ הקודש, והיא הת-

מרקוס גילברט
יש רק כוונות טובות

פטרה מהעבודה. לפני ימים אחדים היא הצטרפה אליו.

בתסריט שלהם כתוב שהם יגורו בלוס אנג'לס, שיהיו להם שני ילדים חמודים, ועוד הרבה סצינות.

יהדות מתקדמת

מי זה השמיץ את הרבנים והרבנות? שיקום ויתבייש קצת! ממש עכשיו נודע לי כמה שתרבנים הם בסדר, כמה הם נותנים לכך אדם לעשות מה שהוא מכין, ולא מבלבלים לו את המוח, ולא מנסים לשכנע אותו ללכת לפי ההלכה. טוב, נכון שזה לא פה בתל-אביב הקדושה. אלא בקריית יקורש לוס אנג'לס. אבל בכל זאת — תשמעו כמה הם ליברליים.

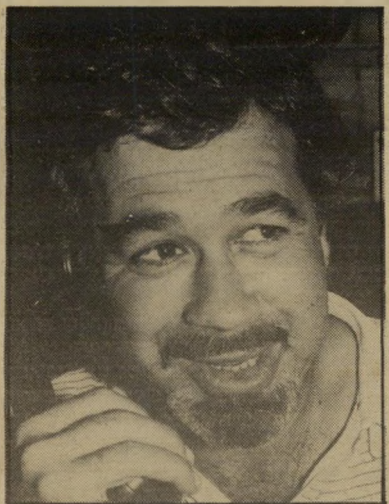
בתל-אביב חי, נשם ואהב במשך שנים רבות **בחור צעיר**, נאה, אינטליגנטי ומצולח. כמעט הכל היה נפלא אצלו. כמעט, כי בגלל הסביבה הוא לא יכול היה להודות קבל עם ועדה שבצעם הוא אוהב בחורים ובחורות ביחד. אומנם היתה לו חברה כאן, אבל מדי פעם הוא היה בורח ממנה לכמה ימים, כדי להיות עם איזה בחור יפה. התחילו לדבר עליו, לרכל עליו ולהצביע עליו באצבע. בסוף זה נמאס לו, והוא עזב אותנו לטובת אמריקה. שם הוא עשה עסקים גדולים, חי בנוחיות והיה כמעט מבסוט. עוד פעם כמעט.

ועכשיו נודע לי שממש לפני שבועיים עברו לו כל הכמעטים, והבחור מבסוט לגמרי ומאושר ושלים עם עצמו. הוא התחתן.

עם מי? עם הבחור שהוא אוהב. איפה התחתן? בבית-כנסת. אומנם בית-כנסת מיוחד של המור סקסואלים, אבל בכל זאת בית-כנסת. ומי השיא אותם? רב.

שני החתנים לבשו חליפות יפות, ענרו אחר לשני טבעת, עמדו מתחת לחופה ושברו כוס. מי זה שהשמיץ את הרבנות? שיקום ויתבייש!

המתיחה של יהודה ברקן

יהודה ברקן
מותח מתוך הרגל

לפני שנתיים, ומאו היא מנהלת את משקיביתו והיה כאשתו. אבל על בניירות הוא לא היה מוכן לחתום. עכשיו, כנראה, הסבירה לו גילי שנמאס לה להימתח, והיא רוצה החלטות. אז סיפרו לי שהנה, ממש עכשיו, זאת אומרת תוך חודשיים, הם יעמדו מתחת לחופה. אני בטוחה לגמרי שכל החתנים של ברקן כבר חושבים מה לעשות לו, ואיך למתוח אותו.

כשפגשתי השבוע את גילי ואמרתי לה מול טוב, היא הסתכלה בי בחיוך כזה דרמטי ואמרה: "תורה, עבור מה?"

"את מתחתנת, השבתי."

נדבקה, כנראה, מברקן. גם היא מותחת אותי.

גילי פלד

תוך חודשיים מתחת לחופה

הוא מותח אנשים ברחוב, ומותח מחותנים בחתונה, ומותח נהגיי-אוטובוס, ומותח נוסעי-רכבת ואת מי לא. מרוב הרגל הוא התחיל למתוח גם את החברה שלו מזה שלוש שנים. הדוגמנית **גילי פלד**.

גילי היפה עברה לגור עם יהודה ברקן כבר

ריימונד זילברניג
ח"ר נרמזי במצב טוב

בחורה תוססת כמוה. שיכנעה אותו לבוא איתה לפאריס. אבל בפאריס כולם עשו לו פרצופים חמוצים, כי בצרפת שונאים גרמנים שינא-מוות. אז נכון להיום, המצב הוא כזה: הגרמני מסתובב בפאריס במצב-רוח מזוהל, וריימונד משחקת קלפים. כלילות הם מבליים ביחד, אבל גם רבים, כי הוא רוצה לגרמניה והיא רוצה להישאר בצרפת.

יכול להיות שהפיתרון יהיה ששניהם יעלו ארצה. עוד שני עולים חדשים, לרשימת ה-62 שכבר עלו השנה. מעולה לעולה כוחנו עולה, אומרים בסוכנות היהודית.

הצעירים אינם יודעים מי זה **קובה זילברניג**, לא זוכרים מי היתה אשתו, אין להם מושג מה זה מועדון סברה.

אבל אנחנו ה... מגיל 40 ומעלה, אנחנו זוכרים היטב שקובה וריימונד אשתו היו כוכבים גדולים בארץ ובמדינה. קובה זילברניג היה הראשון שהיה לו האומץ לפתוח כאן מועדון לילה אמיתי, ולהציג בו סטריפטז ושאר גועל-נפש.

כשנשא קובה הקשיש והשמן את ריימונד, הצעירונה היפה, לאשה, דיברו על זה כולם יותר מאשר מדברים כיום על ועידת-השלום שתהיה או לא.

ואז מת קובה, וריימונד נעלמה, ולא-אחת אני נשאלת: "אולי את יודעת מה קרה לה, ולכן נעלמה?"

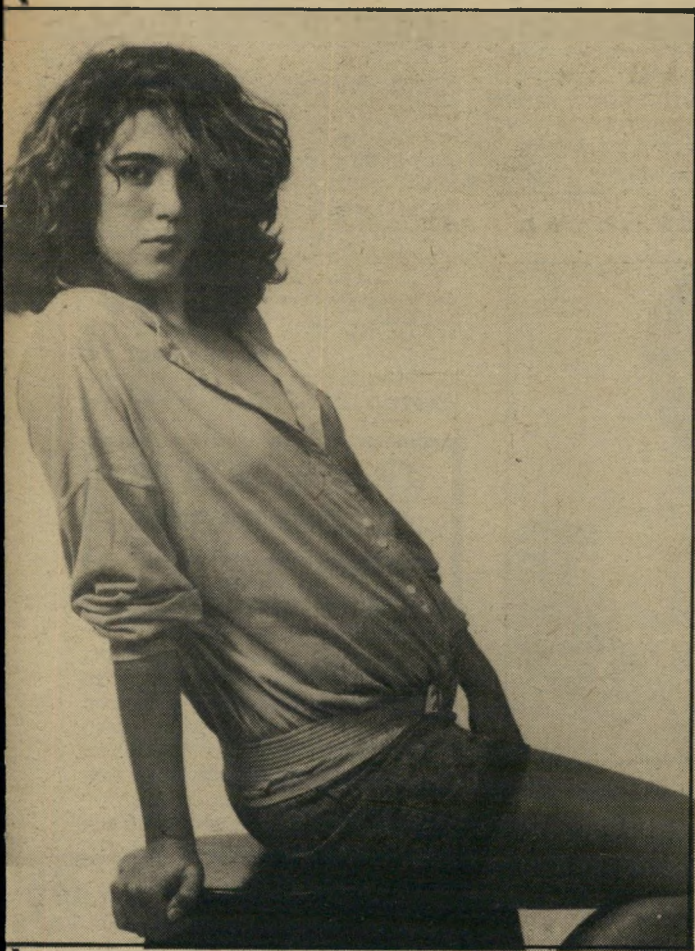
בטח שאני יודעת. מי ידע, אם לא אני? ריימונד נסעה לצרפת אחרי מותו של קובה. השמועות סיפרו שהוא השאיר לה באיזה בנק בשווייץ 400 אלף דולארים. היא שכרה דירה יפה בפאריס והתחילה לחיות. ולחיות אצל ריימונד זה אומר חבר קבוע, אהבה והמון המון בילויים.

אז הרומאן הראשון והגדול היה עם **ז'אן קלוד ברטנר**, מארגן מירוצי-מכוניות. כשהוא הריץ מכוניות, היא שיחקה קלפים. עבר הם נפגשו, אכלו ובילו. ככה עברו עליהם כמה שנים ביחד.

אחר-כך הוא המשיך לארגן מירוצים, והיא חיפשה גבר חדש ומצאה אותו בדמותו של **בוב מורסקי ביין**, אמריקאי אמיד מאוד שחי בפריס. והחיים נמשכו כרגיל. ביום בוב עשה כסף, והיא שיחקה קלפים, ובערב הם בילו ביחד.

אבל גם הסיפור הזה נגמר וריימונד החליטה שאין עוד גברים בצרפת. היא נזכרה פיתאום שזמן-מזמן היא חיה בישראל, ושם רווקא היו כמה גברים מאוד נחמדים, ומעניין מה קרה להם. לקחה מטוס ובאה לארצנו הקטנטונת, כדי למצוא בחור ישראלי נחמד. אבל הדבר הראשון שהיא פגשה פה היה רווקא תייר גרמני כמצב טוב. במשך שבועיים הם הסתובבו כאן, ואז הגיע הזמן לגמור את החופש. התייר הגרמני הציע לריימונד לבוא איתו, והיא נסעה. חיה איתו כמה חודשים בגרמניה, והחליטה שזה לא מקום בשביל

המיסעדרן והאמא של המלצרית ★ הכל בגלל הפנצ'ר ★ עורכת־הדין אינה ירושלמית, אבל זה לא נורא

ליאת רונן
חתיכה אמיתית

נראית טוב בבוקר

משהו טוב יצא ללא רונן, פעם מיסעדרן וכיום בענייני־כספים והלוואות, מהמיסעדר שהיתה לו לפני שנתיים על שפת־הים: אמא של אחת המלצריות הצעירות שלו הגיעה לביקור. הוא שם עין על האשה המטופחת, בהירת־השיער. הוא מיהר לברוק פרטים: כן, בהחלט מתאים. בדיוק אז היא התגרשה מבעלה. שמה רחל הלר, והיא מדריכה בענף הקוסמטיקה, בת 36. הם התידדו, בלי שום קשר לעובדה שרונן היה נשוי אז לזוהבה, אם שתי כנותני, ליאת בת ה־16,

אלי רונן עם רחל הלר
לחזור לפערי־גלים קטן יותר

חתיכה אמיתית, יפה, כמעט 1.80 מטר גובה, רקדנית מוכשרת, ומיכל בת ה־11, שגם עליה כוודאי עוד נשמע. רונן, בן־50 במצב נפלא, התגרש מזהבה לפני חצי שנה (לא כליכך מפני שאני רציני. היא התעייפה מהריצות שלי). מתישהו באמצע הידידות עם רחל נכנסה לתמונה מעצבת־אופנה צרפתייה, פלורנס סוויסה, בת 26. לפני שלושה חודשים הם החליטו להתחתן, אבל העניין התפוצץ ברגע האחרון, כי הגברת החליטה שפערי־גלים כיניהם אינו מתאים לה. רונן, שאת מישרו מקטש שלט. הבנק המרוקאי הראשון, החליט לחזור לפערי־גלים קטן יותר, אל ידידתו רחל, והשכרע הם אף החליטו להדיק את הקשר, ועברו להתגורר ביחד. הוא מבוסס מהאשה המטופחת שלצידו, ואומר ש.כאשר גבר קם בבוקר ורואה אשה שנראית טוב, בדרך־כלל הולך לו טוב באותו היום.

תמרורים

קנעו ומוצלח

נחוג ♦ יום הולדתו ה־70 של ישראל ליברטובסקי, מי שהיה ב־משך 20 שנה מנהלן הקשוח (ולדעת רבים, המוצלח) של מספנות ישראל ב־חיפה. ליברטובסקי, מהגנרל לפי השכר לתו ובעל עבר צבאי מרשים (הוא שרת בפלמ"ח, בצבא הבריטי במלחמת־העולם וכאלוף־משנה בצה"ל), גם הסיפיק להיות בצעירותו יו"ר התאחדות הסטודנטים בטכניון החיפאי.

הצלוב היחיד

נפטור ♦ בירושלים, בגיל 60, אי חרי שהיה ללא הכרה במשך 13 השנים האחרונות, מאז החליק על המידרכה ליד ביתו, ניקן האס, רופא ואנתרופולוג, ששימש כפרופסור לאנטומיה באוניברסיטה העברית. האס, יליד רוד מניה, התפרסם לפני 20 שנה, כאשר זיהה את שרידי הגופה הצלובה היחידה שנתגלתה אי־פעם. היה זה בעת שמצא מסמר באחת מעצמות השלדים ששררו במערת־קבורה בגיבעת־המיתר בירושלים.

החוקרת מן הקיבוץ

נחוג ♦ בגילעד שבהרי־מנשה, יום־הולדתה ה־75 של סנטה יוספ־טל, עסקנית בכירה של מילגת־העבודה (ולשעבר ח"כית ומוכירת איחוד הקיבוצים והקבוצות ולאחרונה יו"ר ועדת־החקירה בנושא הסתבכותם הכספית של הקיבוצים). יוספטל, ילידת גרמניה ומישפטנית וכלכלנית לפי השכלתה, היא אלמנתו של גיורא

עסקנית יוספטל
מישפטנית, כלכלנית, ח"כית

יוספטל, שריהעבודה המנוח ומי שהיה אחד מראשי מישלחת המשא והמתן על השילומים מגרמניה בראשית שנות ה־50.

הכנר המוכה

נפטור ♦ בלוס־אנג'לס, בגיל 86, אישה חפץ, שנחשב גדול כנרי המאה. חפץ, יליד ליטא ובנו של כנר יהודי, התגלה כילד־פלא ובגיל תשע, בעת הופעה ביריד הבינלאומי בבית־רוסיה, באו לקונצרט הראשון שלו 5000 מאזינים; לשני 14 אלף ולשלישי — 28 אלף. חפץ ביקר בארץ ארבע פעמים (וראשונה בשנת 1926) והביקור המפורסם שלו היה בשנת 1950, עת הוכה, בכניסה למלון בירושלים, על־ידי צעיר אלמוני במוטו־ב־זל על ידיו, כמאה על שניגון יצירה של ריכארד שטראוס, המלחין הגרמני שנחשב לנאצי.

* לפי הכתובת שהיתה חרותה על כד־הקבורה של אותו אדם היה זה אחד יוחנן, שהוא אדם את יולו בעת צליבתו ב־24 עד 26 שנה, ושואר כ־כאלונים קבעו כי הוצא להורג לפני כ־2000 שנה.

העולם הזה 2624

לחברו: "אני מאוהב?" כך בערך קרה גם כאן. החיים כסידרת־טלוויזיה. לירסקי חשב תחילה שמירי היא ירושלמית. אבל זה לא הרתיע אותו. כאשר שמע שהיא מת־לאביב, זה נשמע ממש נוח, קרוב. כאשר קלט שהיא לא רק רצינית בעבודה, אלא גם

צבי לירסקי עם יפה סנדרוס
חברתו הקודמת

צבי לירסקי עם מירי ניסני
האשה החדשה בחייו

החיים כסידרת טלוויזיה

צבי לירסקי, גרוש פעמיים שאי־נו חושב על חתונה נוספת, אב לארבעה ילדים ("אני מישפחה ברוכת־ילדים") ואומר שאם בנותיו גלית (24) ואוסי (22) יראו אותו מסתובב צמוד עם קשישה בת 40, זה יראה להן מוזר. "אבא, הידרדרת", הן יגידו לו. העלמות לבית לירסקי כבר רגילות לחברות הצעירות של אבא. "אולי לא חרים זה נראה משונה", הוא אומר, "לפי מושגי, זה בסדר. החברות שלי הן בוגרות בנפשו. לא אצא עם בחורה ילדותית. זה לא מעניין אותי". האשה המדליקה אותו היא בדרך־כלל צעירה, יפה, שחרחרת, חטובה ואלגנטית. כבר היו לו די הרבה מה שטאנק הזה, ואני לא מבינה איך הוא לא מתבלבל ביניהן. האשה החדשה בחייו, למשל, מירי ניסני, עורכת־דין בת 28, דומה להפליא לחברתו הקודמת, יפה סנדרוס, בת 23, מי תכנתת־מחשבים. גם הפהזה בצילומים דומה: היא יושבת לימינו, מחייכת, ראשה מוטת לעברו. הוא כמעט מחייך, מחזיק במיקרופון הנצחית ביד שמאל, ואת הנצרה מחבק ביד ימין.

לירסקי פגש את מירי בבית־המישי פט המחוזי בירושלים, והוקסם מהצירוף של אשה יפה ומישפטנית מצליחה ("היא עובדת במישרד גדול, ומופיעה בכל יום בתיק־ניזקין חשובים. עוד לא פגשתי רצינות כמו שלה בעבודה. עובדת טיפ־טופ בהכנת התיקים שלה. אני מכבד מאוד אנשים כאלה. לא, אני לא עוזר לה, אין צורך, היא יודעת את החומר שלה על בוריה").

זוכרים איך בפרקליט לוס־אנג'לס מייקל קוואק רואה את גרייסי ואן־אואן כשהיא טוענת בבית־המישפט ומודיע

היא מאוהבת, אבל לא בבעלה

על רקע הצילומים האחרונים של כל אחת מתוכניות טיבה למסיבה ומחנן מופיעים שמות האנשים שאחר־אם לתוכניות אלה. אי־אפשר שלא לראות שם את שמה של ריקי חפץ־קרצ'י, עוזרת־ההפקה. היא ירושלמית, נשואה ומאוהבת, אבל לא בבעלה, שאותו אין היא מרבה לראות. הם חיים בנפרד. האיש שבו היא מאוהבת ("הדבר הכי חשוב לי בחיים", שמעו אותה אומרת לידידים) הוא בן 24. היא עצמה כבר היתה שם, בגיל הזה, לפני כמה שנים. קוראים לו סטולן, והוא לא מגלה את שמו האמיתי. הרביקו לו את הכינוי מפני שהוא זורק כזה, "גנוב" כלשון החברה. מסתובב כשיער ארוך, אסוף בקוקו, עגיל באוזן, ופה־תואר, כותב שירים, רגיש, מגדיר את עצמו כ־"שוף לילה". את שיריו הוא מתאר כ־"צובים, כואבים, עם עומק, בעיקר טורבים".

הוא התחיל ככארמן בפאב טאבו. ועכשיו הוא משמש כמנהל. באחד הערבים בילתה שם ריקי. היא לא קלטה אותו, הוא קלט אותה. היא יצאה החוצה, גילתה שיש לה פנצ'ר במכונית, ופיתאום הוא היה שם, לידה. אחרי שהוא תיקן את הפנצ'ר הוא סיפר לה שהוא לא יצא החוצה במיקרה. כך התחיל הרומאן. שיר־אהבה הוא עוד לא הספיק לכתוב לה, אבל זה לבטח עוד יבוא.

(המשך מעמוד 9)

אבל אם הם אמורים להכין את ה תוכניות, מדוע הם לא מכינים אותן?
מבחינה היפותטית צריך להפנות את הטענה הזאת רק לבעליהבית בהקשר הצבאי. אך מאחר ולבעליהבית הצבאי יש גם ממונה אזרחי, והוא שהורה להכין את התוכנית, הוא האחראי בדרג המדינית.

טענה נוספת שהועלתה בהקשר לאירועיהגלשנים קישרה בין נורמות חברתיות להתנהגות הצבא.

אין זה נכון להקיש מסיטואציה כללית למיקרופרטי. כמו שאי אפשר לגזור מהעיקרון הכולל של שלמותהמולדת את התוכנית להגנה על רמתהגולן, כך, מהבעיות החברתיות והלאומיות של המדינה, אי אפשר לגזור כלליהתנהגות לצבא.

אבל אם בחברה הישראלית לא קיימת מיקצועיות, מדוע שתהיה קיימת בצבא?

צה"ל הוא צבא מיקצועי המורכב מאנשיקבע וחובה. אז למה ההקבלה הזאת. הצבא פועל לפי

עם חילופי הרמטכ"לים, היתה ציפייה לשינוי, ייתכן שבה החמצנו

חוק ויש בו ממשעת. ובכלל, יש המון טענות מצחיקות — אנחנו מחפשים קונסנזוס בחברה פלורליסטית. אני לא מכיר קונסנזוס באף מדינה דמוקרטית, ואני לא מאמין שבהעדרו של קונסנזוס כזה אסור להצדיק מחללים צבאיים-מדיניים.

אני לא בטוח שבכלל צריך קונסנזוס. לרעתי מה שחסר אצלנו זה מנהיגות בדרג המדינית ומיקצועיות בדרג הצבאי. חוץ מזה יש

ענת סרנסקי, העולם הזה

רמטכ"ל שומרון

החמצנו. זה לא צבא של הרמטכ"לים

בישראל גם קצת פער ערתי, וקצת קונפליקטים בין רתיים וחילוניים, ועוד איאלו חולאים, אבל מה זה שיר לצבא?

אתה לא חושב שזה יכול לגרום לירידה במוטיבציה?

אין כזה משום הצדקה לתיפקוד לא-נכון. **אנשים הם לא מכונות.**

הם בניאדם, לכן הרברים האלה תורמים, אולי, להרגשה לא-טובה, אבל יש הבדל בין שני הרברים — בין הרגשה לא טובה, לבין חוסר מיקצועיות.

ב-1948 היו בארץ מתחים חזקים בין אלה שהאשמו שאינם תורמים מספיק למאמץ, היו גם ליקויי-תיפקוד צבאיים מובהקים שאין היום כל מחלוקת לגביהם. המצרים, למשל, זרקו פצצות מעל התחנההמרכזית של תל-אביב.

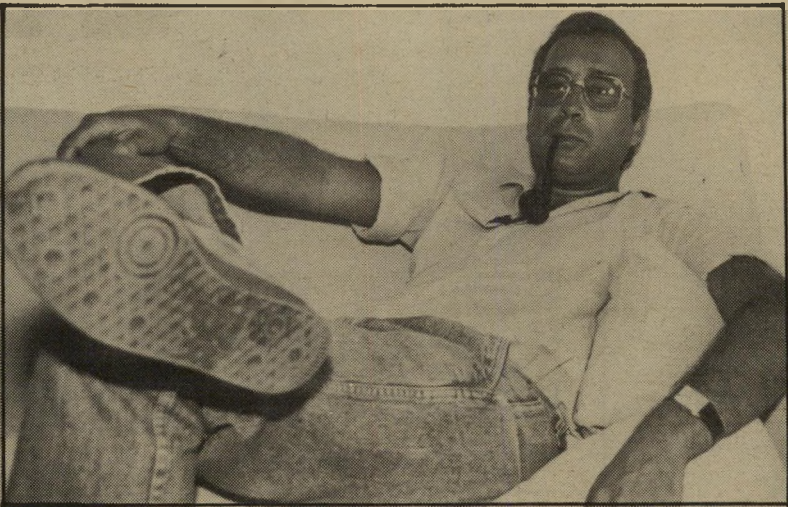
היום מחפשים תירוצים. אבירייהמטה הכללי מתחמקים מאחריות, ולא פעם אחת, אלא לאורך זמן, בעיקביות.

אתה רוצה לומר שגם אלוף פיקוד

צבאיים אחראי הרמטכ"ל ופיקודיו, ולבעיות בביטחון הלאומי אחראי הדרג המדינית. ואם תבחי את בעיית האחריות והסמכות בממשלת-האחדות הלאומית, את עלולה, למרבה הצער, לגלות סיטור אציה רומה לזו החוגגת במטכ"ל. ראשההממשלה וממלא-מקומו משחקים פינג-פונג ומתחלפים רק במיגרשים. איפה הסמכות? איפה האחריות? לא ידוע. איפה אנחנו? במים.

ואת זה ניתן למנוע? זו לא מילחמת-גרילה.

אז איך אתה מסביר את העובדה שארבעה בחורים צעירים, שאינם קשורים לשום גוף, מחליטים יום אחד לחטוף אוטובוס שנוסע מתל-אביב לאשקלון? או שבחור, שלומד לטוס, מחליט לקחת

מראיין ולי

אני לא נהנה מסה שאני רואה וקורא

הדרום, למשל, אחראי למה שנעשה ביימים האלה בעזה?

הוא אחראי, לחיוב ולשלילה, למה שקורה במרחב הטריטוריאלי של פיקוד-הדרום. יש לו נסיבות מקלות מכיוון שמה שקורה בעזה הוא תולדה ישירה של מיסטר-הכיבוש. יש לו נסיבות מקלות של סטטוס-קוו. אז מה, בגלל זה הוא לא אמור לבצע את חובתו ולממש את סמכותו ואחריותו?

זאת אומרת שהוא צריך לעוף אם יש שם פשלות?
תלוי. אם את קוראת פשלה לדברים המסורים לאחריותו, בוודאי, אבל אני לא יודע מה היה שם, אני לא הייתי שם.

נניח שאנחנו ניזונים מהתיקשור רת.

זה לא תחליף לבריקה של גורמים מוסמכים. כדאי שהביקות לא ימרחו שבועות ואולי חודשים.

למשל אילו התחקירים אחרי מילחמת ששת-הימים ויום-הכיפורים היו מושלמים, אפילו אחרי כמה שנים, היינו חוסכים את התחקירים שלא נעשו אחרי מילחמת 1982.

אבל בעזה זו מילחמת-גרילה.

אני לא יודע, לא הייתי שם באחרונה.

אבל אתה צופה בטלוויזיה וקורא עיתונים.

ואני לא נהנה ממה שאני רואה וקורא.

וזו מילחמת-גרילה?

הסכמתי שברקע עומד מיסטר-הכיבוש. אני לא חושב שזו מילחמת-גרילה, הם לא יודעים, למולי נו, לעשות מילחמת-גרילה.

אבל זו הכוונה?

אני חוזר ואומר שמה שקורה בשטחים זו תולדה של מיסטר-הכיבוש. זה סטטוס-קוו פוליטי, שמנסים להגן עליו בכל מחיר, ורואים בו ערך בפני עצמו. זה אותו חולי שראשיתו ב-1967, ושי גרם, בין היתר, להיעלמות מושגים כמו עבודה עברית מהמפה, והוא יביא את ישראל להיות רר דויה בעוד מיספר שנים.

והגלשנים, זו לא מילחמת-גרילה?

מבחינה מיקצועית זו עדיין לא מילחמת-גרילה, לה, אבל לא אתפלא אם פעם נביא גם את זה על עצמנו.

האם אפשר בכלל להילחם בסוג כזה של מילחמה?

לי נרמם שאנחנו עושים כל מאמץ להביא את זה עלינו, ולכן אני מתרה באלה שמנסים להטביע את המדינה.

מי אלה?

אלה שאחראים לביטחון. ובמישור הזה מוביל הדרג המדינית, ולא הדרג הצבאי. למחללים

היה לגלות ציפיות לשינוי כזה גם בציבור וגם בצהל. יתכן שפה החמצנו.

אתה חושב שהרמטכ"ל החמישי?

אנחנו החמצנו. זה לא צבא של הרמטכ"ל. נרמם לי שמה שמצופה מהדרג המדינית הוא שייפתח תפיסתי-ביטחון, שתתמודד עם שינויי המגמה שחלו במיוחדהיטחון. מאז שבנגוריון פיתח את הדוקטרינה של הגנהאופרטיבית והתקפהטקטית לא חל כל שינוי. אי אפשר לפתור את בעיית-הביטחון של ישראל בפיתרון צבאי צר. הפיתרון חייב להיות מדיני ואכטחתו צבאית, לא להיפך.

יש לצבא סיכוי?

בוודאי שיש סיכוי. אחרי מילחמת יום-הכיפורים תיקנו מחללים בוליהאוויר, וראה התור צאות הגהדרות ב-1982. בסוף שנות ה-60 למד חיליהם שטיל וחצי מורידים משחתת למצולות.

ב-1973, עם כלים קטנים, מיקצועיות ותושיה, הציל חיליהם את הכבוד האבוד של שתי הדורות האחרות. אחרי מילחמתהעצמאות, הר כיתה פעולתהגמול בצפון, שכוחותהיבשה של צהל לא הכייהכי, ואז בנה אריק שרון את יחידה 101, ועשה רפורמה בכוחותהיבשה של צהל ואז, תודה לאל, הגענו להישגים הצבאיים של מילחמת ששת-הימים.

הפיתרון חייב להיות מדיני ואכטחתו צבאית, ולא להיכר

כבר רגיל... אמר לי יוסף חריש, אחרי שהחליט שלא להעמיד לדין את חבריהכנסת מיכה רייטר וגידעון גדות ואנשיההתיקשורת ניסים מישעל וישראל סגל.

ההחלטה עוררה גל חדש של ביקורת נגד היועץ המושמץ ביותר בתולדות המדינה.

"יש כמה שאוהבים לשנוא אותי..." הפטיר.

חריש אינו מעוניין להתראיין, להגן על החלטתו בעניין "תיק אלבין" ולהתפלמס עם מקטרגיו. בשיחות פרטיות קבל השבוע: "בכל הודמ נות עולים עלי ולולא אני, ארון ויליאם נקש היה מוסגר ולולא אני, ועדת-לנראו (שחקרה את שיתות השב"כ) היתה קמה? אני הוא זה שתבעתי את הקמת הוועדה הזאת!"

זה גמר אותה!

חריש התמודד, כמעט לברו, עם הטרקדיה האי שית שפקדה אותו, ועם ההתקפות עליו בכל החזיתות. הוא היה צריך להחליט בעניינים של גדות, בעת שהתבטאות פומבית של גדות הכי עיסר אותו יותר מכל.

הח"כ אמר בראיון שהוא ממתין בקוצר-רוח לשוכבו של חריש ו...אשתו עורכת-הדין" מחופשה בחו"ל. זמן קצר אחרי ששב הזוג חריש מחו"ל, חלתה "אשתי עורכת-הדין. אז מה יש אם למישהו יש אשה שהיא עורכת-דין? מה לא בסדר בזה?"

התלונן חריש.

ער עצם היום הזה הוא זועם על גדות. חריש נאלץ לטפל בעניינים של גדות והאחרים הקשורים ב"תיק אלבין" ובסוגיות אחרות, כשהוא

החליט להעמיד לדין את חבריהכנסת מיכה רייטר וגידעון גדות ואנשיההתיקשורת ניסים מישעל וישראל סגל.

ההחלטה עוררה גל חדש של ביקורת נגד היועץ המושמץ ביותר בתולדות המדינה.

"יש כמה שאוהבים לשנוא אותי..." הפטיר.

חריש אינו מעוניין להתראיין, להגן על החלטתו בעניין "תיק אלבין" ולהתפלמס עם מקטרגיו. בשיחות פרטיות קבל השבוע: "בכל הודמ נות עולים עלי ולולא אני, ארון ויליאם נקש היה מוסגר ולולא אני, ועדת-לנראו (שחקרה את שיתות השב"כ) היתה קמה? אני הוא זה שתבעתי את הקמת הוועדה הזאת!"

חריש נאלץ לטפל בעניינים של גדות והאחרים הקשורים ב"תיק אלבין" ובסוגיות אחרות, כשהוא

החליט להעמיד לדין את חבריהכנסת מיכה רייטר וגידעון גדות ואנשיההתיקשורת ניסים מישעל וישראל סגל.

ההחלטה עוררה גל חדש של ביקורת נגד היועץ המושמץ ביותר בתולדות המדינה.

"יש כמה שאוהבים לשנוא אותי..." הפטיר.

חריש אינו מעוניין להתראיין, להגן על החלטתו בעניין "תיק אלבין" ולהתפלמס עם מקטרגיו. בשיחות פרטיות קבל השבוע: "בכל הודמ נות עולים עלי ולולא אני, ארון ויליאם נקש היה מוסגר ולולא אני, ועדת-לנראו (שחקרה את שיתות השב"כ) היתה קמה? אני הוא זה שתבעתי את הקמת הוועדה הזאת!"

חריש נאלץ לטפל בעניינים של גדות והאחרים הקשורים ב"תיק אלבין" ובסוגיות אחרות, כשהוא

החליט להעמיד לדין את חבריהכנסת מיכה רייטר וגידעון גדות ואנשיההתיקשורת ניסים מישעל וישראל סגל.

ההחלטה עוררה גל חדש של ביקורת נגד היועץ המושמץ ביותר בתולדות המדינה.

"יש כמה שאוהבים לשנוא אותי..." הפטיר.

חריש אינו מעוניין להתראיין, להגן על החלטתו בעניין "תיק אלבין" ולהתפלמס עם מקטרגיו. בשיחות פרטיות קבל השבוע: "בכל הודמ נות עולים עלי ולולא אני, ארון ויליאם נקש היה מוסגר ולולא אני, ועדת-לנראו (שחקרה את שיתות השב"כ) היתה קמה? אני הוא זה שתבעתי את הקמת הוועדה הזאת!"

חריש נאלץ לטפל בעניינים של גדות והאחרים הקשורים ב"תיק אלבין" ובסוגיות אחרות, כשהוא

החליט להעמיד לדין את חבריהכנסת מיכה רייטר וגידעון גדות ואנשיההתיקשורת ניסים מישעל וישראל סגל.

ההחלטה עוררה גל חדש של ביקורת נגד היועץ המושמץ ביותר בתולדות המדינה.

"יש כמה שאוהבים לשנוא אותי..." הפטיר.

חריש אינו מעוניין להתראיין, להגן על החלטתו בעניין "תיק אלבין" ולהתפלמס עם מקטרגיו. בשיחות פרטיות קבל השבוע: "בכל הודמ נות עולים עלי ולולא אני, ארון ויליאם נקש היה מוסגר ולולא אני, ועדת-לנראו (שחקרה את שיתות השב"כ) היתה קמה? אני הוא זה שתבעתי את הקמת הוועדה הזאת!"

חריש נאלץ לטפל בעניינים של גדות והאחרים הקשורים ב"תיק אלבין" ובסוגיות אחרות, כשהוא

החליט להעמיד לדין את חבריהכנסת מיכה רייטר וגידעון גדות ואנשיההתיקשורת ניסים מישעל וישראל סגל.

ההחלטה עוררה גל חדש של ביקורת נגד היועץ המושמץ ביותר בתולדות המדינה.

"יש כמה שאוהבים לשנוא אותי..." הפטיר.

חריש אינו מעוניין להתראיין, להגן על החלטתו בעניין "תיק אלבין" ולהתפלמס עם מקטרגיו. בשיחות פרטיות קבל השבוע: "בכל הודמ נות עולים עלי ולולא אני, ארון ויליאם נקש היה מוסגר ולולא אני, ועדת-לנראו (שחקרה את שיתות השב"כ) היתה קמה? אני הוא זה שתבעתי את הקמת הוועדה הזאת!"

חריש נאלץ לטפל בעניינים של גדות והאחרים הקשורים ב"תיק אלבין" ובסוגיות אחרות, כשהוא

החליט להעמיד לדין את חבריהכנסת מיכה רייטר וגידעון גדות ואנשיההתיקשורת ניסים מישעל וישראל סגל.

ההחלטה עוררה גל חדש של ביקורת נגד היועץ המושמץ ביותר בתולדות המדינה.

"יש כמה שאוהבים לשנוא אותי..." הפטיר.

חריש אינו מעוניין להתראיין, להגן על החלטתו בעניין "תיק אלבין" ולהתפלמס עם מקטרגיו. בשיחות פרטיות קבל השבוע: "בכל הודמ נות עולים עלי ולולא אני, ארון ויליאם נקש היה מוסגר ולולא אני, ועדת-לנראו (שחקרה את שיתות השב"כ) היתה קמה? אני הוא זה שתבעתי את הקמת הוועדה הזאת!"

חריש נאלץ לטפל בעניינים של גדות והאחרים הקשורים ב"תיק אלבין" ובסוגיות אחרות, כשהוא

החליט להעמיד לדין את חבריהכנסת מיכה רייטר וגידעון גדות ואנשיההתיקשורת ניסים מישעל וישראל סגל.

ההחלטה עוררה גל חדש של ביקורת נגד היועץ המושמץ ביותר בתולדות המדינה.

"יש כמה שאוהבים לשנוא אותי..." הפטיר.

חריש אינו מעוניין להתראיין, להגן על החלטתו בעניין "תיק אלבין" ולהתפלמס עם מקטרגיו. בשיחות פרטיות קבל השבוע: "בכל הודמ נות עולים עלי ולולא אני, ארון ויליאם נקש היה מוסגר ולולא אני, ועדת-לנראו (שחקרה את שיתות השב"כ) היתה קמה? אני הוא זה שתבעתי את הקמת הוועדה הזאת!"

חריש נאלץ לטפל בעניינים של גדות והאחרים הקשורים ב"תיק אלבין" ובסוגיות אחרות, כשהוא

החליט להעמיד לדין את חבריהכנסת מיכה רייטר וגידעון גדות ואנשיההתיקשורת ניסים מישעל וישראל סגל.

ההחלטה עוררה גל חדש של ביקורת נגד היועץ המושמץ ביותר בתולדות המדינה.

"יש כמה שאוהבים לשנוא אותי..." הפטיר.

חריש אינו מעוניין להתראיין, להגן על החלטתו בעניין "תיק אלבין" ולהתפלמס עם מקטרגיו. בשיחות פרטיות קבל השבוע: "בכל הודמ נות עולים עלי ולולא אני, ארון ויליאם נקש היה מוסגר ולולא אני, ועדת-לנראו (שחקרה את שיתות השב"כ) היתה קמה? אני הוא זה שתבעתי את הקמת הוועדה הזאת!"

חריש נאלץ לטפל בעניינים של גדות והאחרים הקשורים ב"תיק אלבין" ובסוגיות אחרות, כשהוא

החליט להעמיד לדין את חבריהכנסת מיכה רייטר וגידעון גדות ואנשיההתיקשורת ניסים מישעל וישראל סגל.

ההחלטה עוררה גל חדש של ביקורת נגד היועץ המושמץ ביותר בתולדות המדינה.

"יש כמה שאוהבים לשנוא אותי..." הפטיר.

חריש אינו מעוניין להתראיין, להגן על החלטתו בעניין "תיק אלבין" ולהתפלמס עם מקטרגיו. בשיחות פרטיות קבל השבוע: "בכל הודמ נות עולים עלי ולולא אני, ארון ויליאם נקש היה מוסגר ולולא אני, ועדת-לנראו (שחקרה את שיתות השב"כ) היתה קמה? אני הוא זה שתבעתי את הקמת הוועדה הזאת!"

חריש נאלץ לטפל בעניינים של גדות והאחרים הקשורים ב"תיק אלבין" ובסוגיות אחרות, כשהוא

החליט להעמיד לדין את חבריהכנסת מיכה רייטר וגידעון גדות ואנשיההתיקשורת ניסים מישעל וישראל סגל.

ההחלטה עוררה גל חדש של ביקורת נגד היועץ המושמץ ביותר בתולדות המדינה.

"יש כמה שאוהבים לשנוא אותי..." הפטיר.

חריש אינו מעוניין להתראיין, להגן על החלטתו בעניין "תיק אלבין" ולהתפלמס עם מקטרגיו. בשיחות פרטיות קבל השבוע: "בכל הודמ נות עולים עלי ולולא אני, ארון ויליאם נקש היה מוסגר ולולא אני, ועדת-לנראו (שחקרה את שיתות השב"כ) היתה קמה? אני הוא זה שתבעתי את הקמת הוועדה הזאת!"

חריש נאלץ לטפל בעניינים של גדות והאחרים הקשורים ב"תיק אלבין" ובסוגיות אחרות, כשהוא

החליט להעמיד לדין את חבריהכנסת מיכה רייטר וגידעון גדות ואנשיההתיקשורת ניסים מישעל וישראל סגל.

ההחלטה עוררה גל חדש של ביקורת נגד היועץ המושמץ ביותר בתולדות המדינה.

"יש כמה שאוהבים לשנוא אותי..." הפטיר.

חריש אינו מעוניין להתראיין, להגן על החלטתו בעניין "תיק אלבין" ולהתפלמס עם מקטרגיו. בשיחות פרטיות קבל השבוע: "בכל הודמ נות עולים עלי ולולא אני, ארון ויליאם נקש היה מוסגר ולולא אני, ועדת-לנראו (שחקרה את שיתות השב"כ) היתה קמה? אני הוא זה שתבעתי את הקמת הוועדה הזאת!"

חריש נאלץ לטפל בעניינים של גדות והאחרים הקשורים ב"תיק אלבין" ובסוגיות אחרות, כשהוא

החליט להעמיד לדין את חבריהכנסת מיכה רייטר וגידעון גדות ואנשיההתיקשורת ניסים מישעל וישראל סגל.

ההחלטה עוררה גל חדש של ביקורת נגד היועץ המושמץ ביותר בתולדות המדינה.

"יש כמה שאוהבים לשנוא אותי..." הפטיר.

חריש אינו מעוניין להתראיין, להגן על החלטתו בעניין "תיק אלבין" ולהתפלמס עם מקטרגיו. בשיחות פרטיות קבל השבוע: "בכל הודמ נות עולים עלי ולולא אני, ארון ויליאם נקש היה מוסגר ולולא אני, ועדת-לנראו (שחקרה את שיתות השב"כ) היתה קמה? אני הוא זה שתבעתי את הקמת הוועדה הזאת!"

חריש נאלץ לטפל בעניינים של גדות והאחרים הקשורים ב"תיק אלבין" ובסוגיות אחרות, כשהוא

החליט להעמיד לדין את חבריהכנסת מיכה רייטר וגידעון גדות ואנשיההתיקשורת ניסים מישעל וישראל סגל.

ההחלטה עוררה גל חדש של ביקורת נגד היועץ המושמץ ביותר בתולדות המדינה.

"יש כמה שאוהבים לשנוא אותי..." הפטיר.

חריש אינו מעוניין להתראיין, להגן על החלטתו בעניין "תיק אלבין" ולהתפלמס עם מקטרגיו. בשיחות פרטיות קבל השבוע: "בכל הודמ נות עולים עלי ולולא אני, ארון ויליאם נקש היה מוסגר ולולא אני, ועדת-לנראו (שחקרה את שיתות השב"כ) היתה קמה? אני הוא זה שתבעתי את הקמת הוועדה הזאת!"

חריש נאלץ לטפל בעניינים של גדות והאחרים הקשורים ב"תיק אלבין" ובסוגיות אחרות, כשהוא

החליט להעמיד לדין את חבריהכנסת מיכה רייטר וגידעון גדות ואנשיההתיקשורת ניסים מישעל וישראל סגל.

ההחלטה עוררה גל חדש של ביקורת נגד היועץ המושמץ ביותר בתולדות המדינה.

"יש כמה שאוהבים לשנוא אותי..." הפטיר.

חריש אינו מעוניין להתראיין, להגן על החלטתו בעניין "תיק אלבין" ולהתפלמס עם מקטרגיו. בשיחות פרטיות קבל השבוע: "בכל הודמ נות עולים עלי ולולא אני, ארון ויליאם נקש היה מוסגר ולולא אני, ועדת-לנראו (שחקרה את שיתות השב"כ) היתה קמה? אני הוא זה שתבעתי את הקמת הוועדה הזאת!"

חריש נאלץ לטפל בעניינים של גדות והאחרים הקשורים ב"תיק אלבין" ובסוגיות אחרות, כשהוא

החליט להעמיד לדין את חבריהכנסת מיכה רייטר וגידעון גדות ואנשיההתיקשורת ניסים מישעל וישראל סגל.

ההחלטה עוררה גל חדש של ביקורת נגד היועץ המושמץ ביותר בתולדות המדינה.

"יש כמה שאוהבים לשנוא אותי..." הפטיר.

חריש אינו מעוניין להתראיין, להגן על החלטתו בעניין "תיק אלבין" ולהתפלמס עם מקטרגיו. בשיחות פרטיות קבל השבוע: "בכל הודמ נות עולים עלי ולולא אני, ארון ויליאם נקש היה מוסגר ולולא אני, ועדת-לנראו (שחקרה את שיתות השב"כ) היתה קמה? אני הוא זה שתבעתי את הקמת הוועדה הזאת!"

חריש נאלץ לטפל בעניינים של גדות והאחרים הקשורים ב"תיק אלבין" ובסוגיות אחרות, כשהוא

החליט להעמיד לדין את חבריהכנסת מיכה רייטר וגידעון גדות ואנשיההתיקשורת ניסים מישעל וישראל סגל.

ההחלטה עוררה גל חדש של ביקורת נגד היועץ המושמץ ביותר בתולדות המדינה.

יוסף חריש ואשתו יהודית
חסרת-ישע

חריש נשמע מופתע לגמרי נוכח האשמה זו, ושיחור את גירסתו — ביום השני, ה' בדצמבר, פורסם בקול-ישראל שהיועץ המישפטי החליט, סוף-סוף, אחרי בריקה בת שניים, בעניין תיק אלבין, וזאת על דעת כל הפרקליטים במשרדו. הידיעה היתה מוטעית. האמת היא שחריש החליט בניגוד לדעת הפרקליטים.

נוצרה דיסאינפורמציה, והפרקליטים חייבו להגיב ולתקן את המעוות.

חריש מכחיש בכל לשון של הכחשה שהיתה לו יד ורגל בפירסום ברדיו. מקורביו מעלים את

האמת היא שהמונח "הדלפה" אינו נכון ב"מקרה זה. מכיוון שהוחלט בפרקליטות המדינה לפרסם החלטה על כל הנוגעים בדבר ביחד, ולא להפריד בין אחד לשני, ואילו החלטה בעניינו של גדות כבר ניתנה, החליט חריש שלא להתעלל בגדות ולהביא לידיעתו שהוא לא יועמד לדין. היה קשה לו להעביר את הדבר בדרך דיסקרטית. השיקול שהינחה אותו היה אנושי. אך אפשר לה' בין גם את טענתו של גדות, שצדק לא צריך רק להיעשות, אלא גם להיראות. חריש חש פגוע על שהדבר נודע, ופגוע שבעתים על שהואשם בפט-

גמר אשתי!"

במה מאשימים את חריש בפרשת-אלבין?
● **טענה מס' 1:** ננקטה סחבת בטיפול בתיק, שגרמה עינוי-דין לשני חברי-הכנסת והעיי-
תונאים.

כמי שריכזה עם רייסר וגדות במשך חודשים אלה, וכמי שהמטירה שאלות רבות על חריש בעניין זה, אני יכולה להעיד שהצר של חריש טרם נשמע. רק לפני שבוע-שבועיים הסתיימו הח' קירות בנוגע לעניינו של מיכה רייסר. במשך חודשים היחור התיק למיטרה, לצורך השלמת פרטים, הושב לפרקליטות, וחוזר-חלילה. חריש עצמו אינו חש שעייב את התיק. בשיחה פרטית אמר השבוע: "אני לא חושב שהיתה סחבת בתיק. לא זיזתי את הטיפול בו, ולא האטתי טיפולי כפי שהבנתי."

כשנשאל, האם הופעלו עליו לחצים כלשהם מצד הנוגעים בדבר, השיב בשלילה גמורה. חריש יכול להסביר בנקל את העיכוב האחרון שחל בהחלטתו. משתם ונשלם השימוע של גדות והתגבשה החלטה בעניינו, קיבל חריש פיתאום מיכתב בהול מגד שטרן, העובד עם אמנון גול-דנברג, פרקליטם של גדות ורייסר. שטרן ביקש מחריש לדחות את מתן ההחלטה בעניין מרשיו עד שישבו גולדנברג מחו"ל, וימצא טיעונים

ממהר מלישכתו בירושלים לבית-החולים, שם היתה מאושפזת אשתו, ובחוררה.

באחר הערבים, לפני כמה שבועות, עת הותקף במיוחד בתיקשורת בעניין הסחבת שננקטה בפרשת-אלבין, אמר לי: "עלי זה כבר לא משפיע, אבל את יהודית זה גמר! אחרת אין כל הסבר איך זה קרה לה!"

חריש סיפר שאשתו התקשתה להתמודד עם הביקורת החריפה עליו, מאז שנכנס ללישכת היו"ע המישפטי לממשלה.

אכן, באירוע חברתי שבו נכחו השניים לפני כמה חודשים, נראתה יהודית חריש מוטרדת ופי-גועה אף יותר מבעלה, מהצורה שבה הוא התקבל עליידי התיקשורת, ואף התלוננה על כך באוזניי. חריש התקשה מאז להשיב על שאלותי בפרשת-אלבין. הוא נשמע שבור, עייף, מיואש. הוא סיפר לי שעבר עליו סוף-שבוע מועז, כאשר בפעם הראשונה הורשה להביא את אשתו לביקור בית. הוא היה מוועז מחוסר-הישע של אשתו, מהצורך שלה להיות תלויה בו. הוא סיפר אז, כרגישות נדירה, כיצד חש כלפיה, כשהיה צריך להעבירה מהביסא למיטה — וההיפך. מה שיועז אותו יותר מכל היה מודעותה של יהודית למה שקורה אותה. הוא תיאר לעצמו את

יוסף חריש גילה לדפנה ברק: יום אחרי השימוע של גדות לקתה אשתו של חריש באירוע מוחי, והיא משותקת עד היום

ההשערה שהפירסום המוטעה נועד, אולי, לגרור אחרי תיקון קולני, כפי שאכן היה. מקורביו של חריש מוסיפים שהפרקליטים הת-נגדו לתוכן החלטתו של חריש, אך לא ליכולתו ולחובתו להחליט בלעדית. הוסכם שהחלטה מסוג זה צריך היועץ המישפטי לקבל בעצמו. אחרי שהובאו בפניו כל הנתונים, החלטתו היא בלע-דית.

חריש התייעץ עם הפרקליטות לגבי הנוסח הסופי של החלטתו, והעביר לרשותם עותק לפני הפירסום.

פרקליטה-מדינה יונה בלטמן והפרקליטה ליה לביאון ראו את העותק כמו עיניהם, אם כי לא ברור אם העבירו אותה לעמיתיהם לעיון.

● **טענה מס' 4:** תוכן החלטתו — אי-העמדתם של הח"כים ואנשי-התיקשורת לדין. הגריל להתבטא יצחק זמיר, קודמו של חריש בתפקיד, שתמה כיצד קם אדם בבוקר בהיר אחד ומוצא בחשבונו סכומי-כסף מפתיעים כאלה. חריש חש שהמבקרים לא התעמקו בנוסח הח' לטתו, אלא רק בשורה התחתונה. בשיחות פרטיות לא הגן השבוע כלל על הנוגעים בדבר, כי אם על עצם החלטתו. "אני בטוח ומשוכנע בצידקתי", אמר. "לא שאני בטוח ומשוכנע בצידקתם (של הח"כים והעיתונאים), אבל אני משוכנע בציד-קתי, ונימוקי מפורטים עד למילה האחרונה!" אילו עיני הכל בנוסח החלטתו, היו מוצאים שדעתו ודעת זמיר חופפות, בנוסח הבדיחה: "זה כשר, אבל זה מסריח..."

חריש נשמע השבוע נעלב, עייף ומאוכזב. הוא כבר אחרי הכעס הגדול. בעוד כמה ימים תישכח פרשת-אלבין, יחלוף הזעם, חריש יישאר מטופל באשתו, יכאב את כאביה ויתכונן למכה הבאה. בסוף-השבוע רצה אברהם שרי, שרה-מיש-פטים, לצאת פומבית להגנת חריש. הוא ביקש להופיע בטלוויזיה ול"הוקיע את הפסטיבל!" כי דברי מקור בכיר במשרד-המישפטים. חריש התנגד. רק זה היה חסר לו! בתחילת השבוע התגבר גם אחד מגיבורי פר-שת-אלבין לצאת להגנתו של היועץ המישפטי המותקף. חריש נבהל.

פטנות-ייתר או בהדלפה משיקולים אינטרסנטיים. על-פי חריש, לא היה הכרל מהותי בין מעמדם של רייסר וגדות בשעה שהוכנסו האופציות על-ידי אלבין לחשבונות-ההבק שלהם. אומנם, רייסר כיהן כבר או כחבר-כנסת, ואילו גדות עדיין לא, אולם חריש לא מצא הכרל מהותי בין חובותיו של איש-ציבור שהוא חבר-כנסת, לבין איש-ציבור שאינו נמנה עם נבחריה-העם.

● **טענה מס' 3:** מאשימים את חריש, שקי-בל את החלטתו בניגוד לדעת הפרקליטים במיש-רדו, ושמידע שונה הודלף מטעמו לתיקשורת.

חייב גדות
הדלפה דיסקרטית

חייב רייסר
מיכתב פיתאומי

תחושת חוסר-האונים שהיא חשה בוודאי, אחרי שהיתה רגילה להיות פעילה, וניהלה קאריירה עצמאית משלה.

הטענות והתשובות

● **יום, בשניאולים** את חריש לשלומה של אשתו, הוא מספר שאין שינוי ניכר במצבה. מצביה-הרוח שלו משתנים בהתאם לתנועות ול-שינויים החלים בה, ובהתאם לגלי הביקורת הצי-בורית שהוא זוכה בה, כמו כעת.

נוספים בעניינו של רייסר. חריש הסביר לי אז שמכיוון שהמדובר בגור-רלות של אנשים, הוא נעתר לבקשה. אחר-כך עוד ספג ביקורת על עינוי-הדין שהוא גורם לחברי-הכנסת והעיתונאים.

● **טענה מס' 2:** בחוגים האוהבים לכנות עצמם "זרעי דבר" נשלחו חיצוני-ביקורת לעבר חריש על שהרליף, כביכול, לגדות שאין הוא עומד להמליץ להעמידו לדין, לפני הודעתו הי-רשמית.

חריש וועם במיוחד על האשמה זאת, וחש פגוע על לא-עוול בכפו.

יש גבירות - ויש גבירות תנובה!

לא כל מי שיש לו פרה או כבשה יכול להכין גבינה לבנה אמיתית וטובה: לצורך ייצור גבינה איכותית יש להקפיד על מגוון תהליכים עדינים ומורכבים. הגבירות התנובה של תנובה עשויות מחלב משובח, מיוצרות בתהליכים חדשניים ומשוכללים, עוברות פיסטור מתאים ובדיקות איכות גבוהות ונמצאות בפיקוח משרד הבריאות. אל תסכן את בריאותך באכילת גבירות שלא עומדות ברמת האיכות וההיגיינה הנדרשת. עכשיו יותר מתמיד - לגוף שלך מגיע גבירות לבנות תנובה.

ידיעות אחרונות

4.11.1987

בנוקלין. את
ונמצאו נגועים

עשרות לקו בחוס גבוה

בגלל לבנה מחלב לא מפוסטר

- מאת אריה קיזל, כתב "ידיעות אחרונות" -

עשרות תושבים ערביים מאזור שפרעם, ביניהם נשים בהריון וילדים, שאכלו באחרונה "לבנה" מחלב לא-מפוסטר של עזים ופרות, ארשסו בבית החולים "רוטשילד" בחיפה, לאחר שנפגעו על-ידי חיידק ה"ברוצלה", ופבלו במשך יותר משבוע מחוס גבוה וכאבים חזקים בפרקים.

חולים אלה לקו במחלת ה"מלטה פיבר" והועברו לחדר המיון של בית החולים בחיפה, כשהם סובלים מחוס גבוה. חיידק ה"ברוצלה" אשר ממנו נפגעו החולים מועבר דרך חלב עזים ופרות לא מפוסטר.

פגיעתו של החיידק בבהמות גורמת להפלות, ואילו אצל בני אדם הסימפטומים הבולטים הם חוס גבוה, כאבי פרקים וכאבי ראש.

ר"ר ישראל פוטסמן מהמחלקה הפנימית של בית החולים "רוטשילד", שאיבחן את המקרים, העביר על כך דו"ח מעבדה למשרד הבריאות באזור חיפה. החולים שאושפזו במחלקתו קיבלו תרופות ואנטיביוטיקה. חלקם נדרשו להישאר בבית החולים יותר מ-10 ימים.

25 בנובמבר 1987

דבר

26 הורעלו בגליל מאכילת גבינה לבנה

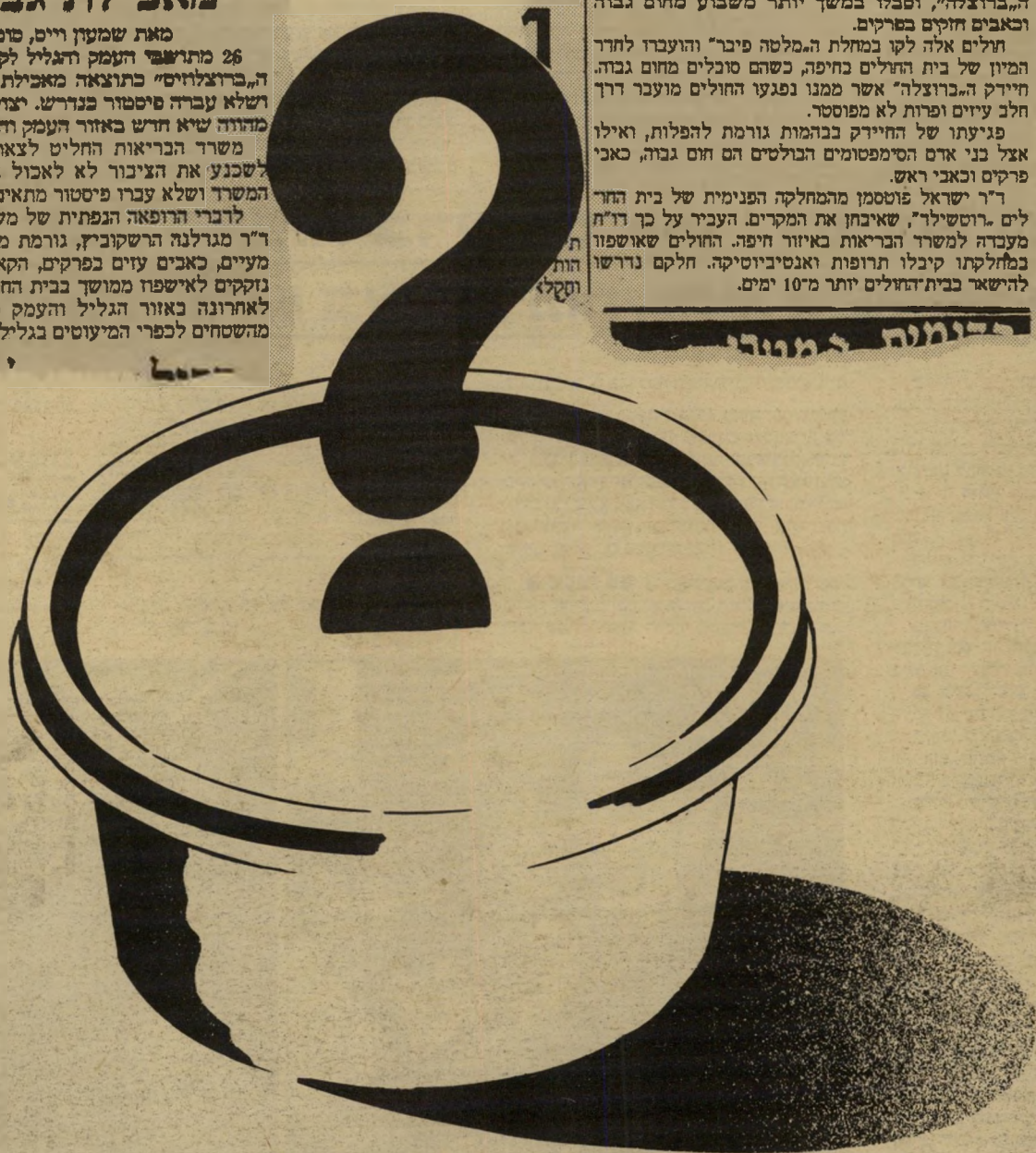
מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בצפון

26 מתושבי העמק הגליל לקו כימים האחרונים במחלת ה"ברוצלה" כתוצאה מאכילת גבינה לבנה שלא בטיחה ושלא עברה פיסטור כנדרש. יצוין, כי מספר חולים בה גדול מהונה שיא חדש באזור העמק הגליל.

משרד הבריאות החליט לצאת במתקפת הסברה במטרה לשכנע את הציבור לא לאכול גבירות לבנה שלא בפיקוח המשרד ושלא עברו פיסטור מתאים.

לדברי הרופאה הנפתית של משרד הבריאות בעמק ובגליל, ד"ר מגרלנה הרשקוביץ, גורמת מחלת ה"ברוצלה" למחלות מעיים, כאבים עזים בפרקים, הקאות ושילשולים והלוקים בה נזקקים לאישפוז ממושך בבית החולים. נודע, כי המחלה גברה לאחרונה באזור הגליל והעמק כתוצאה ממעבר צאן נגוע מהשטחים לכפרי המיעוטים בגליל.

ל-4 מיון

לגוף שלך מגיע תנובה

זה לא קורא בכל יום נמצאו אצלו קילו וחצי חשיש והוא יצא זכאי

לעיתים רחוקות מאוד מזה בית המישפט אדם שכרשנותו נמצא חשיש בכמות של קילו וחצי. אבל עכבר-אל עזיז אבריצוריה וכה בכך השבוע.

באוגוסט השנה נסע אבריצוריה במכונית פנו של מועצה, שם הוא מת גורר, לרחובות. באזור התעשייה בעיר עקבו אחריו שני שוטרים ועצרוהו. הוא היה מבוהל ומופתע כאשר נעצר, אבל לא התנגד למעצר, ולחיפוש שבא בעקבותיו.

השוטר יוסף בריח יושב על כסא הנהג, נשען על מרפקו ומישש את שיטח המושב שלידו. שם מצא סולית חשיש. רק בחלוף זמן מה הבחין השוטר

פרקליט שיינפלד

האם שתול המודיע את הסם?

בשקית נוספת, מתחת למושב שלידו, ובה עוד חמש סוליות חשיש, במישקל כולל של קילוגרם וחצי.

מהתחלה טען החשוד שאין לו כל מושג כיצד הגיע הסם למכוניתו. כדי להפריך טענה זו נעשתה לחשוד בדיקה המכונה "טבילת ירדים", כדי לאתר שרידי חשיש על ידיו. הבדיקה לא העלתה כל סימני חשיש.

מעבדות המיטרה בדקו את טביע עות'הצבע שנמצאו על הניילון שעל טף את הסם, אבל אף אחת מהן לא תאמה את טביעות החשוד.

בחקירתו במיטרה מסר אבריצוריה רה כי הוא מביא בכל בוקר פועלים מועה לאזור התעשייה ברחובות, וכי באותו יום המשיך לנסוע וחישש עבודה בכמה מיפעלים. הוא פירט במיטרה את מסלול נסיעתו באותו יום, ואת המיפעלים שבהם עצר. גירסתו זו לא נבדקה כלל.

הסניגור, עורכי הדין אבשלום שיני פלד, טען שהתביעה לא הוכיחה את האשמה. לדבריו, מאחר שהסם היה טמון מתחת לכסא שליד הנהג, לא היתה לנאשם כל אפשרות לגלותו. היה ברור כי מי שמסר למיטרה את המידע על מקומו של הסם במכונית ידע פרטים מדויקים, ויתכן שהוא שתל את הסם, וניסח להפלייל את הנאשם.

מאחר שהבדיקות העלו כי הנאשם לא נגע בסם, וטביעות אצבעותיו לא נמצאו על טפיטת החשיש, הרב תומך בחפותו. אילו היתה המיטרה טורחת לבדוק את גירסתו ומוצאת שהוא שייקר, ושלא נסע באותו בוקר למיפעלים שעליהם סיפר, יתכן שהיה בכך לתמוך בגירסת התביעה. אולם משלא נעשה הרב, נותרה גירסתו של הנאשם, כי באותו בוקר חיפש עבודה, ואין זה סביר שהיה משאיר מכונית מלאה בחשיש, כאר הוא יוצא לעבודה לשעות ארוכות. השופט הר פס, בבית-המשפט השני לום ברמלה, קיבל את טענת הסניגור וזיכה את הנאשם מהאשמה.

העולם הזה 2624

פועל ערבי קרא לתיקווה "כוסית", וכאן התחילה סידרה משוגעת של אירועים, אשר יכלה לשמש נושא לסרט

בתורה פצצה

חקרה אותה, והיא סיפרה את סיפורה שהוגש לפני השופטים חנה אבנור, ישראל גילעדי וצבי הכהן.

אמרה תיקווה לחוקרי המיטרה: "אני לא יכולה להעיר בפנים שלי, הוא בן 36, הוא גידל אותי, הבן-אדם! ונורא כואב לי על זה. אני מגיל 16 עד 21 חיה איתו ויש לנו ילדה משותפת. אני לא יכולה להפיל אותו... אתה רואה, כואב לי ואני פוחדת..."

לאט לאט גילתה תיקווה את סיפור-חיה העצוב ואמרה: "אני ירוש" למית ממושך בהריון-ירושלים. יש לי אבא, אלוהים ישמור, אני לא רוצה לראות אותו. אני ברחתי מהבית, ובאתי לגור אצל חברה נרקומנית, כשהייתי בת 16. שמה של החברה הוא שולה, אבל היא כבר מתה, רצחו אותה. הייתי ילדה, והיא היתה כמו אמא שלי. את דודו היכרתי שם. הוא היה בא לקנות סמים, והיכרתי אותו. הוא לא הכניס אותי לסמים. אני כבר הייתי בסם כשהיכרתי אותו.

"בגיל 16 התחלתי עם הסמים. אני רוצה לעזור לעצמי לצאת. אף פעם לא ישבתי בבית-סוהר, ושומעים סיפורים כאלה, אלוהים ישמור."

תיקווה שוחררה ממעצר, ואחרי חודשים ילדה את בתה השניה. שני הגברים נעצרו בפברואר ובכתב האישום הם נאשמו בעבירות של אי-מים, הנחת חומר-נפץ, שימוש ברכב ללא רשות ושלל עבירות-תנועה. משולם שוחרר ממעצרו, ומיד נתפס כאשר הוא מבצע פריצה. הוא נשפט בינתיים על הפריצה ונידון לשנת מאסר. שנתיים נוספות, שהיו תלויות על-תנאי נגדו הופעלו גם הן. כסך-

אבי וילמן, העולם הזה

פרקליט הלב-רשטאט

הנחת חומר-נפץ, מעבר ברמזור אדום

הכל: שלוש שנות-מאסר. אחרי שהורה באשמה, וסניגורו עורכי-הדין שלומי הלב-רשטאט טען לעונש, סיים בית המישפט המחוזי לדון בעבירות על הכבוד של תיקווה, והטיל על משולם עוד שנתיים וחצי, הנוספות על שלוש השנים שהוא מרצה כעת.

על בן-שושן טרם נגזר עונש, מכיוון שיש צורך בתסקיר של קצין-מבחן בגלל גילו הצעיר. סניגורו, עורכי-הדין ציון אמיר, עשה עבורו עסקת-טיעון עם הפרקליטות, ובן-שושן הודה באשמות שהוא מרצה לעונש.

אילנה אלון

אני הולך לרבר, לא צריך את בן-שושן. אבל תיקווה כבר הספיקה לספר לידיד על העלבונות שספגה, והוא הצטרף אליהם.

השלושה הגיעו למיפעל-הרוודים, ברחוב התנאים בחולון, בשעה 5 אחרי-הצהריים. לדיברי תיקווה, אמר הפועל כי לא התכוון אליה, אלא חשב שהיא מישהי אחרת, זונה ונרקומנית. הוא גם הכחיש שקילל או עשה תנועות מגונות והצביע על איבר-מינו.

משולם התרגז ואמר לו: "אל תשק! היא חורה הביתה בוכה, דם ירד לה מהעיניים מרוב בכי!"

הגברים קיללו, רחפו זה את זה ואו ראו כי הפועל מרים פטיש. משולם מצא מוט-ברזל והרים אותו. אנשים התערבו והפרידו בין הניצים.

לדברי כתב-האישום אמר משולם לבעל-המיפעל, עמוס חזן, שהוא יפוצץ את ביתו. תיקווה טענה שהיה זה בעל-המיפעל שאיים עליהם שיבוא לביתה, ושהם עור ישמעו ממנו.

מירדף

מהסרטים

אחרי שכולם הלכו הביתה, ומשולם התכוון לעשות סולחה עם אביו של עמוס חזן ולסיים את העניין, החל פרק חדש בפרישה.

בערב יצאו חזן ואחיו כדי לחפש את משולם ובן-שושן. הם הגיעו לביתו של בן-שושן ולא מצאו אותו בבית. אחרי שריכרו עם אחיו וירדו מן הדירה, נתקלו בבן-שושן, ששלף אקדח מתוך צרת גרמנית, שאותו גנב כמה ימים קודם ממכונית שחנתה ליד אולם שמחות בחולון.

בן-שושן כיוון את אקדחו לגופו של חזן ואמר לו: "אל תזוז!"

אבל אחיו של חזן קפץ והפיל את בן-שושן והאקדח נשמט מידו. בין השלושה החלפו מכות ומהלומות, ולבסוף עזבו בעלי מיפעל-הרוודים את המקום והשאירו את בן-שושן על הארץ, זכרים.

מרגע זה לא היה זה עוד כבודה הפגוע של תיקווה, ששיחק את התפקיד המרכזי. בן-שושן, שנחבל בראשו ושתת דם, החליט כי כעת בא תורו של לחסל חשבונות. הוא אמר שהוא אינו מתכוון לעשות סולחה עם איש, וביקש ממשולם שישגי לו חומר-נפץ כדי לפוצץ את מיפעל-הרוודים.

שני הגברים שלחו את תיקווה לשותות קפה אצל התורכים, שכניהם, והסתגרו בדירה. שם הכינו לבנת חבלה, ובשעה 6 בבוקר הטמינו אותה ליד דלת מיפעל-הרוודים. הפצצה הופעלה ועקרה את דלת המיפעל ממקומה. כבתים סמוכים התנפצו הזוגיות מעוצמת הפיצוץ.

אחרי הפיצוץ בא בעל-המיפעל לחפש את משולם בקופת-חוליים, והעניין הסתיים בכמה מירדפי-מכוניות מהסרטים, כאשר משולם ובן-שושן עוברים ברמזור אדום, בניגוד לתמרור. "אין כניסה", ואינם מציינים לשוטרים שניסו לעצורם. בסופו של דבר איבר משולם את השליטה על הרכב, עלה על המדרכה ופגע בעמוד-חשמל. הוא נעצר כאשר ניסה להימלט מהמקום.

אחרי הפיצוץ בא בעל-המיפעל לחפש את משולם בקופת-חוליים, והעניין הסתיים בכמה מירדפי-מכוניות מהסרטים, כאשר משולם ובן-שושן עוברים ברמזור אדום, בניגוד לתמרור. "אין כניסה", ואינם מציינים לשוטרים שניסו לעצורם. בסופו של דבר איבר משולם את השליטה על הרכב, עלה על המדרכה ופגע בעמוד-חשמל. הוא נעצר כאשר ניסה להימלט מהמקום.

אחרי הפיצוץ בא בעל-המיפעל לחפש את משולם בקופת-חוליים, והעניין הסתיים בכמה מירדפי-מכוניות מהסרטים, כאשר משולם ובן-שושן עוברים ברמזור אדום, בניגוד לתמרור. "אין כניסה", ואינם מציינים לשוטרים שניסו לעצורם. בסופו של דבר איבר משולם את השליטה על הרכב, עלה על המדרכה ופגע בעמוד-חשמל. הוא נעצר כאשר ניסה להימלט מהמקום.

אחרי הפיצוץ בא בעל-המיפעל לחפש את משולם בקופת-חוליים, והעניין הסתיים בכמה מירדפי-מכוניות מהסרטים, כאשר משולם ובן-שושן עוברים ברמזור אדום, בניגוד לתמרור. "אין כניסה", ואינם מציינים לשוטרים שניסו לעצורם. בסופו של דבר איבר משולם את השליטה על הרכב, עלה על המדרכה ופגע בעמוד-חשמל. הוא נעצר כאשר ניסה להימלט מהמקום.

אחרי הפיצוץ בא בעל-המיפעל לחפש את משולם בקופת-חוליים, והעניין הסתיים בכמה מירדפי-מכוניות מהסרטים, כאשר משולם ובן-שושן עוברים ברמזור אדום, בניגוד לתמרור. "אין כניסה", ואינם מציינים לשוטרים שניסו לעצורם. בסופו של דבר איבר משולם את השליטה על הרכב, עלה על המדרכה ופגע בעמוד-חשמל. הוא נעצר כאשר ניסה להימלט מהמקום.

אחרי הפיצוץ בא בעל-המיפעל לחפש את משולם בקופת-חוליים, והעניין הסתיים בכמה מירדפי-מכוניות מהסרטים, כאשר משולם ובן-שושן עוברים ברמזור אדום, בניגוד לתמרור. "אין כניסה", ואינם מציינים לשוטרים שניסו לעצורם. בסופו של דבר איבר משולם את השליטה על הרכב, עלה על המדרכה ופגע בעמוד-חשמל. הוא נעצר כאשר ניסה להימלט מהמקום.

את שריה ומשבח את ישבנה, מבקש ממנה למתוח את החולצה או להבליט את החזה. במשך חצי שנה התאפקה ולא אמרה מילה, אולם דיבוריו באותו בוקר הגרישו את הסאה. עוד הרגיוה את תיקווה העובדה שבעל מיפעל הרוודים, עמוס חזן, מעבירו של הערבי, לא שמר על כבודה, אלא צחק גם הוא יחד עם פועליו.

תיקווה המשיכה לבכות וברחה מהמקום בהחלטה נחושה להתנקם ולהציל את כבודה וכבודו של דודו. וזאת היתה הטעות שליו. אמרה תיקווה אחר-כך. "אבל חצי שנה שהוא מציק לי, אז שלא אלך לדודו? למי אלך?" כאשר חשבה להביא את דודו משולם, לא העלתה בדעתה מה יקרה כתוצאה מהתערבותו.

תיקווה התעכבה אצל שכנים, ואלה ניסו להרגיעה ולמנוע ממנה מלערכ

אבי וילמן, העולם הזה

תיקווה מרדכי בבית-המישפט מוט-ברזל, פטיש, כבוד אבד

את משולם. היא רחצה את פניה אבל כעסה לא עבר, והיא חזרה לדירה והועיקה את הגבר.

כאשר באה תיקווה לדירה, ראתה את משולם שוכב במיטה ומביט בט' לוויזיה. מאחר שהוא נרקומן, אין הוא עובר, ומבלה את רוב זמנו בבית, כשהוא שוכב במיטה וצופה בטלוויזיה. סיפרה תיקווה: "אמרתי לו: דודו, קום! הכבוד שלך! יש בן-אדם שמציק לי כבר חצי שנה, ואומר מילים כאלה, ועמוס צוחק! יעני, מסתלבט, והם יודעים שאני אשתך!"

דודו קם והתחיל להתלבש. הוא אמר לתיקווה שהוא יסע בעצמו, וש היא תשאר בבית. אבל היא התעקשה. גם סטירית-לחי שקיבלה ממשולם לא שיכנעה אותה להישאר בבית. משולם נכנס למכוניתו, והיא ישבה מאחור ואמרה שהיא תזהר עבורו את הפועל שצחק לה מילים גסות.

כדרכם למיפעל-הרוודים ראו את ידיים הצעיר (20), שימעון בן-שושן, צועד ברחוב. תיקווה אמרה למשולם שכראי לעצור ולקרוק לו לבוא איתם, פן יתנפלו עליהם הרבה פועלים. אבל משולם אמר לה: "מה אני הולך לריב?"

"איזו כוסית!" אמר הפועל הערבי במיפעל-הרוודים בחולון, כאשר ראה את תיקווה מרדכי (21), שבאה לקנות צמר בחנות שממול המיפעל. הוא הר סיף וקרא לבעל חנות-הצמר: "תיוהר ממנה שלא תרביץ לך, היא עבריינית ומסטולית!"

תיקווה, צעירה בעלת גיורה נאה, היתה אז בחודשים האחרונים להריונה, ואולי לכן היתה רגישה במיוחד.

"זה התחיל אז, ברגע שהוא זרק לי מילים. אני כחורה נורא פגיעה..." "שאלתי אותו: למה אתה מדבר ככה על חשבונאי? אתה בכלל לא מכיר אותו!" הוא אמר שכבר חצי שנה הוא דלוק עלי."

תיקווה מתגוררת עם חברה-לחיים, דודו משולם (36) בדירת אחיו בחולון. השניים גרים ביחד ככעל ואשה זה יותר מחמש שנים, ויש להם שתי בנות.

תיקווה מרדכי בבית-המישפט מוט-ברזל, פטיש, כבוד אבד

משולם הוא נרקומן ועברייני מוכר למיטרה.

"אמרתי לו: איזה מניאק אתה! זבל! אתה לא מתבייש? אתה יודע שאני אשה נשואה, ואתה יודע מי זה בעלי, כי אנחנו תמיד עוברים כאן. עדיף לך לבקש סליחה ממני או שאני אביא את בעלי!"

לדברי תיקווה, צחק הפועל הערבי ואמר לה שהיא יכולה להביא גם 100 איש, הוא איננו מפחד.

"הוא אמר שיש לו ביצים, ושאל אם אני רוצה לראות אותן והצביע לכיוון איבר-מינו ועשה תנועה מגונה."

תיקווה הביטה מסביבה וראתה את כל האנשים המגחכים למישמע הרכי רים. היא התחילה לבכות. "כולם רואים וכולם מסתלבטים. בילדה שלי אם אני משקרת התחלתי לבכות ואמרתי לו: אתה אומר ביצים? חכה פה ואני אלך לקרוא לדודו!"

דבר תיקווה מתאנה לה הפיר על הערבי זה חצי שנה. הוא מהלל

דבר תיקווה מתאנה לה הפיר על הערבי זה חצי שנה. הוא מהלל

חקירה פלילית נגד קרובי ניסים גאון

חבר מושבעים גדול במנהטן הודיע לנשיאה כעבר של הפיליפינים, **פרי דנינג מורקום**, לרעייתו **אימלדה** ולאחיה **יוסף ורלף ברנשטיין** כי נפתחה נגדם חקירה פלילית בקשר

לרכישת בניין במנהטן. כך מוסר ניו יורק טיימס ב-7 בדצמבר. יוסף ברנשטיין נשוי עם בתו של **ניסים גאון**. **יואל הרצוג**, בנו של הנשיא **חיים הרצוג**, נשוי אף הוא עם בת של ניסים גאון. אגב, גם **זאק נאצר**, בעל הבנק הבינלאומי הראשון, הוא קרוב ישיר של רלף ברנשטיין. נאצר עשה את כספו בעסקים בפיליפינים בתקופת הנשיאות של מרקוס. שם נוסף שעלה בחקירה הוא איל-ההון הסעודי **עדנאן חאשוקג'י**. החקירה עוסקת ברכישת בנייני משרדים במנהטן על ידי מרקוס בסוף שנות ה-60. הבניינים נרכשו על ידי חברה בשליטת האחים ברנשטיין. הם העידו לפני ועדה של הקונגרס כי פעלו בשם הנשיא מרקוס. אחרי כריחת מרקוס דרשה הנשיאה החדשה של הפיליפינים, **קוראסון אקינאו**, את הבניינים עבור ארצה, אולם התברר כי הם נמכרו לעדנאן חאשוקג'י. החקירה עוסקת בחשדות כי המכירה לחאשוקג'י נעשתה ברכישת לא-כשרות, כדי למנוע את תפיסת המבנים על ידי ממשלת הפיליפינים.

מיליונר גאון רכישת דרכים לא כשרות

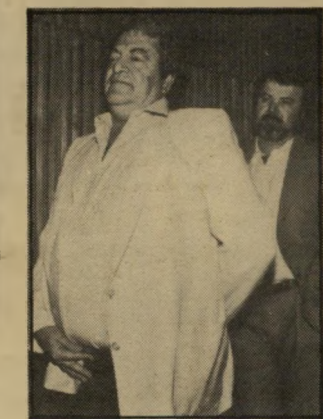
הישראלים יורידו גשם בקליפורניה

חברת אנרידב חתמה חוזה עם מינהל קליפורניה ובו התחייבה לגרל כותנה בעמק סאריאוכים, צפונית ללוס אנג'לס. המקום ידוע כשחינות, ולכן מגדלי הכותנה מוציאים רק 400 קילו לדונם, לעומת 600 קילו המופקים בישראל. אנרידב התחייבה לגצל את הידע שיש לה כהודרת גשם מלאכותי ובישקיה בשיטות חדשות, ולגדל כותנה בתפוקה ישראלית. בשלב הראשון לקחה על עצמה החברה ממשלתית ישראלית שטח של 12 אלף דונם, ואם תצליח תקבל עוד 12 אלף דונם. החוזה נחתם על ידי מנכ"ל החברה, **עמי אולמרט**.

כהלוואה לקונ מחברה ספרדית, אולם ממשלת-ספרד לא אישרה את העסקה. ללא הזרמת הון בסדר גודל כזה, צפויה קונ לכינוס נכסים. לפני כמה ימים דיווח ניו יורק טיימס כי קונ תתמוג עם החברה ההודית מניה אינטרנשיונל. העסקה כמלונות ובתיירות, והשייכת בחלקה לקבוצה האיטלקית של אינטרפארט. באחרונה נבחרו למועצת המנהלים של קונ רק נציגי אינטרפארט ומליה. בנובמבר היתה קונ חייבת לבנקים 300 מיליון דולר, ולבעלי איגרות חוב שלה עוד 280 מיליון דולר. לפי ההסכם בין קונ ומליה, שתיהן התמוגו בחברה חדשה משותפת, קונ מליה. לא ניתן פירוט של נכסי מליה. בינתיים פירסמה קונ את נתוני העסקים לרבעון השלישי של השנה, והם מראים הפסד נקי של 19.4 מיליון דולר. ההפסד המצטבר מתחילת השנה הוא 41.5 מיליון דולר.

גולן וגלובוס במיעוט ב"קנון"

בעלי קנון, **מנחם גולן** ו**יורם גלובוס**, הם עתה במיעוט בחברה, שכל נכסיה עברו לקבוצה איטלקית

מפיקים גלובוס וגולן 300 מיליון דולר חובות לבנקים

בשם רנטה, הנשלטת על ידי **זאן קרלו פארטי** ו**פרדריק שיר** — כך דיווח העיתון וארייט בראיון עם נשיא קנון באיטליה, **וינצנצו רי מאנו**. לפי וארייט, בעליה השליטה החדשה החליפו את כל ההנהלות של החברות הבנות, ולמעשה השתלטו על כל נכסי החברה ברחבי העולם, מלבד ישראל, שבה נמצאים הנכסים בבעלות פרטית של גולן וגלובוס. חברת-הגג של הקבוצה האיטלקית קרויה אינטרפארט, ולה כיום מחצית מגיות קנון, וכן חוזה הנותן לה את השליטה בחברה. הקבוצה התכוונה תחילה להזרים 300 מיליון דולר

מכה לחברה למדליות

סניף החברה הממשלתית למטבעות ולמדליות באמריקה צומצם, ופעילות החברה ירדה כעשרות אחוזים. הסיבה: תלונה של יצרני-המטבעים האמריקאים נגד פעילות החברה בעדיליונים. הוא מעין תכשיט, ובמשך כמה שנים מכרה החברה לאמריקאים עדיליונים בהצלחה רבה, מאחר ומחירים זול בהרבה ממחיר מטבעות או מדליות. בגלל התלונה הורה משרד-המסחר-האמריקאי על איסור יכואם על ידי החברה הממשלתית, והדבר גרם לחיסול מרבית עסקי החברה. חלק ניכר מעובדי החברה פוטרו.

יצחק גדיש מייצג לחברת אוטובוסים

בעל חברת מונוף שהסתכנה ושנסגר, **יצחק גדיש**, החל לעבוד עבור חברת אוטובוסים גדולה באמריקה. הוא יפתח תיירים מאירופה ומישראל שיכואו לאמריקה ויסעו באוטובוסים של החברה. גדיש פתח משרד באמפייר סטייט בילדינג. המשרה החדשה של גדיש באה

מנכ"ל דוברת צימזום דראסטי של פעילות

כמה חברות שעסקו בפיתוח תוכנה לייצוא. בחברות עבדו 50 איש, רובם אקדמאים. אחרי כמה שנים של הפסד, וללא סיכוי לריווחיות בעתיד, החליט מנכ"ל כלר, **אהרון דברת**, על צימזום דראסטי של פעילות החברות, ומרבית העובדים פוטרו.

פיה זאדורה רכשה בית

פיה זאדורה רכשה בית בן חמש קומות ברחוב ה-75 ליד השרה החמישית במנהטן, בסכום של 4.55 מיליון דולר, מזה במומן שילמה 2.55 מיליון דולר. אשתו של **משולם ריקליס**, השחי קנית **פיה זאדורה**, רכשה בית בן חמש קומות ברחוב ה-75 ליד השרה החמישית במנהטן, בסכום של 4.55 מיליון דולר, מזה במומן שילמה 2.55 מיליון דולר.

הלוואי שיביא

(המשך מעמוד 7)
לאלה יש הרבה מה להפסיד, אם וכאשר יסתיים הכיבוש. לרצועת-עזה אין אופציה ירדנית וגם לא אופציה מצרית. בזמן האחרון, אומרים אחרים, הגיעה הסולידריות הפלסטינית לשפל המדרגה. כל אחד דאג לעצמו, מעטים דאגו לענייני-הלאומי. מנהיגים פלסטיניים רבים גורשו מן הארץ או נכלאו, חלקם הגדול נתון במעצר מינהלי. ריבוי ההרוגים והפצועים מן ההפגנות מגביר את הסולידריות בין התושבים, מפשר בין המחנות הפוליטיים השונים, שרק אתמול היו שרויים במריבות ביניהם, ומאחד את כולם לדגל אחד — המלחמה בכיבוש.

גם ריבוי ההתבטאויות בישראל בזכות הטרנספר וצורותיו השונות, דרכים, המוצאים את ביטויים כמעט מדי יום בעיתונות הכתובה והמשודרת בישראל, והמתורגמים גם לעיתונות היוצאת לאור בירושלים-המיוחדת, מגבירים בקרב הפלסטינים את האהדות ושיתוף-הפעולה ואת הרצון ללחום.

נפגעי ההפגנות, ובעיקר ההרוגים, הופכים בתוך שעות ספורות לסמלים לאומיים. שמותיהם עוברים במהירות בין הישובים השונים ונחרתים על ריגלם. אומץ-ליבם של התושבים, המוכנים לצאת בידים ריקות, או כאב-נים ובאמצע-הלילה בבתים ומאול-תרים, מובילים את חיילי-צה"ל, נערים שאך זה סיימו תיכון, למצב-לחץ, שבהם הם נאלצים לירות ללא אבחנה לכל עבר.

בגדה לא מוכנים להסכים עם האפשרות שהרצועה מובילה אותם לקיצוניות. הם אינם מוכנים לקשור את שני האזורים בחבילה אחת. אך מבחוח נראה כאילו עברה, בשבועות האחרונים, הבכורה מן הגדה-המערבית לרצועת-עזה.

יתכן שגלי-ההפגנות הסוערות יירגעו בימים הקרובים, אך הוא ייתר אחריו דם שפוך, פצועים, מישפחות שכולות, והרבה צעירים וזקנים, שיתחילו להא

חיילים בעזה מחזרים להם לירות

מין שאפשר להילחם בכיבוש, זוהי אף גבורה להיחרג למען המולדת. רבים מן הפלסטינים בגדה גואשו ממיפלגת-העבודה, ובעיקר מן העומד בראשה, שימעון פרס. הם הבינו שדבריו הנמלצים של פרס בזכות הוועידה הבינלאומית אינם עומדים במבחן-המציאות, וכי אלה הם דיבורים ריקים מתוכן, שנועדו רק ללבות את הוויכוח בישראל.

בנוסף ציפו הפלסטינים בשטחים הכבושים, כי כוחות-השולח בישראל יקימו קול-זעקה ויצאו להפגנות לאור המתרחש בימים האחרונים. אך המאורעות לא הצליחו להוציא לרוח בות את הישראלים המשתייכים לש-מאל, והמעטים מביניהם, שהביעו זדהות עם הפלסטינים, עשו זאת רק בדיבורים.

מלי גנב את

רמברנדט?

אשר ידלין ישב במשרדו במלון "אפאייט במיאמי ביץ'", כאשר צל הטלפון. הוא שמע את קולו של קרוב משפחתו, עורך הדין הירושלמי עמוס רוזובסקי.

"אשר", קרא עמוס, "אני נמצא אצל הקרוב של אחי, ר"ר אורי קלעי, בבי"ת בבוקהרדטון. הוא מייד! הוא גנב לי תחריטים של רמברנדט!"

ידלין הגדירה שאל לשוויים, ורוזובסקי השיב: "300 אלף דולר לפחות. המיטרה כבר פה. מוטב שתבוא לפני שאורי מסתכר."

ידלין יצא ממשרדו, נכנס למכוניתו ונסע למקום מגוריו של קלעי, המרוחק כשעתיים ממיאמי, והגובל בעיירת הנופש היקרה פאלם ביץ'.

במשך שנתים הפציר אורי קלעי ברוזובסקי לפתוח יחד איתו גלריה בפאלם ביץ'.

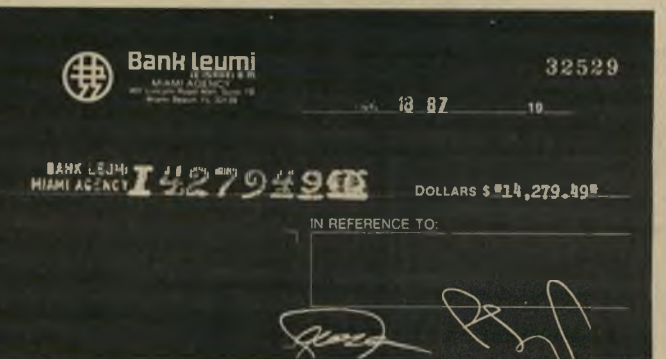
רוזובסקי, בעל משרד עורכי דין

אשר ידלין
(משמאל) נקרא
לעזרה: שני
הישראליים
החקוטו באמריקה
והתחריטים היקרים
נעלמו

היה מאוחסן במיאמי, ורק כמה ציורים יקרים היו עימו. הוא ואשתו שהו באורח עת בבית קלעי.

100 תחריטים בתיק

פי דיווחי העיתונות המקומית, חזרו עמוס ובת-שבע ב-30 באוקטובר בצהריים לבית קלעי והמתניו למכונית, שתיקה אותם למיאמי. הציור

ההמחאה של רוזובסקי לקלעי מארב מ'שטרות'

סר טלפון, תעלה הח

שנגרמו לו הוצאות בגלל הגלריה שלא הוקמה, הוא תובע מרוזובסקי 5000 דולרים לכיסוי ההוצאות, ואז יעשה מאמצים לאיתור הרמברנדט. נוסף על כך על רוזובסקי להתחייב שלא יפתח שום גלריה בפאלם ביץ'. קלעי שלח לעורך דינו של רוזובסקי הצעת חוזה ברוח זו.

דליה קלעי, שבאותה עת עזבה את אורי ועברה לגור בבית נפרד, הציעה לתרום את 5000 הדולרים לסיום הפרשה.

רוזובסקי, מצידו, הביא את הצעת החוזה למיטרה ולתובע המחוזי, וה' ללו שיכנעו אותו כי מדובר במיקרה ברור של סחיטה, ולכן אין שום ערך משפטי לחתימה. הם הציעו ללכוד את קלעי בעת שיקבל את הדולרים, ויח' זור את התחריטים.

הוחל במשאומתן על הליכי הח' לופין, כאשר הגיעה הצעת החוזה חדשה מצד קלעי, ובה דרישה ל-15 אלף דולר. לרוזובסקי הצהיר כי יסכים לתת סכום זה אם יקבל את התחריטים מייד. קלעי תבע לראות צילום של ההמ' חאה הבנקאית על שמו, על הסכום הגרש. רוזובסקי פנה לחבר, שהעביר את הכסף, ובנק לאומי במיאמי הוציא את ההמחאה לפקודת קלעי.

התצלום נמסר לעורך דינו של קלעי, אשר השיב כי הוא רוצה לבצע את החזרת התחריטים רק שבוע אחרי קבי' לת הכסף, כי הוא חושש מפני מארב מ'שטרות.

רוזובסקי, ששבע מדורים מהמשיך ומתן הממושך, ושהגיע למסקנה כי קלעי מתעתע בו, ניתק מגע והחליט לחזור לניו יורק. הוא העביר את האוסף שלו לניו יורק ושכר דירה מפוארת באזור יוקרתי, ובה אולסטצוגה ענקי שבו הציג את העבודות. במקביל החל מארגן את הייצור והשיווק של עבר דותיו של שמיר.

מן התחריטים לא התייאש, אם כי החליט שלא ימשיך במשאומתן עם קלעי. כדי למנוע את מכירת התח' ריטים, נפגש רוזובסקי עם אנשי המח' לקה לעבודות אמנות של האפי-בייאי ומסר תיאור מפורט של המיקרה. הללו אותם לכל מקום ממכר של אמנות כי עולם, וכן הכניסו אותם למחשב ה' בינלאומי של אינטרפול ליהיו יצירות אמנות גנובות.

רוזובסקי עצמו שוהה בימים אלה בניו יורק, ומנסה להתגבר על השבר עות הרכים שגולה ממנו פרשת קלעי ותחריטיו הרמברנדט. לקוחות התחילו לבוא גם למישרו בניו יורק, אולם יעבור זמן רב עד ששכר-המטרה שלג' בה יפצה אותו על התחריטים היקרים.

יגאל לביב

רמברנדט נעלמו. הם פנו מייד לדליה קלעי, שבאה הביתה, והוחל בחיפוש נמרץ, אך ל' שווא.

עמוס חשד מייד כי קלעי לקח את התחריטים, וביקש מדליה להתקשר עימו. קלעי אמר לדליה כי אינו יודע היכן התחריטים.

דליה מסרה לו בשם עמוס כי אם לא יחזירם, יפנה עמוס למיטרה.

זמן קצר לאחר השעה 6 בערב הגיעה המיטרה, וגבתה עדויות מכל הנוכ' חים. היא דרשה מאורי קלעי לבוא לביתו למסירת עדות. קלעי מצידו תבע כי הרוזובסקים יעזבו מייד את ביתו, והללו הועיקו את ידלין, קרובם, כדי שינסה לסייע.

ידלין הכיר את קלעי באמצעות רור זובסקי, ונוצרו ביניהם קורם לכן יחסים טובים. הבנתו של ידלין בשוק גיירות הערך הרשימה את קלעי, שהפקיד ב' דיו כספים להשקעה בבורסה.

עמוס קיווה כי ידלין יצליח להביא את קלעי להחזרת התחריטים. אולם

בן דוד קלעי

— נעלמה מראש הערימה

קלעי סירב לכל דיבור, וידלין לקח את הרוזובסקים למלון במיאמי.

מחשב ליצירות גנובות

מחרת פירסמה העיתונות את הפרשה בהרחבה, עדיין בלי לרמז לכן שקלעי חשוד בפרשה. עם הופעת הידיעות בעיתונות טילפן קלעי ליר' לין, ותבע להפסיק את הפירסומים.

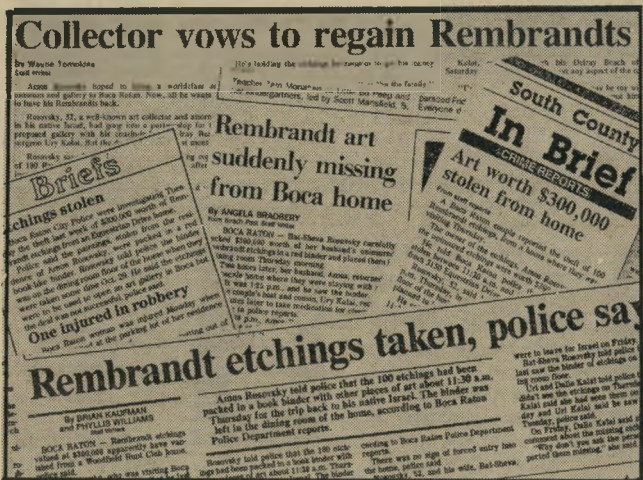
באמצעות ידלין החל משאומתן ממושך, שנמשך שלושה שבועות. בס' יוע עורך דינו הודיע קלעי שמכיוון

רים היקרים היו בחדר הכניסה של בית קלעי. בראש הערימה היה תיק, ובו 100 העתקים של תחריטי רמברנדט. מדובר ב-100 רישומים של רמב' רנדט, שניתנו לצארי יקטרינה, ושהיו כל השנים במרתפי המוסיאון ארמ'ט' דאז' בלינגראד. לפני כמה שנים הם נתגלו במיקרה, ונעשו מהם תחריטים, 1000 בסך הכל. ערך כל אחד נע כיום מ-6000 דולר. מאה תחריטי טים היו בתיק בבית קלעי.

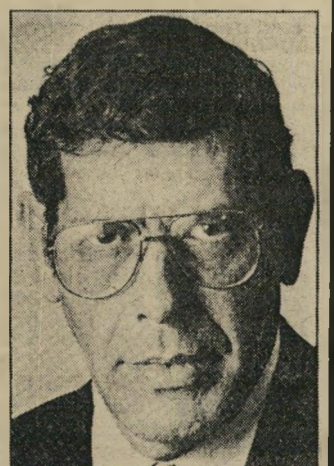
כשעה לאחר שהגיעו הרוזובסקים לבית קלעי, נכנס אורי קלעי עצמו לבית לכמה דקות ויצא. כשעה לאחר מכן הבחינו הרוזובסקים כי תחריטי

ועימן הוזג רוזובסקי, חיפשו קלעי ורוזובסקי מקום מתאים לגלריה. אך כאשר הוחל בניסוח החוזה ביניהם, הת' ברר רוזובסקי כי קלעי מעמיד דרי' שות מופרות. הוא תבע כי ייאסר על רוזובסקי למכור יצירות שיש לו בירו' שלים, אלא באמצעות הגלריה. הוא הגביל גם את הסכום שעליו להשקיע בגלריה ל-300 אלף דולר, בניגוד ל' כום המקורי של מיליון דולר, מול אוסף הציורים שהובא, וש אשר ערכו נאמר בשלושה מיליון דולר.

כך התפוצץ ההסכם ורוזובסקי אמר לקלעי שהוא מבטל את רעיון הגלריה וחוזר לניו יורק. אוסף הציורים שהביא

הבתרות בעיתונות המקומית, הוא נב' ל' את התחריטים'

אספן רוזובסקי

— מחנה ליקטרינה הגדולה

משגשג בירושלים, המתמחה בעיקר בעיסקי-הבתרות, נמנה עם גדולי אספני האמנות בישראל. אוספו, שאביו המנוח החל ברכישתו, מונה יותר מ-5000 עבודות של טובי האמנות היהודית והישראלית, וגם עשרות עבודות של רמברנדט, כושאר, פיסארו, פיקאסו, טרנר ועוד. האוסף נאמד ביותר מ-10 מיליון דולר. פעמים רבות סירב להפ' צרות להציגו במוסיאון ישראל.

אורי קלעי, בן דודו של בת-שבע רוזובסקי, אשת עמוס, גר בבוקהרדטון ומנהל מירפאה בפאלם ביץ'. אשתו דליה (כיום הם בשליפיירוד), אף היא רופאה במקום.

חיים
בניחין

מזל החודש:

קנעת למי צפיות בעיות כלכליות

שני בתים בהורוסקופ יכולים ללמד על המצב הכלכלי. הבית השני – בית הכספים והרכוש, והבית השמיני – שאחראי על ירושות, כספי בן-הזוג וכספי הזולת. כדי לדעת מה יהיה מצבכם הכלכלי יש צורך לבדוק מהו מצבם של אותם בתים, כלומר, מהם הכוכבים הממוקמים בהם.

כוכב סטורן מתקשר למחסור, ואילו כוכב יופיטר מתקשר לשפע. מכאן, שאם יימצא כוכב סטורן בבית השני, הכסף לא יושג בקלות, וחיסורו יורגש באותה תקופה. אם יכנס יופיטר לבית השני ישפך המצב הכלכלי, ויתכן אף הכנסה נוספת ממקור כלשהו. אולי עבודה נוספת, או עבודה ששכרה גבוה יותר.

אם יימצא סטורן, בבית השמיני, למשל, והאדם יידע שמגיעה לו ירושה, ואף יתכונן לקבלה, יקרה דבר-מה שלא יאפשר לו ליהנות מהכסף, או שהוא יצטרך להילחם קשות עד שישגי את המגיע לו, וגם אז הוא יקבל רק חלק קטן מהירושה, או שיצטרך להוציא את רובה על תשלום לעורכי-דין. לעומת זאת, אם יכנס יופיטר לבית

השמיני, תהיה הירושה גדולה יותר מכפי שחשב.

בימים אלה נמצאת השמש במעלות האחרונות של מזל קשת לקראת כניסתה למזל גדי. המזלות קשת וגדי הם אמנם שכנים, אך שונים עד כדי כך, שלמעשה כל אחד מייצג את ההיפוך של שכונו. קשת קשור בכוכב יופיטר – כוכב השפע, ההצלחה, ההזדמנויות והמזל. ואילו הגדי קשור בכוכב סטורן, הקשור בקשיים, כאב, דיכאון ומחסור.

א-אפשר לבטל את כוכב סטורן, בלעדיו לא יוכל דבר להתקיים. הוא מלמד כי רק באמצעות עבודה קשה ניתן להשיג הישגים. המצב שונה לגבי כוכב יופיטר. ומה שבא בקלות הולך בקלות. ההצלחה שמביא יופיטר היא לא תמיד מבוססת, ואם הושגה ללא מאמץ קיים סיכוי רב שהאדם יאבד את מה שקיבל, או שלא ידע לשמור עליו כראוי.

הטיפוס היופיטרי החלש מופיע כבזבזן, רברבן, מטפטן וחסר-אחריות. לעומת זאת, הטיפוס הסטורני הוא אומנם רציני, קודר, כבד, פסימי ודי מדכא, אך הוא אחראי וניתן לסמוך עליו. חסרונותיו הם דווקא הקמצנות, הקטנוניות, צרות-האופקים והכפייתיות, אך לפחות אפשר לסמוך על עבודה שהוא מבצע.

שני הכוכבים, יופיטר וסטורן, אינם נשארים במקומם, והמהלך שלהם לקראת המזל הבא (גדי), ישפיע מאוד על כולם. זה ישפיע ללא ספק על תחומים רבים, אלא שהפעם נתייחס לתחום הכלכלי.

מדברים רבות בפיחות שעומד להתבצע בקרוב. היו שהציעו שהוא יתבצע בינואר, כלומר במזל גדי. מה הפלא! אם לא בגדי, ובהשפעתו של סטורן, אז מתי? אך בינתיים התברר שהפיחות נדחה לתקופה מאוחרת יותר. ולמעשה, לפי מפת-המדינה, לא נראה שהחשש ממנו מוצדק.

קשת

סטורן, שהוא שליט הבית השני של הקשתים, נמצא בשנתיים האחרונות. בקשת. זה לא עוז להם מבחינה כלכלית. להפך, בתקופה זו סבלו הקשתים ממחסור בכסף, פים, הוצאותיהם היו רבות, והכנסותיהם

בעבודה, זוהי תקופה דינמית ומלאת-אירועים. השניים שאתם מבעים עכשיו הם למוח ארוך, ויוביחו את עצמם כיעלים וחשובים יתכן שתצליחו לקדם את הקאריירה שלכם, אולם כעת אתם עובדים קשה מאוד, ומוציאים מעט זמן פנוי לעצמכם.

ילדים זקוקים עדיין להשגחה מפני תאוונת ומחלות. חתם בעיקר בין ה-17 ל-20 בחודש, בתחום הרומאנטי אתם מצליחים יתכן ש אתם מתלבטים בין שני קשרים. התנהגות חוקר פניה של אחד מהם כנתיב לכם את מי ללבוש.

הצלחה, בכל הקשור למקום-העבודה, צמיחה בקרוב. עדיין אתם נתקלים בלא-מעט תקלות מרגיזות, אולם בקרוב מאוד תוכלו ליהנות מכל המאמצים של השקעתם, ועדיין משקיעים. ביאות של הורים או קרובים מברגים שוב וגומת לכם לדאגה, אך זה יחלוף תוך יומיים. קשר חדש עומד להתחיל בקרוב, אולם עוד לא הגיע הזמן לבצע שינויים מרחיקי-לכת. הנטיה לעשות זאת היא חזקה, אך העיתוי לא מתאים.

היחסים עם בניהם-שפחה קצת מכבידים עליכם. יותר מדי אנשים שביכם זקוקים לעידוד. כריל, שוכחים שגם לכם לא קל עכשיו. ה-19 או ה-20 בחודש לא יהיו קלים. יתכן שמשהו חייוני וחשוב יתקלקל לפתע במקום שבו אתם גרים, אולם, למרות הדאגה להוצאות הגדולות הכרוכות בכך, יתכן שיהיה יתרון. מאחר יותר שמכחיתם כספית שגם נזק לא נגרם. בחינם הרומאנטי מצפה לכם השבוע חוויה די מרגשת. אל תיחרו, זאת בגלל שיקולים היוגיים או חוסר זמן.

תאומים

הבשורות לתאומים אינן טובות במיוחד. סטורן נכנס לבית השמיני, וניצב מול הבית השני שלהם. זאת אומרת שלא יהיה להם מספיק כסף, והם יצטרכו להצטמצם, ולארגן מחדש העדיפויות בעת תכנון תקציבם.

סרטן

לא נראה שינוי גדול לטובה או לרעה. לא ניתן לסמוך על עזרה בכל הקשור לשותפים או בני-זוג. בני-הזוג לא יוכלו לעזור כספית, אפילו אם ירצו. זה לא יהיה תלוי בהם ולא דוקא מתוך רצון רע. ובאשר לשותפים, מומלץ להימנע מלתת בהם יותר מדי אמון.

אריה

האריות, שבשנתיים האחרונות נאלצו להסתפק במועט, לחשוב פעמיים לפני כל הוצאה, ולוותר על אחד מהתענוגות הגדולים שלהם, ביזבזו כספים, ויכולו סוף-סוף לחזור לסדרם. הכיס שוב יתמלא, וכל מי שקרוב אליהם כדאי שיתכונן לקבל שוב מתנות.

בתולה

השנה היתה טובה יחסית בכל הקשור לשטח הכלכלי. בחודשים הקרובים, כשיסטורן יכנס לגדי, הוא יצור זווית לא טובה לבית-הכספים שלהם (מאזניים), ומכאן, שלא יהיה כל-כך קל מבחינה כספית. מצב זה יכול להימשך תקופה די ממושכת, אך הם יצאו על כך בתחומים אחרים.

מאזניים

מבחינה כספית הם יוכלו לצאת מהמצב הלא-נוח שבו הם שרויים. חובות והתחייבויות רבות מוטלים עליהם, ומכך יצליחו איכשהו להשתחרר.

עקרב

סטורן נמצא כבר בשנתיים בבית השני שלהם ומצבם היה בכי-רע. יציאתו משם תהווה עבורם הקלה, ומצבם הכלכלי יהיה הרבה יותר טוב, לפחות במשך רוב השנה, ובעיקר לקראת סופה.

אתם מרגישים די מוחשים, חלשים ועייפים. דרוש להם מנוחה והרבה מאוד שנה. היחסים עם בני-הזוג טובים, למרות הרושם הלא כל-כך טוב. בני-הזוג השני נמצאים אצלכם, קשרים חמים או מתחילים, ובקשרים קיימים הקשר מתהקופה ותהנו. הופעתכם מאוד מושכת עכשיו, וכדאי לכם לבצע שינויים באמצעות חיספורת. קייח בגדים חדשים או כל דבר היכול לשפר לכם את ההופעה. ה-19 וה-20 חשים, אל תתאמצו.

גדי
20 בדצמבר -
19 בינואר

ה-17 וה-18 חשובים מאוד לגבי עתידכם המקצועי. זוהי הזדמנות למצוא תפקיד מעניין יותר או מקום עבודה נוסף, אולם תצטרכו להחליט במהירות ולהיות יותר נועזים מרגע. בשורה משמחת בענייני כספים תתקבל. הקפידו לא להכנס למחויבויות חדשות. נסי עה או פגישה, שקבעתם ב-19 או ב-20 בחודש, עלולות להידחות. בעי-ליה-מכוניות יצטרכו להקפיד להשתמש באמצעי-ביטחון כדי שהמכונית לא תיעלם.

סרטן
23 בספטמבר -
22 באוקטובר

בעיות כספיות צפויות השבוע. עליכם להיות זהירים בהוצאותיכם. ב-19 וב-20 בחודש יתכן שמוח בשופים. שיכולה להיות לכם ביקור. אולם יתכן הצלחה בחיפוש אחרי מקום-עבודה חדש. אינכם מסהרים להחליט מה שאתם לכם, ואחם עוללים להחמין את ה-19 קום שמציע משכורת סרבה יותר, ואנשים שגוהו עבד עימם. כדאי שתחשקו זאת. רצוי לנשט לפנוי עה בעניין זה ב-17 או ב-22 בחודש. לימוד שפה חדשה עולה על הפרק ותשוב לעלידכם.

רגישות גדולה בענייני-בריאות. ה-17 וה-18 שוב מפגישים אתכם עם רופאים וטיפולים. עליכם להקפיד על מנוחה ועל תזונה בריאה יותר. במקום-העבודה, יש מי שמנסה להתחרות בכם, ולגרום לכם נזק על-ידי דיבורים מאחורי הגב. נסי עה לחלוף לצופיה בקרוב, זו תתקיים, כנראה, בשיתוף עם מישהו, ה-19 קשור בעקיפין לעבודה שאתם מבצעים. ידעיה משמחת בענייני כספים צפויה ב-21 או ב-22 בחודש.

אריה
23 ביולי -
22 באוגוסט

בתולה
20 בינואר -
18 בפברואר

הקאריירה מאוד חשובה לכם בימים אלה. אולם אתם מתעכבים על עניינים קטנים וחסרי-חשיבות. חשוב להיבט על התמונה הכוללת ולהתייחס לכך. אחרת אתם עלולים להחרש את העיקר. ב-19 וב-20 בחודש יתכן עימות או סיכסוך בענייני עבודה, לא בטוח שאתם צודקים, רצונכם לבצע שינוי דרסטי יכול להיות מוטעה. יד-דים מנסים לעזור, כדאי להיענות להמנות, ולהריר בות בסיפנשיס-חברתיים, שבהם תהיה הזדמנות להכיר אנשים חדשים ולהתחיל בקשר חדש.

מאזניים
19 בספטמבר -
20 במרס

הקאריירה מאוד חשובה לכם בימים אלה. אולם אתם מתעכבים על עניינים קטנים וחסרי-חשיבות. חשוב להיבט על התמונה הכוללת ולהתייחס לכך. אחרת אתם עלולים להחרש את העיקר. ב-19 וב-20 בחודש יתכן עימות או סיכסוך בענייני עבודה, לא בטוח שאתם צודקים, רצונכם לבצע שינוי דרסטי יכול להיות מוטעה. יד-דים מנסים לעזור, כדאי להיענות להמנות, ולהריר בות בסיפנשיס-חברתיים, שבהם תהיה הזדמנות להכיר אנשים חדשים ולהתחיל בקשר חדש.

הקאריירה מאוד חשובה לכם בימים אלה. אולם אתם מתעכבים על עניינים קטנים וחסרי-חשיבות. חשוב להיבט על התמונה הכוללת ולהתייחס לכך. אחרת אתם עלולים להחרש את העיקר. ב-19 וב-20 בחודש יתכן עימות או סיכסוך בענייני עבודה, לא בטוח שאתם צודקים, רצונכם לבצע שינוי דרסטי יכול להיות מוטעה. יד-דים מנסים לעזור, כדאי להיענות להמנות, ולהריר בות בסיפנשיס-חברתיים, שבהם תהיה הזדמנות להכיר אנשים חדשים ולהתחיל בקשר חדש.

ה-17 וה-18 בחודש די מסוכנים. מצב-רוח רציני וקודר מדי יגרם לכם לאבד מן העניינות שלכם, ולכן כדאי שתקפידו לא להיפגע מדברים שעלולים להוות סכנה. תוכניות לנסיעה עולות שוב על הפרק. זה יבוא באופן מפתיע ועשוי לחולל שינויים בכל צורת-החיים שלכם. בעבודה, אתם מוצאים לפתע שאנשים, שעד היום לא עוררו את התעניינותכם, מושכים אתכם. קשר חדש יפתח מסוג כזה של יחסים.

תולה
21 במרס -
20 באפריל

בעיות-בריאות שלכם, או של הקרובים לכם, גורמות לשינויים דרסטיים בכל צורת-החיים. קשה מאד יהיה לתכנן את השבוע. השינויים קורים כמי שם מעצמם, ואינכם מסוגלים למנוע דבר. לא ח' מהרו להחליט על שינויים. עדיף לשמור עד כמה שאפשר על השקט. ה-19 חום הכספי דורג סכם החייתות למוח הרחוק. חשוב שתתייעצו עם אנשי-שיתוף-העבודה בנר-שא. ב-17 וב-22 צפויה לכם חוויה רומאנטית מפתיעה עם מי שהיה קשור אליכם בעבר.

אריה
21 במאי -
20 ביוני

בן-הזוג שרוי במצב-רוח די מוזר, קשה לדו-בב אותו ולהבין מה קורה לו, אולי עדיף להתרחק קצת, ומצב-הרוח המוזר יחלוף. אם תם חשים צורך בשינוי, וחלק מכם חושבים על מרידה, לפחות זמנית, מבני-הזוג. זה מאוד לא מומלץ. השינויים, שנעשים בדרך של רגע בתקופה זו, יעוררו חרטה, מאוחר יותר. מתי-חות עם הסביבה ב-20 וב-21. במקום-העבודה מעריכים את המאמצים שהשקעתם, אך יש מי שינסה לקלקל.

כמעט כולם אוהבים פרסומים

אבל רק מעטים יודעים לעשות פרסום נכון.

רבים חושבים שהם מה"מעטים". ואיך חדע/ את/ה המפרסם/ת, מי הם ה"מעטים"? זה פשוט. פרסום טוב הוא פרסום שהשפעתו מורגשת במכירות ואין זה משנה מה רוצים למכור: מוצר, שירות, או פתק בקלפי. אלא שהמכירות אינן פונקציה של פרסום (קריאטיבי) בלבד. המערך השיווקי כולו, שהפרסום הוא רק מרכיב אחד בו, הוא זה שמוצר אין דרישה בשוק, או שמחירו גבוה מדי, אם למוצר אין זמין לרכישה, או שהוא אינו זכה בפרס "אוחות" אבל המכירות לא יעזרו גם ה"ארטדירקטור" המוכשר ביותר. הפרסום אולי יזכה בפרס (או אל מעטים אחרים) לכן, כשתגיע/י אליו/י בסקיצות, לא נדרים אותך במוצר, ראשית, נלמד קהל הוא מתאים, נבדוק לאיזה קהל הוא המוצר, מה הם מחיריו, מה יחרונו כלפיהם, מה זמינות המוצר... נעשה את כל עבודת הרגלים בשטח ורק אחרי שנועץ ביחד לחשובה מקורית (ומסודרת) נראה לך מהי מחשבה מקורית (ומסודרת) מהי "קריאטיביות" ומהי "עילות בפרסום".

כי האתגר שלנו הוא המכירות שלך.

כיוונים בפרסום
טל' 03-222-422
ארכיון 74 חר' איב. טלפונים נוספים 231275/6/7.

העולם הזה

רקדנית

בטו

בת 8

כינרת
אליאס

תלמידת כיתה ג'

מפתח-תיקווה –

רקדנית הבטן

הצעירה

ביותר

בעולם